

Mendelova univerzita v Brně
Zahradnická fakulta v Lednici

Využití okrasné funkce zeleninových druhů

Diplomová práce

Vedoucí bakalářské práce

Ing. Aleš Jezdinský, Ph. D.

Vypracoval

Bc. Petr Slovák

Lednice 2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Zpracovatel : **Bc. Petr Slovák**
Studijní program: Zahradnické inženýrství
Obor: Zahradnictví
Název tématu: **Využití okrasné funkce zeleninových druhů**
Rozsah práce: cca 60 – 75 stran textu, doplněno přílohou částí, včetně fotodokumentace

Zásady pro vypracování:

1. Vypracujte literární rešerši k problematice využití okrasné funkce zeleninových druhů. Zaměřte se na použití zeleninových záhonů v praxi a využijte i příkladů ze zahraničí.
2. Vytipujte vhodné zeleninové druhy či odrůdy. Navrhněte několik pokusných modelových záhonů, které budou v průběhu vegetačního období hodnoceny, sledovány a prezentovány veřejnosti.
3. Založte praktický experiment zeleninových záhonů. Zhodnoťte použité druhy včetně jejich náročnosti na ošetřování a údržbu.
4. Získaná data experimentu vyhodnoťte a vhodně interpretujte s možností využití zeleninových druhů v praxi.
5. Vlastní práci zpracujte obvyklým způsobem včetně přílohou částí a formulujte praktický závěr.

Seznam odborné literatury:

1. BIGGS, M. *Zelenina : Velká kniha zeleninových druhů*. Praha: Volvox Globator, 1997. 256 s. ISBN 80-7207-053-3.
2. BIGGS, M. – MCVICAR, J. *The complete book of vegetables, herbs & fruit : the definitive book on edible gardening*. 1. vyd. London: Kyle Cathie Limited, 2002. 640 s. ISBN 1-85626-571-4.
3. LANDOVSKÝ, F. *Zelenina : československé původní odrůdy*. Praha: Brázda, 1948. 63 s.
4. MALÝ, I. – PETŘÍKOVÁ, K. *Možnosti pěstování chladuodolných a přezimujících zelenin*. Praha: Ústav zemědělských a potravinářských informací, 1996. 28 s. Metodiky pro zemědělskou praxi.
5. PETŘÍKOVÁ, K. – HLUŠEK, J. a kol. *Zelenina*. 1. vyd. Praha: ProfiPress, 2012. 191 s. ISBN 978-80-86726-50-2.
6. PETŘÍKOVÁ, K. – MALÝ, I. – POKLUDA, R. – PACÍK, V. *Integrované pěstování listové zeleniny*. 4. vyd. Praha: ÚZPI Praha, 2004. 42 s. Zemědělské informace. ISBN 80-7271-154-7.
7. PETŘÍKOVÁ, K. *Zelenina – pěstování – ekonomika – prodej*. Praha: Profi Press, 2006. 240 s. ISBN 80-86726-20-7.
8. ŠTAMBERA, J. – JAŠA, B. *Máloznámé a lahůdkové druhy zelenin*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1964. 169 s.
9. VALÍČEK, P. – POKLUDA, R. *Zelínářství tropů a subtropů*. 1. vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2004. 98 s. ISBN 80-7157-777-4.
10. Další literatura bude upřesněna v průběhu pravidelných konzultací

Datum zadání diplomové práce: prosinec 2014

Termín odevzdání diplomové práce: květen 2016

L. S.

Bc. Petr Slovák
Autor práce

doc. Ing. Robert Pokluda, Ph.D.
Vedoucí ústavu

Ing. Aleš Jezdinský, Ph.D.
Vedoucí práce

doc. Ing. Robert Pokluda, Ph.D.
Děkan ZF MENDELU

Prohlášení autora o samostatném zpracování

Prohlašuji, že jsem práci: „Využití okrasné funkce zeleninových druhů.“, vypracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou *Směrnici o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Lednici dne: 9. 5. 2016

.....
Podpis autora práce

Poděkování

V první řadě bych chtěl poděkovat panu Ing Aleši Jezdinskému, Ph. D. za poskytnutí důležitých rad a vedení diplomové práce. Dále bych chtěl poděkovat panu Ing. Miroslavu Vachůnovi, Ph. D. za pomoc při zpracování statistických dat experimentu. Také bych chtěl poděkovat všem zaměstnancům Květné zahrady v Kroměříži za velmi dobrou spolupráci a poskytnutí cenných rad.

Můj velký dík patří mým přátelům a především mé rodině za podporu v průběhu studia a za výraznou pomoc při práci na experimentu a psaní diplomové práce. Všem zmíněným velmi děkuji.

Obsah

1	Úvod	9
2	Cíl práce	10
3	Literární přehled	11
3.1	Vymezení základních pojmů	11
3.1.1	Zelenina	11
3.1.2	Okrasná funkce	11
3.1.3	<i>Jardin potager</i>	12
3.2	Kompoziční vlastnosti zelenin	12
3.2.1	Struktura	13
3.2.2	Textura.....	15
3.2.3	Velikost.....	15
3.2.4	Tvar	16
3.2.5	Barva	17
3.2.6	Habitus.....	18
3.2.7	Délka života	18
3.2.8	Rychlost růstu	19
3.2.9	Proměnlivost	20
3.2.10	Vůně	20
3.2.11	Zvuk	21
3.3	Charakteristika použitelných zeleninových druhů	21
3.3.1	Cibulová zelenina.....	21
3.3.2	Listová a stonková zelenina.....	23
3.3.3	Lusková zelenina.....	29
3.3.4	Kořenová zelenina.....	30
3.3.5	Košťálová zelenina.....	34
3.3.6	Plodová zelenina	37

3.4	Použití zeleninových druhů	41
3.4.1	Použití zelenin v historickém kontextu vývoje zahrad.....	41
3.4.2	Současné trendy v použití zeleninových druhů	45
4	Materiál a metody.....	48
4.1	Materiál.....	49
4.1.1	Květná zahrada v Kroměříži	49
4.1.2	Použité druhy zelenin	51
4.2	Metody.....	52
4.2.1	Metodika pro výběr modelového objektu a záhonů.....	52
4.2.2	Metodika soupisu kompozičních vlastností zelenin.....	52
4.2.3	Metodika hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů	57
5	Výsledky	70
6	Diskuze	80
7	Závěr	84
8	Souhrn, klíčová slova	86
9	Seznam použité literatury	87
10	Seznam grafů, obrázků a tabulek	95
10.1	Seznam grafů, obrázků a tabulek v textu	95
10.2	Seznam grafů, obrázků a tabulek v přílohách	96
11	Přílohy.....	101

1 Úvod

Zelenina pro mnoho z nás představuje součást jídelníčku, kterou je možné si vypěstovat na zahrádce nebo koupit v obchodě. V širším smyslu se jedná o skupinu rostlin, které mají své ekologické, pěstební a především kompoziční vlastnosti, díky kterým můžeme u zelenin vymezit a definovat nejen jejich užitnou hodnotu, ale také okrasnou funkci.

Ačkoliv se zdá, že využívání zelenin ve floristických aranžmá, nádobách nebo okrasných výsadbách je módní otázkou posledních pár let, jedná se spíše o návrat k již dávno zavedenému a používanému principu. Historicky se s využitím zelenin z hlediska jejich okrasné funkce setkávám už v období prvních zahrad světa - doložené je využívání zelenin v Babylonii. Později ve středověku byly zeleniny vysazovány v klášterních zahradách po boku léčivých a aromatických rostlin. Významnou epochou pro využívání okrasné funkce u zelenin je období renesance a baroka, kde jsou zeleniny vysazovány spolu s okrasnými rostlinami na záhonech. Tato tradice se v menší míře projevuje u historických objektů dodnes. V průběhu 18. století se do popředí dostávají tzv. kuchyňské zahrady, které využívají nejen okrasnou stránku zelenin, ale i užitkovou. Jejich velký přínos spočívá v aplikovatelnosti pro jakoukoliv zahradu rodinného domu. V současnosti se setkáváme s pěstováním zeleniny v nádobách, v menších kuchyňských zahradách, v zahradách historických objektů nebo ve floristické praxi.

Právě historické použití zelenin v záhonových výsadbách se stalo inspirací k vypracování diplomové práce s názvem: „Využití okrasné funkce zeleninových druhů“. V rámci praktického experimentu byly v menším měřítku založeny v Květné zahradě dva záhony (rabatový a ornamentální záhon) sestavené z běžně pěstovaných zeleninových druhů, doplněné o druhy jedlých, kvetoucích rostlin. Pro hodnocení byly veškeré druhy a kultivary označeny jmenovkami. Hodnotitelé z řad návštěvníků se mohli s jednotlivými druhy seznámit a po vizuální stránce vyhodnotit, které druhy zelenin jsou pro okrasné výsadby vhodné a které nikoliv. Účelem pokusu bylo také ukázat, že při výsadbě zeleninových okrasných záhonů si naši pozornost zaslouží nejenom okrasné kultivary zelenin, ale i běžně pěstované druhy zeleniny, které mohou být v takto založených záhonech neobyčejně krásné.

2 Cíl práce

Tématem diplomové práce bylo „*Využití okrasné funkce zeleninových druhů*“. Jedním z hlavních cílů práce bylo prostudovat veškeré dostupné zdroje zabývající se problematikou využití okrasné funkce zeleninových druhů. Důraz byl kladen na vymezení základních pojmů vztahujících se k použití okrasné funkce zeleninových druhů, jejich použití v historickém kontextu a v současné praxi.

Dalším cílem bylo vytipování vhodných zeleninových druhů/ kultivarů a jejich použití v zeleninových záhonech v modelovém objektu, pro jejich hodnocení vypracovat metodiku a stanovit závěry využitelnosti okrasné funkce zeleninových druhů pro praxi.

3 Literární přehled

3.1 Vymezení základních pojmů

3.1.1 Zelenina

Zelenina tvoří základ výživy člověka (Biggs, Flowerdew, McVicarová, 2004; Peleška, 1995; Petříková a kol., 2006). Je řazena mezi užitkové rostliny (Mikoláš, 2005) a lze ji definovat jako rostlinu (případně rostliny), jejíž části (listy, stonky či kořeny) používáme jako potravu, léčivo, nebo pomocí ní dodáváme chuť a vůni chystanému pokrmu (Biggs, Flowerdew, McVicarová, 2004).

Zelenina představuje soubor velkého počtu kultivovaných i planě rostoucích druhů zelenin, které slouží jako potravina lidí, nebo jako koření či přísady jídel. Podle druhů se využívají jejich jedlé plody, listy, výhony, řapíky, cibule, kořeny, hlízy, poupata a semena. Jsou to jednoleté i víceleté rostliny, které se využívají v různých obdobích jejich vzrůstu (Mareček a kol., 2001).

Další definice charakterizuje zeleniny jako kulturní, pěstované rostliny, nebo jejich části včetně jednotlivých, často různě modifikovaných orgánů (Hlava, Táborský, Valíček, 1998).

V zahraniční literatuře se setkáváme i s rozdílným vysvětlením pojmu. Jedna z definic říká, že zelenina je rostlina, kořen, semeno, nebo plod, který používáme jako jídlo, které není na talíři sladké (Cambridge Dictionaries Online, 2016). Další definicí uvádí, že zelenina je rostlina kultivovaná pro její jedlé části, jako jsou kořen, listy, květenství a plody (The Free Dictionary, 2016).

3.1.2 Okrasná funkce

S pojmem okrasná funkce se setkáváme v literatuře především ve spojení s rostlinami. Pojem okrasný/á můžeme vydefinovat jako „něco, co slouží pro ozdobu, nebo rostlina, která se pěstuje pro svou krásu (The Free Dictionary, 2016). Okrasná hodnota rostlin, která bývá uváděna v anglické literatuře jako synonymum k okrasné funkci, bývá charakterizována prostřednictvím květů, plodů, nebo listů, přičemž hlavní důraz je kladen na estetický účinek v zahradě (Global Tree Campaign, 2016), nebo v kompozici. Fakt, že je kompozice spjata s estetickými zákonitostmi potvrzuje i Červenková (Červenková, 2005), která dodává, že kompozice je vnímána více smysly člověka, hlavně zrakem.

Z výše uvedeného vyplývá, že okrasné vlastnosti rostlin jsou v kompozici dány především jejich vzhledovými vlastnostmi, které tvoří součást kompozičních vlastností rostlin (Červenková, 2005).

3.1.3 *Jardin potager*

S pojmem *potager* (častěji *jardin potager*) se setkáváme ve spojitosti s pěstováním, respektive s používáním zeleniny na zahradách. Své počátky nachází v období středověku v klášterních zahradách (Lightfoot, 2009), kde byly vedle bylin vysazovány zeleniny (Bukovská, 2007; Skružná, 2016). K vymezení pojmu *jardin potager* (zeleninová zahrada) dochází v 17. století ve francouzském zámku Villandry, kde je řazen vedle ostatních typů zahrad - *jardin d'ornament* a *jardin d'amour* (Holmesová, 2002). Doslovný překlad slov *jardin potager* do češtiny znamená kuchyňská zahrada (Oxford University Press, 2016). Mezi další synonymní názvy, se kterými se v literatuře setkáváme, patří *kitchen garden* (Bukovská, 2007), nebo *kailyard* (Scott, 2016). V současnosti bývá *potager* rovněž zmiňován ve spojitosti s anglickým pojmem *edible landscaping*, který znamená vytváření krajiny na základě estetických hodnot jedlých rostlin ve spojení s výhodami, které přináší jejich užitná hodnota (Sima, Micu, Maniutiu, Sima, Lazar, 2010).

3.2 Kompoziční vlastnosti zelenin

Pro použití rostlin v zahradní a krajinářské tvorbě určuje Kuřková (Kuřková, 2013) v návaznosti na Machovce (Machovec 1983, Machovec, Jakábová a kol., 2006) základní skupiny květin lišící se svými ekologicko-pěstitelskými vlastnostmi, projevy a působením v kompozici. Těmito skupinami jsou: letničky, dvouletky, cibulnaté a hlíznaté rostliny a trvalky.

Zeleniny, respektive zeleninové druhy, lze pěstitelsky zařadit do všech zmíněných skupin, proto i u nich můžeme v návaznosti na stanovení vlastností trvalek Kuřkovou (Kuřková, 2013) rozdělit vlastnosti zelenin na:

- Kompoziční
- Pěstitelské
- Ekologické
- Ostatní

Veškeré zmíněné kategorie vlastností jsou navzájem úzce propojeny a jsou na sobě závislé (Červenková, 2003). Především kompoziční vlastnosti jsou obecně u rostlin primárním faktorem výběru, který spolu s kompozičními principy a výrazovými prostředky určují harmonizaci celé kompozice.

Zeleniny lze z botanického hlediska charakterizovat jako rostliny jednoleté, dvouleté nebo vytrvalé. Z tohoto pohledu lze pro zeleniny vydefinovat shodné kompoziční vlastnosti, jako pro dřeviny, nebo trvalky.

K vytipování jednotlivých atributů kompozičních vlastností přistupuje mnoho autorů různě. V literatuře se setkáváme kromě pojmu kompoziční vlastnosti i s pojmy vzhledové a růstové vlastnosti, které vymezují rozdílný počet atributů.

S termínem kompoziční vlastnosti se setkáváme u Pejchala (Pejchal, 2012), který vymezuje tento pojem nikoliv pro zeleniny, ale pro dřeviny v následující kategoriích vlastností: délka života, proměnlivost, rychlost růstu, velikost, architektura (struktura), textura, tvar, barva, vůně a zvuk. Kuřková (Kuřková, 2013) zmiňuje u pojmu kompoziční vlastnosti velikost, tvar, texturu, strukturu, barvu, délku života, rychlost růstu, proměnlivost, vůni a zvuk. Machovec (Machovec, 1982) definuje pouze vnější vzhledové vlastnosti, a to velikost, tvar, texturu, barvu, proměnlivost v průběhu roku, proměnlivost v průběhu celoživotního vývoje dřeviny. Podobně i Hurych (Hurych, 2003) se zabývá vnějšími (vzhledovými, estetickými) znaky, mezi které řadí velikost a tvar dřevin, stavbu (texturu), obrys koruny, charakter olistění, kůru a květy.

Veškeré dílčí kategorie kompozičních vlastností s ohledem na členění podle Pejchala (Pejchal, 2012) jsou popsány a vymezeny v následujících podkapitolách.

3.2.1 Struktura

Struktura, nebo také architektura má mnoho definic. Patří mezi vnější (vzhledové) vlastnosti (Hurych, 2003). Slovník cizích slov ji obecně definuje jako stavbu, nebo způsob uspořádání, organizaci, vnitřní řád, soustavu, složení, systém, nebo kompozici (ABZ.CZ, 2016). Z biologického hlediska ji definuje anglický slovník jako režim z organizace, dále jako konstrukci a uspořádání všech tkání, částí, nebo orgánů (DICTIONARY.COM, 2016).

Strukturu chápeme jako složení, nebo konstrukci díla a kompozice (Kolektiv autorů, 2007). Z botanického hlediska vyjadřuje struktura charakter větvení a výrazně ovlivňuje

habitus rostliny, přičemž často bývá překryta texturou listů (Machovec, Jakábová a kol., 2006).

Pejchal (Pejchal, 2012) definuje architekturu/ strukturu z pohledu dendrologie jako „Vlastnost dřevin daná diferenciací, větvením a orientací jejich stonků. Podílí se na ní odnože a kořenové výmladky, spojené s mateční rostlinou.“

Hurych (Hurych, 2003) zmiňuje, že většina vnějších znaků je proměnlivá z hlediska času a vývoje dřevin. Také Pejchal (Pejchal, 2012) zdůrazňuje, že architektura/ struktura se může měnit s věkem dřevin a je ovlivňována řadou vnějších faktorů (abiotické a biotické faktory, způsob množení a způsob pěstování sazenic a způsob pěstování na stanovišti). Dalšími faktory, kterými může být struktura ovlivňována, uvádí Machovec, Jakábová a kol. (Machovec, Jakábová a kol., 2006) – hustota a směr linií, hustota olistění, světelné podmínky, vzdálenost od pozorovatele, námrazou a sněhem v zimním období.

Pro rostliny stanovuje Machovec, Jakábová a kol. (Machovec, Jakábová a kol., 2006) a kolektiv autorů (Kolektiv autorů, 2007) dvojí dělení struktury. Nejprve dělení podle směru růstu větví, výhonů, lodyh:

- Vertikální – svislá, vzpřímená
- Diagonální – šikmo vzpřímená
- Horizontální
- Mírně obloukovitá
- Silně obloukovitá
- Silně pokroucená
- Indiferentní.

Druhé dělení stanovují podle množství a průměru větví, výhonů, lodyh na strukturu:

- Jemnou
- Střední
- Hrubou.

3.2.2 Textura

Textura patří mezi nejstarší kompoziční vlastnosti rostlin. I přes veškeré nepříznivé podmínky okolí nebo změny ve velikostech je textura vždy charakteristická pro daný druh či kultivar (Červenková, 2003).

Texturu lze definovat jako uspořádání povrchových částí a detailů pozorovaných povrchů (Kolektiv autorů, 2007; Machovec, Jakábová a kol., 2006). Jiná definice popisuje texturu jako charakter či kvalitu povrchu plochy, v botanickém pojetí vyjadřuje tedy charakter povrchu rostliny (Machovec, Jakábová a kol., 2006).

U dřevin je textura (někdy skladba, nebo stavba) chápána jako vzhledová výslednice tvarů a velikostí listů, jejich povrchu, uspořádání na větvích, uspořádání větví samých, v časových závislostech pak i uspořádání květů, plodů a jejich povrchů, popřípadě i dalších nejmenovaných vlastností (Machovec, 1982).

U některých autorů se setkáváme s popisem textury vztazeným k listům rostliny – např. Brookes (Brookes, 1992) popisuje texturu listů jako jejich povrchovou strukturu.

Podobně jako struktura je i textura ovlivněna primárními a sekundárními faktory (Kolektiv autorů, 2007; Machovec, Jakábová a kol., 2006). Mezi primární faktory jsou řazeny velikost listů, hustota listů, postavení listů a jejich členitost. Sekundárními faktory jsou formování povrchu listů, barva a vzdálenost od pozorovatele (Kolektiv autorů, 2007; Machovec, Jakábová a kol., 2006).

Dělení textur je u jednotlivých autorů rozdílné. Machovec (Machovec, 1982) dělí texturu na: hrubou (pevná, tvrdá), jemnou (měkká, neurčitá), těžkou (stěsnaná, nahuštěná) a lehkou (volná, rozházená). Machovec, Jakábová a kol. (Machovec, Jakábová a kol., 2006) a Pejchal (Pejchal, 2012) ji dělí na velmi jemnou, jemnou, střední, hrubou a velmi hrubou. K vyjádření povrchu listů se v rámci textury využívají pojmy hladká, lesklá, matná a mdlá, měkká a plstnatá, drsná, transparentní (Kolektiv autorů, 2007; Machovec, Jakábová a kol., 2006).

3.2.3 Velikost

„Harmonie designu, a tím i jeho půvab, spočívají často v opakování prvků stejné velikosti“ (Brookes, 1992).

Velikostí rozumíme rozměry dosahované v dospělosti, které jsou často ztotožňovány s výškou rostliny (Pejchal, 2012; Machovec, Jakábová a kol., 2006). V rámci velikosti je důležitou hodnotou i šířka rostliny, která spolu s výškou určuje objem a tvar rostliny v prostoru (Machovec, Jakábová a kol, 2006).

Pro tvorbu není důležitá jen optimální (maximální) velikost rostliny, ale spíše velikost, které rostlina dosáhne ve vztahu s lidským věkem (Machovec, 1982). Machovec (Machovec, 1982) rovněž uvádí, že velikost musíme chápat v úzké návaznosti na tvar, přičemž velikost a rychlost růstu určuje uplatnění dřevin ve výsadbě (základní, doplňkové, výplňové atd.).

Propojení mezi velikostí a rychlostí růstu zmiňuje i Pejchal (Pejchal, 2012), který dodává, že toto spojení ovlivňuje možnou funkci a možné uplatnění dřeviny, zakládání skupin a porostů dřevin a péči o dřeviny, jejich skupiny a porosty.

Podle velikosti dělí Pejchal (Pejchal, 2012) dřeviny na:

- Stromy vysoké – nad 20 m
- Stromy středně vysoké – do 20 m
- Stromy nízké – do 10 m
- Keře vysoké – do 6 (8) m
- Keře středně vysoké – do 3 m
- Keře nízké – do 1 m
- Keříčky, kříčky – do 0,3 m.

Pro trvalky vymezuje Kuťková (Kuťková, 2013) pouze 5 stupňů, a to:

- Velmi vysoké – nad 150 cm
- Vysoké – v rozmezí 80 – 150 cm
- Středně vysoké – v rozmezí 40 – 80 cm
- Nízké – v rozmezí 20 – 40 cm
- Velmi nízké – do 20 cm

3.2.4 Tvar

Tvar je velmi podstatným optickým znakem rostliny (Brookes, 1992). Je významným kompozičním prvkem, který je vlastní každému materiálu (Kolektiv autorů, 2007). Tvar je charakteristický pro každý druh, dodává rostlině vlastní výraz, dokazuje její

mnohotvárnost od kontury, siluety, až po velké množství rozličných tvarů listů a květů (Červenková, 2003).

Machovec (Machovec, 1982) definuje tvar jako základní obrys pozorovaný z různých stran, což značí poměr mezi výškou a šířkou, strohost a oblast obrysu, případně jeho členitost.

Pejchal (Pejchal, 2012) rozumí tvarem obrys dřeviny, nebo její siluetu. Současně uvádí, že tato vlastnost úzce souvisí s architekturou/ strukturou.

Tvar je podmíněn geneticky, vývojovým stádiem jedince, případně vnějšími faktory, kterými jsou abiotické a biotické prvky stanoviště a působení člověka (Pejchal, 2012).

3.2.5 Barva

Barva se řadí mezi nejnápadnější vzhledovou vlastnost rostliny (Machovec, 1982). Patří mezi kompoziční prvky (Kuřková, 2013), „které lidský mozek zaregistruje jako vstupní veličinu určité kompozice“ (Kolektiv autorů, 2007). Barva je výrazným prvkem, který může celý výraz kompozice podtrhnout, nebo shodit (Červenková, 2003).

U bylin (zejména trvalek) bývá barva nejčastěji spojována s barvou květu, listu a plodu (Machovec, Jakábová a kol., 2006).

Z fyzikálního pohledu určuje barvu délka elektromagnetických vln, jimiž se šíří světlo. Z fyziologického hlediska vnímáme barvu sítnicí oka, kde také dochází k jejímu mísení (Gjb-spgs.cz, 2016). Lidské oko dokáže vnímat jen určitou část barevného spektra vymezenou hodnotami 380-750nm, což představuje přibližně 45% z celkového množství (Červenková, 2003).

K rozdělení a uspořádání barev do určitého systému slouží klasifikace barev. Jednou z nejčastějších klasifikací je Ittonova klasifikace barev dvanácti barevných polí, která rozděluje barvy na barvy prvního, druhého a třetího řádu. Mezi barvy prvního řádu jsou řazeny červená, modrá a žlutá, mezi barvy druhého řádu (tzv. sekundární) jsou řazeny oranžová, zelená a fialová. Smícháním barev prvního a druhého řádu dostáváme barvy třetího řádu. Všech dvanáct barev můžeme dále rozdělit na barvy základní (barvy prvního a druhého řádu včetně černé a bílé) a komplementární, neboli doplňkové (v kruhu leží proti sobě), (Kolektiv autorů, 2007). Mezi další dělení barev patří dělení podle pestrosti na barvy chromatické – pestré (červená, žlutá, modrá)

a achromatické – neutrální (černá, bílá, šedá). Z psychologického hlediska dělíme barvy na teplé (červená, žlutá, oranžová) a studené (zelená, modrá, fialová), (Gjb-spgs.cz, 2016).

3.2.6 Habitus

Habitem rozumí někteří autoři celkový výraz, chápaný jako výslednici vnějších znaků (Hurych, 2003). Brookes (Brookes, 1992) dodává, že habitus je první věcí, které si u rostliny všímáme.

Machovec (Machovec, 1982) definuje habitus jako celkový vzhled, zahrnující jak texturu, tak tvar, barvu a do určité míry i velikost daného druhu či odrůdy. Pejchal (Pejchal, 2012) pod pojem habitus zahrnuje architekturu/ strukturu, velikost, tvar, texturu, barvu a vzhledově zajímavé části (např. květy, plody, pupeny, listy, trny, ostny atd.).

Souhrnně lze tedy říci, že za habitus se považuje vnější vzhled rostliny, který je ovlivněný ostatními vzhledovými vlastnostmi, kterými jsou velikost, tvar, textura, struktura a barva (Červenková, 2003).

3.2.7 Délka života

Délku života uvádí Pejchal (Pejchal, 2012) jako významnou vlastnost, důležitou pro možnosti použití rostlin, trvání a úroveň jejich funkce, zakládání a údržbu. Červenková (Červenková, 2003) dodává, že tato vlastnost ovlivňuje výběr rostlin, přičemž hraje důležitou roli i při obnově vegetačních prvků.

Stejně jako ostatní faktory je i délka života ovlivněna řadou faktorů. Mezi hlavní patří genetická výbava, mezi další patří kvalita a složení půdy, pH, průměry teplot a srážek včetně pěstebních technologií (Machovec, Jakábová a kol., 2006).

Pro trvalky vymezuje Červenková (Červenková, 2003) pojem délka života jako časový úsek, po který je rostlina schopna žít na jednom místě.

Podle délky života dělí Pejchal (Pejchal, 2012) dřeviny na:

- Velmi dlouhověké – nad 500 let
- Dlouhověké – 200 až 500 let
- Středněvěké – 100 až 200 let
- Krátkověké – 50 až 100 let

- Velmi krátkověké – do 50 let.

Velmi podobně je vymezena délka života trvalek:

- Velmi dlouhověké – 25 až 30 let
- Dlouhověké – 10 až 20 let
- Středněvěké – 4 až 10 let
- Krátkověké – 2 až 4 roky (Machovec, Jakábová a kol., 2006).

3.2.8 Rychlost růstu

„Růst je jedním ze základních projevů živých organismů, tedy i rostlin a je charakterizován jako nevratné přibývání hmoty či velikosti spojené s činností živé protoplazmy“ (Červenková, 2003). Pejchal (Pejchal, 2012) udává, že se jedná o vlastnost důležitou pro možnost použití rostliny, pro nástup jejich prakticky významné funkčnosti a zakládání, údržbu a obnovu vegetačních prvků.

Rychlost růstu se obvykle stanovuje ve vztahu k výšce, šířce, tloušťce, nebo k biomase dřevin. Rychlost růstu se mění s věkem v závislosti na vývojových fázích. Jejím grafickým znázorněním je růstová křivka, která vyjadřuje přírůstek rostliny v pravidelných časových intervalech v průběhu roku (Červenková, 2003).

U některých autorů se ve vztahu k trvalkám setkáváme s pojmem dynamika růstu. Jejím ukazatelem je přírůstek, který můžeme charakterizovat jako nárůst nadzemní hmoty za časovou jednotku (Machovec, Jakábová a kol., 2006).

Pejchal (Pejchal, 2012) uvádí, že nejobektivnějším ukazatelem rychlosti růstu jsou roční přírůstky ve fázi nejintenzivnějšího růstu. Podle velikosti těchto přírůstků třídí dřeviny na:

- Velmi rychle rostoucí – nad 1 m za rok
- Rychle rostoucí – do 1 m
- Středně rychle rostoucí – do 0,5-0,6 m
- Pomalu rostoucí – do 0,25-0,3 m
- Velmi pomalu rostoucí – do 0,1-0,15 m (Pejchal, 2012).

Jak uvádí Červenková (Červenková, 2003) v souvislosti s bylinami (trvalkami, letničkami, trávami) se pojem rychlost růstu téměř nevyskytuje.

3.2.9 Proměnlivost

Podle Machovce (Machovec, 1982) rozumíme proměnlivostí „vzhledové vlastnosti jednotlivých taxonů, které se mění v čase“. Červenková (Červenková, 2003) uvádí, že „proměnlivost je specifickou vlastností rostlin, která dodává kompozici na dynamičnosti“. Existuje tedy v čase i prostoru (Pejchal, 2012) a dělí se na:

- Proměnlivost v průběhu dne
- Proměnlivost v průběhu roku
- Proměnlivost v průběhu života (Červenková, 2003; Pejchal, 2012).

U některých autorů se setkáváme se záměnou pojmu proměnlivost za vývoj. Machovec, Jakábová a kol. (Machovec, Jakábová a kol., 2006) popisují vývoj jako „časový sled růstových a diferenciačních změn“, přičemž u trvalek rozlišují vývoj v průběhu jednoho roku a vývoj v průběhu celého života.

Dalšími pojmy, které bývají ve spojitosti s proměnlivostí zmiňovány, jsou fenologické fáze a fenologie. Fenologie je definována jako vědní disciplína, která se zabývá studiem časového průběhu periodicky se opakujících životních projevů rostlin a živočichů v závislosti na podmínkách vnějšího prostředí (Fenofaze.cz, 2016). Fenologické fáze jsou jednotlivé růstové fáze v průběhu života rostliny (Machovec, Jakábová a kol., 2006). Jiná definice popisuje fenologickou fázi (ve zkratce fenofázi) jako určitý, zevně dobře rozpoznatelný, zpravidla každoročně se opakující projev vývinu nadzemních orgánů sledovaných druhů rostlin (Fenofaze.cz, 2016). Ve spojení s trvalkami hovoříme nejčastěji o vývojových změnách v průběhu roku, které vyjadřují jednotlivé fenofáze (Machovec, Jakábová a kol., 2006).

V rámci fenologických fází vymezujeme pro sledované druhy následující kategorie: rašení, plné olistění, počátek kvetení 10%, konec kvetení, žloutnutí listů 10%, žloutnutí listů 100%, opad listů 10%, opad listů 100%, zralost plodů, počátek jarní mízy, datum sklizně nebo vzházení, sloupkování, metání, kvetení a zralost.

3.2.10 Vůně

Vůně je kompoziční vlastnost, která je u rostlin vnímána nejsubjektivnějším smyslem – čichem (Pejchal, 2012). Pejchal (Pejchal, 2012) dále uvádí, že vůně, pachy a zápachy se šíří samovolně. Toto aroma je vyvoláno nejčastěji silicemi, které jsou obsažené

v různých částech rostliny. Její vnímání je závislé na teplotě, slunečním svitu, vlhkosti, pohybu vzduchu a tlaku (Červenková, 2003). Vůně (aroma) nám může být příjemná, nebo nepříjemná. Umocňuje se sušením (Červenková, 2003).

3.2.11 Zvuk

Zvuk můžeme po fyzikální stránce definovat jako mechanické kmitání, které je charakterizováno parametry pohybu částic pružného prostředí, nebo u vlnového pohybu parametry zvukového pole (Homen.vsb.cz, 2016).

Pejchal (Pejchal, 2012) zařazuje zvuk mezi kompoziční vlastnosti. Červenková (Červenková, 2003) dodává, že „zvuk nepatří mezi vizuální estetické vlastnosti vnímatelné zrakem, přesto je neodmyslitelnou součástí přírodního prostředí“.

3.3 Charakteristika použitelných zeleninových druhů

Spousta zelenin má kromě užitné funkce také funkci okrasnou (Lindgren, Todd, Killinger, 2009). Cílem kapitoly je podat obecný popis běžně pěstovaných zeleninových druhů a stanovit jejich využití jako okrasných rostlin v návaznosti na jejich kompoziční vlastnosti. Součástí popisu zeleninových druhů není způsob předpěstování, ani následné zpracování po sklizni.

Pro kategorizaci následujících druhů zelenin je využito dělení podle jejich konzumní části. V případě, že nebyla dohledána okrasná charakteristika pro danou zeleninu, byla dopsána autorem.

3.3.1 Cibulová zelenina

3.3.1.1 Cibule kuchyňská (*Allium cepa* L.)

Botanická charakteristika: Cibule je dvouletá zelenina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004), jejíž semena zůstávají během klíčení v půdě. Nejprve z nich vyrůstá primární kořen a nad povrchem se objevuje tzv. klíčka, která je ve druhé fázi změněna v děložní list (Peza, 2006). Tento děložní list zasychá v momentě vytvoření prvního pravého listu. Listy cibule jsou trubkovité a duté. Bazální části listu jsou zdužnatělé (suknice) a vytváří na zkrácené lodyze zásobní orgán – cibuli. Cibule je na povrchu obalena suchými suknicemi. Květní lodyha je dutá, ve spodní části nafouklá a zakončená lichookolíkem (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Cibule je aromatická zelenina (Peleška, 1995). Je vhodná do záhonových výsadeb a slepeckých záhonů, do kterých vnáší kromě zmíněné vůně i trubkovité listy a kulovitá květenství. Kvůli krátké vegetační době je nutné počítat s cibulí jen pro polovinu vegetačního roku (Bukovská, 2005).

3.3.1.2 Cibule šalotka (*Allium cepa* L. var. *ascalonicum* Backer)

Botanická charakteristika: Šalotka je vytrvalá rostlina (Petříková a kol., 2006) dorůstající výšky 0,3 m (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Tato cibule je složena z několika menších cibulí, které vyrůstají ze společného podpučí (Petříková, 1996, Petříková a kol., 2006). Listy jsou duté, šídlovité a kratší než květní stonek (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Listy vyrůstají z cibule najednou, ve větším množství (Peleška, 1995). Květní lodyha je dutá a vysoká 0,6-0,7 m, zakončená květním toulcem. Ten je tvořen ze dvou listenů a ukrývá okolíky květů tvořící pacibulky (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Cibule jsou podlouhlé a člunkovité (Petříková a kol., 2006). Šupiny cibule mohou být různé barvy – žluté, šedé, hnědé, světle, nebo tmavě červené (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Velikostí je šalotka menší než cibule. Je mrazuvzdorná a lze ji využívat do výsadeb s ostatními cibulovinami. Použití s letničkami je omezeno zasycháním listů. Rovněž použití s trvalkami je spojeno s efektem ve výsadbě pouze na jaře (Bukovská, 2005).

3.3.1.3 Pór (*Allium porrum* L.)

Botanická charakteristika: Pór je dvouletá zelenina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004). V prvním roce vytváří zdužnatělou cibuli vejčitého tvaru s bělavými šupinami (Petříková a kol., 2006). Listy jsou žlábkovité, v koncové části kopinaté, hladké, občas mírně drsné (Petříková a kol., 2006). Listy jsou v bazální části vybělené, v koncové tmavě zelené a vějířovitě přehýbané. V druhém roce vytváří pór květní stvol s okoličnatým květenstvím. Toulec obalující květenství může být bílé, zelené, nebo fialové barvy. Plodem je trojpouzdrá tobolka (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Pór lze využít jako letničku, nebo dvouletku. Atraktivní je díky svým listům, které mohou být v závislosti na odrůdě vícebarvé. Je vhodnou rostlinou do okrajů záhonů, do ornamentálních záhonů a monokulturních výsadeb (Bukovská, 2005).

3.3.1.4 Česnek kuchyňský (*Allium sativum* L.)

Botanická charakteristika: Vytrvalý druh zeleniny, který se pěstuje jako jednoletka (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004). Zásobním orgánem je cibule, která je dělena na několik stroužků (Peleška, 1995). Z cibule vyrůstá několik žlábkovitých, plochých, ojíňených tmavě zelených listů (Malý, 2006). Květní lodyha vyrůstá z podpučí (Malý, 2006) a je až 1 m vysoká a zakončena okolíkem řídice umístěných, sterilních květů. Mezi jednotlivými květy se vytváří pacibulky (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Česnek je velmi využívanou záhonovou rostlinou. Ve výsadbách jsou upřednostňovány spíše okrasné druhy česneku, které nabízejí větší variabilitu tvarů a barev okolíku (Bukovská, 2005).

3.3.2 Listová a stonková zelenina

3.3.2.1 Pažitka (*Allium schoenoprasum* L.)

Botanická charakteristika: Vytrvalá rostlina dorůstající výšky 0,3 m (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004). Tvoří trsy trubkovitých, sytě zelených listů (Petříková a kol., 2006). Koncem května až začátkem června vyhazuje duté lodyhy zakončené květy v okolíku (Petříková a kol., 2006; Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Rostlina je velmi atraktivní svými vzpřímenými listy a fialovými květy (Bukovská, 2005). Díky svému výraznému aromatu (Peleška, 1995) ji lze využít kromě záhonových výsadeb i ve slepeckých zahradách (Bukovská, 2005).

3.3.2.2 Celer řapíkatý (*Apium graveolens* L. var. *dulce* (Mill.) Pers.)

Botanická charakteristika: Dvouletá zelenina (Nédélec, 2005), která na rozdíl od bulvového celeru netvoří bulvy, ale jen trs řapíkatých listů (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Petříková, 1996). Listy mohou být různé barvy - zelené, žluté, bělavé, žlutobílé, nafialovělé (Petříková, 2006). V druhém roce vytváří květní lodyhu, vysokou 1,2-1,5 m. Květy jsou drobné, bílé a složené v okolíky. Plodem je drobná, žebnatá dvojnažka (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Podobně jako bulvový celer, přináší do kompozice záhonu svěží a zajímavou barvu. Kvůli své dlouhé vegetační době můžeme celer řapíkatý bez problémů využít v letnickových záhonech, případně jako nádobovou rostlinu (Bukovská, 2005).

3.3.2.3 Chřest (*Asparagus officinalis* L.)

Botanická charakteristika: Vytrvalá zelenina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004, Nédélec, 2005) s mohutným kořenovým systémem. Vytváří dužnaté lodyhy až 2 m vysoké, na kterých jsou umístěny šupinaté listy (Petříková, 2006). V úžlabí listů vyrůstají svazečky nepravých listů (fylokladia), které slouží pro asimilaci. Z úžlabí fylokládií vyrůstají drobné zvonkovité květy žlutozelené barvy. Plodem je zelená bobule, která při zrání červená (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Rostlina vnáší do kompozice záhonu výraznou jemnost. Její atraktivita vzrůstá v době dozrávání plodů, kdy se na rostlině projevují červené plody (Bukovská, 2005).

3.3.2.4 Mangold zahradní (*Beta vulgaris* ssp. *cicla* L.)

Botanická charakteristika: Dvouletá rostlina velmi podobná řepě (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). V produkčním pěstování je často využívána jako jednoletá rostlina (Petříková, Hlušek a kol., 2012). V prvním roce vytváří růžici výrazně řapíkatých listů (Petříková a kol., 2006; Peleška, 1995). Řapíky mohou být různé barvy. Tvar listů i jejich zbarvení je rozdílné od kultivarů. V druhém roce vyrůstá silný, hranatý stonek, který nese latovitá květenství žlutozelených květů. Plodem jsou třisemenná latovitá květenství (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Dekorativnost u mangoldu tvoří svěží barva listů a barevná rozmanitost řapíků. Vhodné jsou jak do záhonových výsadeb. Výhodou u mangoldu je možnost pěstování z přímého výsevu (Bukovská, 2005).

3.3.2.5 Čínské zelí (*Brassica chinensis* L.)

Botanická charakteristika: Jednoletá zelenina, která nevytváří hlávky. Listy jsou polovzpřímené, nebo v přízemní růžici, řapíkaté (Petříková a kol., 2006). Listová čepel je hladká i puchýřnatá (Valíček, Pokluda, 2004), lesklá (Peleška, 1995), silně žebernatá, na omak drsná a mírně ochlupená s mírně zvlněnými okraji. Barva listů je světle zelená až tmavě zelená (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Rostlina je atraktivní díky svým výrazným žebrům, které mohou spolu s lesklostí listů přinášet do kompozice zajímavé akcenty. Rostlinu lze použít i pro pěstování v nádobách (Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004).

3.3.2.6 Pekingské zelí (*Brassica pekinensis* Ruprecht)

Botanická charakteristika: Jednoletá, dlouhodobní zelenina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004) s bezřapíkatými, dlouhými a široce oválnými listy (Malý, 2006) bělavé barvy (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Listová čepel je hladká, zdužnatělá, občas jemně zkadeřená s vlnitým okrajem. Hlávky jsou kónické a válcovité (Petříková, Hlušek a kol., 2012, Valíček, Pokluda, 2004). Za dlouhého dne vyrůstá ze středu hlávky rozvětvená lodyha (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Valíček, Pokluda, 2004) vysoká 0,8 m (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Květy jsou žluté, uspořádané v řídký prodloužený hrozen. Plodem je šešule (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Podobně jako saláty, je i pekingské zelí charakteristické krátkou vegetační dobou, kvůli které je vhodnější je pěstovat až v druhé polovině vegetace.

3.3.2.7 Štěrbák zahradní (*Cichorium endivia* L.)

Botanická charakteristika: Štěrbák je dvouletá rostlina, která se v kultuře pěstuje jako jednoletá (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004). Tvoří přízemní růžici listů různého tvaru a barvy. Podle morfologie listu rozdělujeme dva příbuzné typy (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Petříková, 1996), a to endivii kadeřavou (*Cichorium endivia* L. var. *crispum*), která má listy bohatě vykrajované až stříhané, kopisťového až jazykového tvaru a eskariol (*Cichorium endivia* L. var. *latifolium*), který má listy robustnější, mělce laločnaté, na okraji lehce krepovitě zprohýbané (Petříková a kol., 2006). Květní stonek vyrůstá v druhém roce do výšky 0,8-1,2 m, je rozvětvený, řídko olistěný a zakončený květy. Květy jsou modré barvy. Plodem je nažka (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Oba pěstované typy jsou zimovzdorné, což je předurčuje pro použití nejen do letničkových, ale i dvouletkových záhonů (Bukovská, 2005).

3.3.2.8 Čekanka salátová hlávková (*Cichorium intybus* L. var. *foliosum* Hegi forma *capitata*)

Botanická charakteristika: Čekanka salátová hlávková je dvouletá zelenina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997), která v prvním roce vytváří hlávku červenofialových nebo zelených listů (Petříková a kol., 2006). Listy jsou nepravidelně

protáhlé, s výrazným bílým žebrem. Ze středu hlávky vyrůstá v druhém roce květní květní lodyha s modrými květy (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Okrasné jsou u čekanky především hlávky, jejíž listy mají výrazně bílá žebra a mohou být zbarvené do červena (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

3.3.2.9 Fenykl sladký (*Foeniculum vulgare* var. *azoricum* Mill.)

Botanická charakteristika: Jednoletá zelenina s krátkou vegetační dobou (Petříková a kol., 2006). Dorůstá výšky 1,5 m (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Listy jsou nitkovité (Petříková a kol., 2006), dva- až třikrát zpeřené, aromatické (Petříková, Hlušek a kol., 2012) a uspořádané v růžici (Petříková a kol., 2006). Květy jsou drobné, žluté, uspořádané ve velkých okolících (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Petříková a kol., 2006). Plodem je žebernatá dvojnažka (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Fenykl lze použít jako letničku do záhonových výsadeb. Dekorativní jsou listy a cibulovité útvary nad povrchem země (Bukovská, 2005). Kvůli silné vůni po anýzu (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997) lze fenykl použít i ve slepeckých zahradách. Výhodou je opět možnost pěstování z přímého výsevu. Kvůli krátké vegetační době je vhodné jej vysazovat na záhon dvakrát za sezonu (Bukovská, 2005).

3.3.2.10 Salát (*Lactuca sativa* L.)

Botanická charakteristika: Salát je listová, jednoletá rostlina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004) s krátkým vegetačním obdobím (vegetační doba se pohybuje mezi 80 a 100 dny). Tvoří přízemní růžici listů, které se uzavírají v hlávku (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Z hlávky vyrůstá hustě olistěný květní stonek dorůstající výšky až 120 cm. Květy jsou složené v květních úborech nejčastěji žluté barvy (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Salát se dále dělí do variet, které se liší výškou květního stvolu, habitem a barvou listu:

Salát hlávkový (*L. s.* var. *capitata*)

Salát ledový (*L. s.* var. *capitata nidus Jaggeri*)

Salát listový (*L. s.* var. *acephala*)

Salát římský (*L. s.* var. *romana*), (Petříková, 1996; Petříková a kol., 2006).

Okrasná charakteristika: Salát je atraktivní svou širokou škálou barevnosti, struktur a textur listů. Můžeme jej použít jako krátkodobou letničku na záhonech, do truhlíků nebo do floristických aranžmá (Bukovská, 2005).

3.3.2.11 Petržel naťová (*Petroselinum crispum* (Mill.) A. W. Hill.)

Botanická charakteristika: Dvouletá rostlina dorůstající v květu výšky 1 – 1,2 m (Petříková a kol., 2006). V prvním roce vytváří trs řapíkatých, laločnatých (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Petříková a kol., 2006), hladkých, nebo zkadeřených listů (Petříková, Hlušek a kol., 2012). V druhém roce vyrůstá bohatě větvený květní stvol nesoucí žlutozelené květy v okolíku (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004). Plodem je žebernatá dvojnážka (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Petržel naťovou lze využít spolu s letničkami, nebo dvouletkami na záhonech. Do kompozice vnáší svěží barvu. Je vhodná i jako půdopokryvná záhonová rostlina (Bukovská, 2005).

3.3.2.12 Reveň vlnitá (*Rheum rhabarbarum* L.)

Botanická charakteristika: Vytrvalá zelenina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004), vytvářející mohutný, dužnatý oddenek (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Listy jsou až 1 m vysoké, řapíkaté. Listová čepel je vejčitá, celokrajná, mírně zvlňená a na bázi kornoutovitě svinutá (Petříková a kol., 2006). Řapíky jsou slabě rýhované, dužnaté a nejčastěji tmavě rudé barvy. Květní lodyha je větvená, dutá a vysoká až 2 m (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Květenství tvoří žlutozelené květy uspořádané do rozvětvené laty. Plodem jsou trojkřídlé nažky (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Podobně jako u mangoldu je reveň zajímavá svými řapíky, které do kompozice vnáší červenou až rudou barvu. Vzhledem ke své výšce je vhodné využívat reveň jako záhonovou solitéru.

3.3.2.13 Špenát setý (*Spinacia oleracea* L.)

Botanická charakteristika: Jednoletá, rychle rostoucí zelenina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004) tvořící přízemní růžici listů (Peleška, 1995; Melichar a kol., 1997). Listy jsou středně (Petříková, Hlušek a kol., 2012) až dlouze řapíkaté (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997), lesklé, s plochými až bublinatě zvlňenými čepelemi oválného tvaru a zakončené špičkou (Petříková, Hlušek

a kol., 2012). Květní stvol je hranatý (Petříková, Hlušek a kol., 2012), vysoký až 2 m a nese žlutozelené květy uspořádané v hustých lichoklasech (Peza, 2006). Plodem jsou nažky kryté ostnitými a okrouhlými listenci (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Špenát patří mezi dlouhodobní rostliny s velmi krátkou vegetační dobou. V okrasných výsadbách jej lze využít jako rostlinu okrasnou květem i listem, s velmi rychlým nástupem do vegetace. Při dostatečné vláze jej lze využít i do nádobových výsadeb (Bukovská, 2005).

3.3.2.14 Novozélandský špenát (*Tetragonia tetragonioides* (Pallas) Kunte)

Botanická charakteristika: Vytrvalý druh zeleniny (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Weidenweber, 2012), který je v kultuře pěstovaný jako jednoletá plodina (Weidenweber, 2012). Rostlina je mohutně větvená, lodyhy dorůstají délky až 1 m (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Lodyhy jsou čtyřhranné a vyrůstají na nich řapíkaté čtyřhranné listy trojúhelníkovitého tvaru. Květy vyrůstají nejčastěji v paždí listů a kvetou žlutými až žlutozelenými květy. Plodem jsou čtyř- až osmirohé nažky s několika dutinami (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Vzhledem k velmi pomalému startu rostliny před výsadbou předpěstováváme. Novozélandský špenát můžeme pěstovat jako letničku okrasnou listem, která je svou poléhavostí vhodná pro půdní pokryv (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

3.3.2.15 Polníček kozlíček (*Valerianella locusta* Betcke.)

Botanická charakteristika: Jednoletá rostlina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004) dlouhého dne a s krátkou vegetační dobou. Listy jsou podlouhlé, oválné, tmavozelené, lesklé a umístěné v přízemní růžici. Lodyha je vidličnatě větvená a nese drobné, nevýrazné květy bílé až namodralé barvy (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Kozlíček lze využít jako nízkou letničku do záhonů nebo do truhlíků. Atraktivnost celé rostlině dávají ozdobné květy a tmavě až jasně zelené listy, které mohou být zkadeřené. Výhodou u kozlíčku je možnost pěstování z přímého výsevu (Bukovská, 2005) a vysoká mrazuvzdornost (Bukovská, 2005; Melichar a kol., 1997), díky níž lze kozlíček pěstovat i jako dvouletou rostlinu (Bukovská, 2005).

3.3.3 Lusková zelenina

3.3.3.1 Fazol zahradní (*Phaseolus vulgaris* L.)

Botanická charakteristika: Jednoletá (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004), mělce kořenící rostlina (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Rozdělujeme dva typy – keříčkový (*Phaseolus vulgaris* L. ssp. *vularis* var. *nanus*) a pnoucí fazol (*Phaseolus vulgaris* L. ssp. *vularis* var. *vulgaris*), (Petříková, 1996; Melichar a kol., 1997, Weidenweber, 2012). U pnoucího fazolu je lodyha levotočivá, bezúponková, až 3 m dlouhá, u keříčkového fazolu dorůstá lodyha délky 0,5 m. Krátce stopkaté květy jsou uspořádány v hroznu. Lusky jsou ploché, cylindrické, rovné, nebo zahnuté a různé barvy (zelené, žluté, bílé a fialové), (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Tyčkový fazol lze využít jako pohledovou zástěnu (Peleška, 1995). V záhonech využíváme jak keříčkový, tak i pnoucí fazol. Atraktivní jsou stejně jako u hrachu květy, které mohou být v bílé, fialové nebo jinak pestré barvě. Zajímavý je i plod – lusk, který rovněž vnáší do kompozice pestrou škálu barev (Bukovská, 2005).

3.3.3.2 Hrách setý zahradní (*Pisum sativum* L. subsp. *sativum*)

Botanická charakteristika: Jednoletá rostlina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004) s mělkými kořeny. Lodyha je málo větvená, dutá, měkká a čtyřhranná (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Dorůstá délky 0,6-1,2 m (Petříková a kol., 2006). Listy jsou na lodyze postaveny spirálovitě v 1-3 párech, přičemž poslední dva páry lístků, včetně vrcholového lístku, jsou přeměněny v úponky (Petříková a kol., 2006). Květy složené z pěti kališních lístků a koruny, která je členěna na pavézu, křídla a člunek. Květy jsou uspořádány v hroznovitých květenstvích, která vyrůstají z paždí listů. Hrách je rostlina samosprašná (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Plodem je lusk složený ze dvou chlopní, které jsou spojené švy (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997).

Okrasná charakteristika: Ve výsadbách lze hrách využít jako popínavou letničku. Atraktivně nahrává i barevná škála květů, které lze využít v kompozici výsadby. Negativní stránkou je krátká vegetační doba, díky které je nutné počítat s obnovou hrachu v průběhu sezony (Bukovská, 2005).

3.3.3.3 Bob zahradní (*Vicia faba* L. var. *major*)

Botanická charakteristika: Jednoletá rostlina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004) s hlubokým kořenovým systémem (Petříková, 2006). Lodyha bobu je vzpřímená, čtyřhranná (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997), lysá, dutá, málo větvená a dorůstá výšky od 0,5 – 1,2 m (Petříková, 2006). Listy jsou složené, střídavé, dvou až čtyřjařmé. Jednotlivé lístky v jařmech jsou oválného tvaru a kožovité. Květy jsou složeny v hroznovitá květenství a vyrůstají v úžlabí 6. a 12. listu (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Plodem je lusk (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997).

Okrasná charakteristika: Bob je velmi starou kulturní plodinou, kterou je možné využít jako letničku v záhonových výsadbách. Zajímavé jsou na bobu převážně květy, které mají na křídlech tmavou skvrnu (Bukovská, 2005).

3.3.4 Kořenová zelenina

3.3.4.1 Celer bulvový (*Apium graveolens* var. *rapaceum* (Mill.) Gaud.)

Botanická charakteristika: Celer bulvový je dvouletá rostlina, která se v zelinářské produkci pěstuje jako jednoletá (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004; Nédélec, 2005). Je pěstovaný především pro aromatickou kořenovou bulvu (Peleška, 1995). V prvním roce vytváří listovou růžici široce řapíkatých, lichozpeřených listů (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997) s ostře zubatými úkrojky (Petříková, 2006). Listy jsou holé a na lícové straně lesklé (Petříková, 2006). V druhém roce vyrůstá květní stonek nesoucí okolík drobných, bílých až žlutavě bílých květů (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Plodem je žabernatá dvounažka (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997).

Okrasná charakteristika: Celer je aromatickou rostlinou (Peleška, 1995). Je okrasný především listem. V záhonech se uplatňuje jako letnička okrasná listem.

3.3.4.2 Křen selský (*Armoracia rusticana* G. M. et Sch.)

Botanická charakteristika: Vyrvalá rostlina vytvářející velmi silný, válcovitý kořen (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Listy jsou řapíkaté, oválné, lesklé, bublinaté s vroubkovaným okrajem a uspořádané v listové růžici (Petříková, 2006). Květní lodyha je vysoká 1,5 m. Květy jsou bílé, vonné, uspořádané do lat. Plodem je nafouklá, kulatá nebo elipsoidní šešule (Petříková, Hlušek, 2012).

Okrasná charakteristika: Křen je zajímavý trsy statných listů. Své uplatnění nachází v záhonových výsadbách v kombinaci s trvalkami (Bukovská, 2005), jako léčivá rostlina v bylinkových zahradách (Peleška, 1995), případně jako nádobová rostlina (Bukovská, 2005).

3.3.4.3 Řepa salátová (*Beta vulgaris* L. ssp. *vulgaris* var. *conditiva* Alef. Helm.)

Botanická charakteristika: Řepa salátová je dvouletou zeleninou (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997; Nédélec, 2005), která vytváří v prvním roce ztlustlý, ploše kulovitý nebo válcovitý (Malý, 2006), sytě červený kořen, tzv. kořenovou bulvu (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Listy jsou uspořádány v listové růžici, jsou dlouze řapíkaté, tupě vejčité a lesklé (Malý, 2006). Zbarvené jsou do červenozelené barvy. V druhém roce vytváří 0,6-1,2 m vysoký stonek nesoucí květy uspořádané do laty (Malý, 2006). Plodem jsou klubička srostlá v útvar nepravých plodů (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997).

Okrasná charakteristika: Řepa salátová je velmi atraktivní rostlinou nejen mohutností listových čepelí a jejich svěže zelenou barvou, ale především barvou nervatury listů a řapíky, které jsou vždy červené. Řepu lze využít velmi dobře do záhonů v kombinaci s letničkami (Bukovská, 2005).

3.3.4.4 Mrkev (*Daucus carota* subsp. *sativus* Hoffm., Hayek)

Botanická charakteristika: Mrkev je dvouletá rostlina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004), která v prvním roce vytváří dužnatý (Peleška, 1995), válcovitý až dlouze kuželovitý kořen (Peza, 2006). Z hlavy kořene vyrůstají řapíkaté, 2-3 krát zpeřené listy (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Květní stonek je rýhovaný, rozvětvený a dorůstá výšky 1,6 m. Zakládá se v druhém roce vegetace. Květy jsou drobné, bílé barvy (pouze terminální jsou fialové barvy), seskupené ve složené okolíky (Peza, 2006). Plodem jsou hnědé dvounažky, které se rozpadají na žebernaté nažky s háčkovitými ostny (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Mrkev je velmi vhodnou zeleninou do záhonových výsadeb. Je velmi dobře kombinovatelná s letničkami. Vnáší do kompozice světle zelenou barvu listů a velmi jemné textury.

3.3.4.5 Topinambur hlíznatý (*Helianthus tuberosus* L.)

Botanická charakteristika: Topinambur je vytrvalou zeleninou (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004) s bujným růstem. Vytváří kuželovité až kulovité hlízy, vhodné pro konzumaci. Stonky jsou 1,5-3 m vysoké (Weidenweber, 2012), drsně chlupaté. Listy jsou ve spodní části výhonů vstřícné, v horní části střídavé. Čepel listu je široce kopinatá, silně porostlá trichomy. Květní úbory jsou velké až 10 cm v průměru, žluté barvy. Plodem je nažka (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Topinambury jsou atraktivní svými jasně žlutými květy, které rozkvétají od konce srpna. Rostlinu lze využít jako letničku (Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004) nebo do trvalkových záhonů a do výsadeb přírodě blízkých společenstev. Negativní stránkou je silná expanzivnost (Bukovská, 2005).

3.3.4.6 Pastinák setý (*Pastinaca sativa* L.)

Botanická charakteristika: Pastinák je stará kulturní, dvouletá rostlina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004). Vytváří dužnatý kulový kořen, ze kterého vyrůstají lichozpeřené, protáhle vejčité listy s pilovitým okrajem (Petříková a kol., 2006). Listy jsou sytě zelené (Petříková a kol., 2006) a na líci lesklé (Petříková, Hlušek a kol., 2012). V druhém roce vytváří 1,2-1,5 m vysoký květní stvol s okolíky žlutých květů (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Petříková a kol., 2006). Plodem je křídlatá dvounažka (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997).

Okrasná charakteristika: Pastinák je okrasný díky svým mohutným, lesklým a svěže zeleným listům. Je vhodné jej ve výsadbách kombinovat s letničkami (Bukovská, 2005).

3.3.4.7 Petržel kořenová (*Petroselinum crispum* var. *tuberosum* (Bernardi), Crovetto)

Botanická charakteristika: Petržel kořenová je dvouletá rostlina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004), která v prvním roce vytváří kulovitý, kónický nebo kyjovitý kořen (Malý, 2006). Listy jsou dlouze řapíkaté, tmavě zelené, lesklé, 2-3 krát zpeřené a silně aromatické (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997; Malý, 2006)). Ve druhém roce vytváří 0,8 – 1,2 m vysokou květní lodyhu, která nese žlutozelené kvítky uspořádané v okolících (Malý, 2006). Plodem je žebernatá dvounažka (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Petržel kořenová nachází ve výsadbách podobné využití jako mrkev.

3.3.4.8 Ředkvička (*Raphanus sativus* L.)

Botanická charakteristika: Ředkvička je jednoletá rostlina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Biggs, McVicarová, Flowerdew, 2004). Tvoří malé bulvy, na jejichž vzniku se podílí kořen a hypokotyl (Petříková a kol., 2006). Tvar bulvy může být různý – kulovitý, protáhlý, plochý, stejně jako barva – červená, bílá, žlutá (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997; Petříková a kol., 2006), fialová atd (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Petříková a kol., 2006) i dvoubarevná (Petříková a kol., 2006). Listy jsou podobné jako u ředkve, ale menší. Spodní strana listu je hustě chlupatá. Květní lodyha vyrůstá za dlouhého dne a nese bíle až růžově zbarvené květy (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997) v hroznovitém květenství. Plodem je zaškrcovaná šešule (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Využití ředkvičky je podobné jako u ředkve. Zajímavá je především barva listu v kombinaci s barvou bulvičky, která může zatraktivnit kompozici výsadby.

3.3.4.9 Ředkev (*Raphanus sativus* L. var. *niger* (Mill.) Pers.)

Botanická charakteristika: Ředkve jsou jednoleté nebo dvouleté rostliny vytvářející zdužnatělý kořen různého tvaru i barvy (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Petříková, 2006; Melichar a kol., 1997). Listy jsou uspořádány v listové růžici. Listy jsou lyrovité, dělené, s chloupky na nervatuře (Petříková, 2006). Květní lodyha je vysoká až 1,6 m a nese bíle až růžově zbarvené květy. Kvete za dlouhého dne (Petříková, 2006; Petříková, Hlušek a kol., 2012). Plodem je nečláňovaný struk (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Ředkve mohou být atraktivní díky různě zbarveným kořenům, které jsou částečně viditelné nad povrchem půdy. Je možné je kombinovat s letničkami.

3.3.4.10 Černý kořen (*Scorzonera hispanica* L.)

Botanická charakteristika: Jedná se o vytrvalou rostlinu, která v prvním roce vytváří 0,3 (Peleška, 1995; Weidenweber, 2012) až 0,5 m dlouhý kořen (Malý, 2006) a listy v listové růžici (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Čepel listu je elipsovité, celokrajná, někdy se zvlňeným okrajem. Květní lodyha se vytváří ve druhém

roce (Malý, 2006) a nese sytě žlutě zbarvené úbory (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Plodem je nažka (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Malý, 2006).

Okrasná charakteristika: Černý kořen je mrazuvzdornou zeleninou, kterou lze kombinovat v záhonových výsadbách jak s letničkami, tak i trvalkami. Atraktivní je díky svým listům a hlavně díky květům. Nevýhodou může být časté zaplevelování záhonu touto zeleninou, protože jakýkoliv kousek kořene ponechaný v zemi vytváří novou rostlinu (Bukovská, 2005).

3.3.5 Košťálová zelenina

3.3.5.1 Kadeřávek (*Brassica oleracea* var. *acephala* DC.)

Botanická charakteristika: Je známý jako kapusta kadeřavá (Peleška, 1995). Je dvouletou rostlinou, která netvoří hlávkou (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). V prvním roce vyrůstá různě vysoký košťál (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Jsou známy nízké odrůdy (30-40 cm), středně vysoké (60-80 cm) a vysoké odrůdy (150-200 cm), (Bukovská, 2005). Z košťálu vyrůstá růžice silně zkadeřených (Peleška, 1995) a laločnatých listů pestré barvy (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Tvar čepele je oválný, někdy dlouze protáhlý. Listy směrem k vrcholu zkracují řapíky, u vrcholu přisedají těsně k lodyze. V druhém roce vyrůstá květní lodyha. Plodem je šešule (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Kadeřávek pěstujeme z předpěstované sadby. Díky své barevnosti a výrazné kadeřavosti listů je vhodnou zeleninou pro kombinaci s letničkami ve výsadbách na záhonech nebo pro použití do nádob. Je slabě mrazuvzdorný, ale může se ponechat na záhonu až do jara. Po zaschnutí jej lze použít jako dekorativní rostlinou (Bukovská, 2005).

3.3.5.2 Květák (*Brassica oleracea* var. *botrytis* L.)

Botanická charakteristika: Jednoletá rostlina tvořící na krátkém košťálu polokulovité, růžice zdužnatělých květenství (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997) s nerozvinutými pupaty květů (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Petříková a kol., 2006). Pupeny vykvétají v druhé polovině vegetace žlutě zbarvenými květy (Bukovská, 2005). Růžice jsou kryty velkými (Petříková, Hlušek a kol., 2012), opakvejitými, jemně pilovitými a podlouhlými listy (Petříková a kol., 2006). Listy mají nádech modrobílé barvy (Bukovská, 2005).

Okrasná charakteristika: Pro rychlejší nástup do vegetace je dobré pěstovat květák z předpěstované sadby. Nejtatraktivnější částí této zeleniny je květáková růžice, která může být různého tvaru i barvy – bílá, zelená, zlatožlutá až tmavě fialová (Bukovská, 2005).

3.3.5.3 Zelí hlávkové (*Brassica oleracea* var. *capitata* L.)

Botanická charakteristika: Jedná se o dvouletou zeleninu, vytvářející v prvním roce zdužnatělou lodyhu, tzv. košťál (Petříková a kol., 2006). Na lodyze jsou ve spirále umístěny hustě nahloučené, těsně přiléhající, polozdužnatělé listy tvořící tzv. hlávku (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Ve druhém roce vytváří zelí hlávkové rozvětvené a olistěné lodyhy vysoké 1-1,7 m. na koncích lodyh jsou umístěna hroznovitá květenství žlutých květů. Plodem je šešule (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997).

Okrasná charakteristika: Zelí se nejlépe pěstuje z předpěstované sadby. Díky velkému množství kultivarů nacházíme velkou variabilitu v barvě listů, v okrajích listové čepele a v tvarech hlávek (Bukovská, 2005). Ty mohou být kulovité, ploché, kuželovité, včetně přechodových tvarů (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Pro výsadby na záhony, případně do nádob se nejlépe hodí polopozdní a pozdní odrůdy, které vydrží na stanovišti po celou vegetační sezonu (Bukovská, 2005).

3.3.5.4 Kapusta růžičková (*Brassica oleracea* var. *gemmifera* DC.)

Botanická charakteristika: Dvouletá rostlina s mohutným kořenovým systémem a s 0,4 – 1 m vysokým košťálem (Malý, 2006). Listy jsou opakvejitě, mírně protáhlé (Malý, 2006), celokrajné (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Vyznačují se krátkými čepelemi, které jsou na vrcholu svinuté do polootevřené hlávky (Petříková, Hlušek a kol., 2012). V paždí řapíkatých listů se na stonku v prvním roce vytvářejí pupeny připomínající růžičky (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997; malý, 2006). V druhém roce se vytvářejí se z vrcholových i bočních pupenů vytvářejí latovitá květenství. Plodem je šešule (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Růžičkovou kapustu lze využít jako letničku. Atraktivní je díky listům a hlavně díky spirálovitě uspořádaným růžičkám, které se začínají tvořit v srpnu a září. Je výborně mrazuvzdorná a lze ji ponechat na záhonu až do jara (Bukovská, 2005).

3.3.5.5 Kedlubna (*Brassica oleracea* var. *gongylodes* L.)

Botanická charakteristika: Je nízká, dvouletá rostlina, vytvářející na krátkém košťálu zdužnatělou osní hlízu (bulvu), (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997; Petříková a kol., 2006). Bulvy jsou kulovitě až ploše kulovitě tvaru (Petříková a kol., 2006) a vyrůstají z nich listy (Petříková, Hlušek a kol., 2012), které jsou dlouze řapíkaté s oválným až oválně zašpičatělým tvarem čepele (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997) a vroubkovaným okrajem. V druhém roce vytváří květní stvol se sírově žlutými květy. Plodem je dvoupouzdrá šešule (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Kedlubna má krátkou vegetační dobu. Atraktivní na rostlině jsou vícebarevné bulvy, které lze využít v záhonových výsadbách. Díky kratší vegetační době je nutné počítat s obnovou v průběhu vegetace (Bukovská, 2005).

3.3.5.6 Brokolice (*Brassica oleracea* var. *italica* Plenck.)

Botanická charakteristika: Jednoletá košťálová zelenina (Petříková a kol., 2006) vytvářející podobná květenství jako u květáku. Oproti květáku má brokolice mohutnější kořenovou soustavu (Petříková, Hlušek a kol., 2012) a zdužnatělou lodyhu (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Listy jsou lyrovitě nebo zpeřeně členěné, celokrajné až jemně pilovité (Petříková a kol., 2006). Květenství nejsou uzavřená v listech a vytváří se kromě konce hlavní osy také v úžlabí listů hlavní osy. Barva květenství je většinou zelená, ale můžeme se setkat i s bílými, žlutými a fialovými formami. Květy vykvétají v druhé polovině vegetace žlutými květy (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Plodem je šešule (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Petříková a kol., 2006).

Okrasná charakteristika: Brokolici pěstujeme z předpěstované sadby. V kultuře se pěstují dvě formy – květáková a výhonková. Obě lze využít ve výsadbách kombinaci s letničkami (Bukovská, 2005).

3.3.5.7 Kapusta hlávková (*Brassica oleracea* var. *sabauda* L.)

Botanická charakteristika: Dvouletá rostlina podobná hlávkovému zelí (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Oproti zelí vytváří volnější hlávky, které mohou být kulovitě, zploštělého nebo zašpičatělého tvaru. Kapusta má zkrácený košťál, ze kterého vyrůstají zkadeřené, bublinaté (Petříková a kol., 2006; Peleška, 1995), zprohýbané, krátce nebo dlouze řapíkaté, světle žlutozelené až modrozelené listy (Petříková, Hlušek a kol., 2012). V druhém roce vyrůstá květní lodyha se žlutými květy

(Petříková a kol., 2006), složenými v hroznovitém květenství (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Plodem je dvoupouzdrá šešule (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Petříková a kol., 2006).

Okrasná charakteristika: Pro výsadby jsou vhodné polopozdní nebo pozdní odrůdy. Atraktivita kapusty hlávkové je dána listy (Bukovská, 2005), které přechází od žlutozelených tónů, přes zelené až k modrozeleným tónům (Melichar a kol., 1997). Je mrazuvzdorná, což ji předurčuje i pro podzimní kombinace s dvouletkami (Bukovská, 2005).

3.3.6 Plodová zelenina

3.3.6.1 Paprika roční (*Capsicum annuum* L.)

Botanická charakteristika: Paprika je teplomilná (Petříková, 1996; Malý, 2006)), v našich klimatických podmínkách jednoletá zelenina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Malý, 2006). Koření mělce (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Stonek se větví sympodiálně. Listy a květy se zakládají ještě před větvením (Malý, 2006). Listy jsou vejčité a celokrajné (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Malý, 2006). Jejich množství je závislé na množství tepla a světla. Květy jsou pěti až sedmičetné, bílé, se srostlými kališními lístky. Plodem je vysychavá bobule různého tvaru i barvy (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Papriku lze využít jako letničku okrasnou listem a plodem. Pro výsadby je vhodné ji předpěstovat. Atraktivitu rostlině dodává především barva plodů, která může být v odstínech zelené, žluté, červené, oranžové a fialové. Tvary plodů jsou nejčastěji kuželovité, jehlanovité a kvadratické (Bukovská, 2005).

3.3.6.2 Meloun vodní (*Citrullus lanatus* Thunb.)

Botanická charakteristika: Jednoletá a plazivá rostlina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997), která vytváří 2-4 m dlouhé výhony (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Listy jsou výrazně a hluboce laločnaté (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997), barva je v odstínech zelené až stříbrošedé. Vytváří dvojité větvené úponky, které se vyvíjí v paždí listů. Květy jsou žluté barvy, plodem je dužnatá bobule různého tvaru a barvy (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Své využití nachází meloun jako letnička půdopokryvná, ozdobná listem. Pro uplatnění jsou atraktivní i plody, které kromě různého tvaru a barvy mohou mít i různou velikost.

3.3.6.3 Meloun cukrový (*Cucumis melo* L.)

Botanická charakteristika: Jednoletá rostlina (Nédélec, 2005) s poléhavými stonky (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Hlavní stonek je až 1,5 m dlouhý a vyrůstají z něj střídavé, řapíkaté listy, které jsou srdčité, okrouhlé a laločnaté. V úžlabí listů vyrůstají úponky. Květy jsou žluté barvy, plodem je bobule s třemi dvojitými přepážkami (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Meloun cukrový je spíše půdopokryvnou rostlinou. Zajímavý je svými plody, které mohou být různého tvaru i povrchu.

3.3.6.4 Okurka (*Cucumis sativus* L.)

Botanická charakteristika: Jednoletá zelenina s mělkou kořenovou soustavou (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Stonek je hranatý a plazivý. Listy okurky jsou řapíkaté, střídavé, dlanitodělné s pěti a více ostře špičatými laloky. Okurka vytváří úponky, které vyrůstají spolu s postranními výhony a květy v úžlabí listů. Květy jsou kalichovité, žluté barvy (Melichar, 1997). Plodem je dužnatá, tři až pěticipá bobule válcovitého tvaru (Petříková, 2006). Celá rostlina je hustě chlupatá (Petříková, Hlušek a kol., 2012, Petříková, 2006).

Okrasná charakteristika: Díky velké náchylnosti k napadání houbovými chorobami je možné použít tuto rostlinu na záhonech jen na velmi krátkou dobu (Bukovská, 2005).

3.3.6.5 Tykev obecná (*Cucurbita pepo* L.)

Botanická charakteristika: Tykev je jednoletá rostlina (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Stonek je pětihranný (Petříková a kol., 2006) s ostrými štětinami a rozvětvenými úponky (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Listy jsou řapíkaté a dlanité (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Květy vyrůstají v úžlabí listů a mají nejčastěji žlutou barvu (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Plodem je dužnatá bobule různého tvaru i barvy. Celá rostlina je hustě porostlá trichomy (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997).

Okrasná charakteristika: Tykve je nejlépe vysévat přímo na záhon. Své uplatnění nachází kromě záhonových výsadeb i jako pokryvná rostlina na nosných konstrukcích, např. na trelážích a loubích (Bukovská, 2005).

Ve výsadbách lze počítat se všemi druhy rodu *Cucurbita*. Zajímavé jsou např. tykev muškátová (*Cucurbita moschata* (Duch.) Duch ex Poir.) nebo tykev velkoplodá (*Cucurbita maxima* Duch.).

3.3.6.6 Artyčok zeleninový (*Cynara scolymus* L.)

Botanická charakteristika: Artyčok je vytrvalý zeleninový druh (Nédélec, 2005). Lodyha je lysá a vyrůstá z listové růžice a dosahuje výšky 1,5-2 m. Listy v přízemní růžici jsou krátce řapíkaté, plstnaté. Květy jsou bílé nebo nařevovělé barvy a vykvétají v kulovitých až protáhle kulovitých úborech. Plodem artyčoku jsou nažky (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Artyčok je velmi oblíbenou rostlinou používanou v trvalkových nebo letničkových záhonech (Bukovská, 2005). Atraktivní jsou nejen šedivě barevné listy, ale i velké květní úbory (Bukovská, 2005; Nédélec, 2005).

3.3.6.7 Tykev lahvovitá (*Lagenaria siceraria* (Molina) Standley)

Botanická charakteristika: Jednoletá popínavá rostlina s hranatou lodyhou. Listy jsou srdčitého až ledvinitého tvaru, hustě porostlé trichomy. Květy jsou bílé. Plodem je dužnatá bobule různého tvaru a velikosti (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Rostlinu lze využít jako popínavou letničku k trelážím, loubím, plotům a jiným konstrukcím. Atraktivní jsou na rostlině plody, které lze využít k dekoračním účelům (Bukovská, 2005).

3.3.6.8 Rajče jedlé (*Lycopersicon esculentum* Mill.)

Botanická charakteristika: Rajče je jednoletá rostlina s bohatým kořenovým systémem (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Stonek je bylinný, postupně dřevnatějící. Celá rostlina je hustě pokryta žláznatými chlupy (Petříková a kol., 2006). Podle růstu stonku můžeme rajče rozdělit na indeterminantní, determinantní (Petříková, 1996; Petříková a kol., 2006) a polodeterminantní (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Petříková a kol., 2006). Listy jsou krátce řapíkaté, střídavě přetřhovaně lichozpeřené (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997). Květy jsou žluté barvy, pětičetné,

se zašpičatělými kališními lístky. Jsou složeny v jednoduchý nebo složený vijan. Plodem u rajčat jsou dvou a vícekomorové dužnaté bobule (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Rajče je atraktivní především svými plody, které nabízejí širokou škálu barev a tvarů. Mezi kultivary nalezneme jak červenoplodé, tak i žlutoplodé, oranžovoplodé, bíloplodé, fialovoplodé nebo různě žíhané plody rajčat. Ve výsadbách mohou tvořit vertikální prvky (indeterminantní druhy), nebo nízké, keříčkové druhy (determinantní druhy). Další možností je využití rajčete jako nádobové rostliny, přičemž zde se upřednostňuje použití keříčkových odrůd (Bukovská, 2005).

3.3.6.9 Mochyně peruánská (*Physalis peruviana* L.)

Botanická charakteristika: Je jednoletá rostlina dorůstající výšky 1 m. Lísty jsou elipčité, na bázi srdčité. Okraj čepele listu je mírně zvlňená. Květy jsou žluté barvy. Plodem je bobule, která je uzavřena v kalichu (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: V našich podmínkách se jako okrasná rostlina pěstuje spíše mochyně židovská třešeň (*Physalis alkekengi* L.). Kalichy této mochyně jsou větší a výrazně červeně zbarvené (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Oba druhy se hodí jako solitéry do záhonových výsadeb.

3.3.6.10 Lilek jedlý (*Solanum melongena* L.)

Botanická charakteristika: Lilek je v našich klimatických podmínkách jednoletou zeleninou (Melichar a kol., 1997; Petříková a kol., 2006; Nédélec, 2005). Stonek dorůstá výšky 0,7-1 m a je sympodiálně větvený. Řapíkaté listy mají čepel vejčitou, celokrajnou (Petříková a kol., 2006), tuhou, na spodní straně plstnatou (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Květy jsou nejčastěji fialové barvy, kde kalich je opatřen malými ostny (Petříková a kol., 2006). Plodem je dužnatá bobule různé barvy (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997) a tvaru – vejčitý, hruškovitý, oválný (Petříková, Hlušek a kol., 2012).

Okrasná charakteristika: Lilek lze využít jako letničku do záhonů, nebo jako nádobovou rostlinu. Atraktivní je díky svým květům a plodům, které se mohou vyskytovat v barvě fialové, bílé, žluté i černé.

3.3.6.11 Kukuřice cukrová (*Zea mays* L. conv. *saccharata* Koern.)

Botanická charakteristika: Kukuřice je jednoletá rostlina (Nédélec, 2005). Tato bylina vytváří až 2 m vysoké stéblo (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997), které je členěno na 5 – 8 internodií. Listy vyrůstají z kolének stébla a jsou kopinaté s velkými pochvami a krátkým obrveným jazýčkem. Rostlina má dvojí květenství. Samičí květy jsou sestavené v klásky a vyrůstají v úžlabí listů ve střední části stébla rostliny, samčí květy jsou tvořeny latou a vyrůstají na vrcholu rostliny (Petříková, Hlušek a kol., 2012). Plodem je obilka složená v klas (Petříková, Hlušek a kol., 2012; Melichar a kol., 1997).

Okrasná charakteristika: Kukuřici lze pěstovat z přímého výsevu. Ve výsadbě vytváří výrazný vertikální prvek. Lze ji použít jako solitéru, nebo ve skupinových výsadbách. Atraktivní je jak svými listy, tak i klasy, které lze po dozrání použít do různých aranžmá.

3.4 Použití zeleninových druhů

Použití zeleninových druhů má bezesporu dlouhou tradici. V historickém vývoji se zelenina využívala nejen jako užitná rostlina, ale nacházíme i příklady jejího využití coby okrasné rostliny. Rovněž současnost nám přináší velmi širokou škálu jejího použití, od uplatnění v okrasných záhonových výsadbách, přes floristické využití až po její uplatnění jako součásti znaků institucí. V následujících kapitolách bude podrobněji popsána historie a současné trendy v použití zelenin.

3.4.1 Použití zelenin v historickém kontextu vývoje zahrad

Nejstarší zmínky o použití zeleninových druhů nacházíme v zápisech o prvních zahradách světa – zahradách Mezopotamie, Persie a Egypta (Hobhouse, 2007; Šalávěstru, Berar, vol. 17(3), 2013). Zde byly zeleniny používány do záhonových výsadeb a měly zprvu výlučně užitkový charakter (Asanowicz, 2012; Hobhouse, 2007). Později sloužily jako místa odpočinku a jako ozdoba sídel (Asanowicz, 2012). Tyto zahrady měly přesný plán, byly pravidelně geometricky a symetricky rozděleny. Výsledná kompozice musela ladit lidskému oku (Hobhouse, 2007). Celý prostor zahrady byl vymezen překážkou v podobě živého plotu nebo plůtku, který zabraňoval vstupu zvenčí (Bukovská, 2005; Hobhouse, 2007). Vzhledem k primárně užitkové funkci zde byly pěstovány ovocné stromy, zeleniny a byliny (Hobhouse, 2007).

Sjednocujícím prvkem všech zahrad prvních států bylo použití vody. Ta byla do zahrad přiváděna soustavami kanálů z okolních řek. „V Babylonii zásobovala voda ovocné

dřeviny a zeleninová rabata“ (Hobhouse, 2007). S použitím vody se setkáváme i v Egyptských zahradách. Tyto zahrady byly nejčastěji rozděleny na čtverce, kde středem procházel zavlažovací kanál (Bukovská, 2005). V záhonech byly pěstovány kromě zeleniny převážně květiny a léčivé byliny (Damec, 2011).

Zahrady starověkého Řecka navazují na Mezopotamii tvorbou a výsadbou střešních zahrad (Asanowicz, 2012). Záznamy z Alexandrie dokládají obhospodařování nájemních zahrad, na kterých byly vysazovány ovocné stromy spolu se zeleninou. Z pěstovaných druhů jsou zmiňovány melouny, saláty, fíkovníky, zeli, chřest, pór, grepfruity a datlové palmy (Hobhouse, 2007).

Pro období starověkého Říma je typické zakládání zahrad v blízkosti domu (Czałczyńska-Podolska, 2012). Současně se setkáváme s novým pohledem na zahradu – *hortus*, kdy se vzhled zahrady mění do podoby zahrady peristylové. Zahrada již byla součástí domu, uzavřená za okolními zdmi. Sloužila jako místo odpočinku a měla charakter nejen okrasný, ale i užitkový (Hobhouse, 2007). Pěstovány zde byly opět ovocné dřeviny, zeleniny i byliny (Czałczyńska-Podolska, 2012; Hobhouse, 2007).

Ve srovnání s předchozími epochami jsou zahrady středověku poměrně malými a skromnými pozemky, které kromě užitkové funkce přinášejí nově funkci edukační (Hobhouse, 2007). Byly to především zahrady klášterní, o jejichž uspořádání a náplni se dozvídáme z ilustrací církevních knih (Bukovská, 2005). Velmi ucelený náhled na utváření zahrady poskytuje plán středověkého benediktinského kláštera St. Gallen ve Švýcarsku (Damec, 2011). Tento dochovaný arch je specifický v tom, že kromě detailního nákresu celého kláštera poskytuje i informace o náplních jednotlivých částí. V centru kláštera se nachází velká zahrada, zvaná „rajský dvůr“ nebo také *patium* (Bukovská, 2007). Sloužila především jako místo odpočinku a rozjímání a měla zpodobňovat představu ráje (odtud i název). Vysazovány zde byly stromy, keře, květiny i byliny (Skružná, 2016). Kromě rajského dvora se u klášterních zahrad setkáváme s dalšími třemi typy zahrad, které podle jejich náplně dělíme na *hortus* (kořeninová zahrada), *herbarium/ herbularius* (bylinková a zeleninová zahrada) a *pomarium* (sad), (Wimmer, 2015, Bukovská, 2007). Z plánu kláštera St. Gallen lze vyčíst, že *herbularius* byl umístěn v blízkosti domu lékárníka (Bukovská, 2005) a pěstovány v něm byly např. rozmarýn, růže, maří list, máta, kmín, šalvěj, libeček, lilek, fazol, kopr a mrkev (Bukovská, 2005; Skružná, 2016).

Princip středověkého geometrického členění zahrady do čtyř čtverců převzaly nejranější renesanční zahrady. Vysázené partery u budov měly rovinný charakter, byly geometricky členěny a vymezeny stříhanými plůtky z buxusu a levandulí nebo ohraničeny prkennými či kovovými segmenty (Bukovská, 2005). Speciální místo zaujímaly z hlediska výsadeb zahrady zeleninové, bylinkové a kořeninové, které se nacházeli v tzv. *giardino segreto* (skrytá zahrada), (Asanowicz, 2012).

Patrně nejvýznamnější dochovanou renesanční ukázkou použití zeleninových druhů v záhonových výsadbách nalezneme ve Francii, a to v Chateau Villandry (obrázek 1). Jedná se o zahradu zámku, který byl postaven na břehu řeky

Obrázek 1 - Zámek Villandry - potager (Loire Valley Tours, 2015)

Loiry v letech 1533 až 1545 Jeanem Le Bretonem. Zámek i se zahradou si po celá staletí zachovával renesanční vzhled. Záhony na parteru byly pravidelného tvaru a byly založeny na principu symetrie. Použity zde byly vedle klasických okrasných rostlin i zeleninové druhy, které zde plnily hlavně okrasnou funkci (Bukovská, 2005, Chateau de Villandry, 2016). Změna přišla v 18. století, kdy se Villandry dostávají do područí markýze z Castellane, který postupně přetvořil zámek se zahradami do neoklasicistické podoby (Chateau de Villandry, 2016). Již jako chátrající stavbu odkoupili ve 20. století zámek i se zahradou Joachim Carvallo se ženou Ann. Díky jejich snažení byla Chateau Villandry navracena renesanční podoba (Bukovská, 2005, Chateau de Villandry, 2016). Zahrada zámku byla rozdělena do čtyř částí, které odrážely Carvallovo pojetí kulturního a estetického řádu (Holmesová, 2002). Vymezeny byly zahrady *jardin d'ornament* inspirované arabsko-andaluskou kulturou, *jardin d'amour* symbolizující čtyři stádia lásky a *jardin potager*, tedy zeleninová zahrada (Holmesová, 2002). Ta byla situována vedle východního křídla zámku a skládala se z devíti zdánlivě čtvercových, na čtyři části dělených záhonů, které kombinovaly zeleniny s růžovými keři (Holmesová, 2002). Dalším příkladem může být zahrada zámku Chenonceaux, kde na základním půdorysu nacházíme ovocnou a zeleninovou zahradu dozdobenou o různé figurky, boskety

a labyrint (Holmesová, 2002). Tato zeleninová zahrada zahrnuje 12 polí, která jsou ohraničena 240 jabloňovými stromy a 220 stromkovými růžemi 'Queen Elizabeth'(Chenonceau, 2016).

Konec 17. století je spojován se jmény John Vanbrugh, Nicolas Hawksmoore a George London, kteří se společně podíleli na plánování a výstavbě zámku Castle Howard a úpravě jeho okolních ploch. Již počátkem 18. století, roku 1705, vzniká jihozápadně

Obrázek 2 - Castle Howard - zeleninová zahrada (Bulmer, Kipling, 2016)

od zámku kuchyňská zahrada (Bukovská, 2005). Nachází se v části nazvané The Walled Garden, která byla věnována čistě řezaným květinám a zelenině. V průběhu času byla tato část transformována do podoby růžové zahrady (*The Rose Garden*) věnované památce lady Cecilie Howard (Castel Howard, 2013). I přes tuto změnu si zahrada zachovává původní náplň a je rozdělena na tři celky – zahradu Lady Cecilie (*Lady Cecilia's Garden*), Slunečnou zahradu, nebo jinak zahradu slunečních hodin (*The Sundial Garden*) a Venušinu zahradu (*The Venus Garden*). Zeleninám byla věnována *The Sundial Garden*, která byla stylizována do podoby francouzských kuchyňských zahrad (obrázek 2). Zelenina zde byla pěstována čistě pro svou okrasnou funkci, užitková funkce hrála druhotnou roli (Castle Howard, 2013).

Velice zajímavou ukázkou z období baroka poskytuje zahrada zámku Versailles – *Potager du Roi*. Tato část zahrady, která vznikla roku 1768 na popud krále Ludvíka XIV., a jejímž stavitelem se stal Jean-Baptiste de la Quintinies, představuje uspořádanou zahradu věnovanou zeleninám a ovocnému sadu (Hidden Gems, 2016).

Další zajímavou ukázkou z konce 18. století je zeleninová zahrada v areálu sídla Monticello, kterou nechal vystavět Thomas Jefferson (Holmesová, 2002). Počátek pěstování zeleniny sahá do roku 1770, avšak množství druhů a kultivarů si vyžádalo roku 1806 výstavbu teras (*The Jefferson Monticello*, 2016) na jihovýchodním svahu, kam byla

celá zeleninová zahrada přesunuta (Holmesová, 2002). Zeleninová zahrada měla kromě užitné, taky okrasnou funkci. Dekorativnost byla dána především množstvím barevných odrůd, které zde byly pěstovány. Namátkově lze jmenovat bílé a fialové lilky, zelené a fialové brokolice, rajčata, okry a fazole (Holmesová, 2002).

Téměř soudobou realizaci představuje zeleninová zahrada u Barnsley House v Gloucestershire v Anglii (obrázek 3), (Anthony, 1997). Její autorkou je Rosemary Verey, která začala zahradu přebudovávat v 50. letech 20. století. V současnosti je

Obrázek 3 - Barnsley House - zeleninová zahrada (Bettina Sch., 2016)

zahrada zpřístupněna veřejnosti. Je zde možnost přenocování nebo občerstvení v místní restauraci (Calcot Hotels, 2016).

3.4.2 Současné trendy v použití zeleninových druhů

Současnost přináší z pohledu využití okrasné funkce zeleninových druhů řadu možností. Kromě tradičního použití v záhonových výsadbách v historických objektech (obrázek 1-3) se setkáváme i s jejich uplatněním na záhonech zahrad rodinných domů (obrazová tabule 1, obrázek B, C) nebo v městských výsadbách (obrazová tabule 1, obrázek A, D-G). Další možností je použití zelenin v nádobách, které má své uplatnění ve městském prostředí a na terasách, případně balkonech bytů a domů (obrazová tabule 1, obrázek C, F, H).

Velmi zajímavé je použití zelenin ve floristice. V aranžmá nebo při vázání kytic se nejčastěji využívají cibulové, listové a plodové zeleniny (obrazová tabule 2, obrázek A, B, D, F). Rovněž zmiňované použití zelenin v nádobách může poskytovat z floristického hlediska velmi zajímavé doplňky interiérů a exteriérů (obrazová tabule 1, obrázek A-G). Svě uplatnění nachází i na výstavách (obrazová tabule 1, obrázek F, H).

Obrazová tabule 1 – A: Edukační zeleninová zahrada v Ponte de Lima v Portugalsku (Zimmermannová, 2015); B: Zeleninová zahrada domu (Hanly, 1997); C: Zelenina v nádobách u domu (Hanly, 1997); D, E: Park der Gärten v Německu – použití zelenin ve výsadbě (Brázdová, 2011); F: Tulln v Rakousku – použití zelenin v nádobách (Brázdová, 2015); G: Trelleborg v Norsku – použití zelenin ve městě (Brázdová, 2014); H: Použití zelenin v nádobách na balkoně (Bellamy 2014)

Obrazová tabule 2 – A – C: Zeleninové dekorace (Van Leuven, 1999); D: Zeleninová dekorace na stůl (WordPress, 2016); E: Zeleninová dekorace na stůl (WordPress, 2014); F: Zeleninové aranžmá (Babylonstoren, 2012); G: Zeleninová dekorace na stůl (Robbins, 2011); H: Tulln v Rakousku – použití zelenin na výstavě (Brázdová, 2015)

4 Materiál a metody

Metodika diplomové práce s názvem „*Využití okrasné funkce zeleninových druhů*“ se skládá z šesti bodů.

Prvním bodem bylo seznámení se s řešenou problematikou z dostupných literárních, elektronických, případně obrazových zdrojů, a to jak z českých, tak zahraničních pramenů. Výsledkem bylo vypracování literární rešerše řešené problematiky.

Druhým bodem metodiky bylo vypracování přehledové tabulky soupisu kompozičních vlastností vybraných zeleninových druhů, která vychází z literární rešerše. Pro jednotlivé atributy vyplňované v tabulce byla vypracována metodika soupisu kompozičních vlastností zelenin, která je uvedena v kapitole 4.2.2. Součástí tabulky je obrazová tabule perokreseb tvarů základních druhů zelenin.

Třetím bodem bylo vytipování a vybrání modelového objektu pro výsadbu pokusných zeleninových záhonů a jejich následné hodnocení. Popis faktorů, které byly při výběru území zvažovány, je popsán v metodice pro výběr modelového objektu a záhonů (kapitola 4.2.1).

Čtvrtým bodem bylo vypracování návrhu zeleninových záhonů v modelovém objektu. Jednotlivé druhy a kultivary byly vybírány v návaznosti na vypracovanou přehledovou tabulku soupisu kompozičních vlastností zelenin. Vybrané druhy a kultivary byly předpěstovány a vysázeny nebo vysety na předem připravené záhony v modelovém objektu. Záhony byly pravidelně udržovány a byla na nich učiněna příslušná opatření proti patogenům.

Pátým bodem bylo vypracování metodiky hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů. Hodnocení probíhalo na modelových záhonech opakovaně v týdenních intervalech, v průběhu měsíců červen až září kalendářního roku 2015. Veškeré druhy zelenin na modelových záhonech byly hodnoceny dle atributů popsáných ve vypracované metodice (kapitola 4.2.3.). Získaná data byla převedena do elektronické podoby a vyhodnocena programem Statistika 12. Výsledkem je graf znázorňující, které zeleniny jsou vhodné pro použití do záhonových výsadeb a které naopak ne. Součástí hodnocení bylo hodnocení záhonů veřejností. Pro tento účel byl vytvořen dotazník s pěti otázkami. Získaná data byla přepsána do elektronické podoby a vyhodnocena. Výsledkem jsou grafy znázorňující,

který ze dvou záhonů byl lépe hodnocen a které druhy zelenin byly návštěvníky považovány za nejokrasnější.

Šestáým bodem metodiky bylo vypracování ekonomické náročnosti na založení 1 m² záhonu. Pro porovnání byly vypočítány náklady na založení pro čistě zeleninovou výsadbu, čistě letničkovou výsadbu a výsadbu kombinující zeleninu s letničkami.

4.1 Materiál

4.1.1 Květná zahrada v Kroměříži

4.1.1.1 Obecná charakteristika území

Květná zahrada se nachází ve městě Kroměříž ve Zlínském kraji. Dle biogeografického členění ČR se zvolená oblast nachází v Západokarpatské podprovincii, v Kojetínském bioregionu. Jedná se o 2. vegetační stupeň s nadmořskou výškou 215 m n. m (Culek, 1996).

Dle Quitta se nacházíme v teplé oblasti T2, které je charakteristické teplým podnebím s bohatými srážkami. Pro Kroměříž je uváděn průměrný roční úhrn srážek 599 mm a průměrná roční teplota kolem 8,5°C (Culek, 1996).

Pedologicky je oblast charakteristická přítomností glejových fluvizemí, černozemí a glejových až polických černic (Culek, 1996).

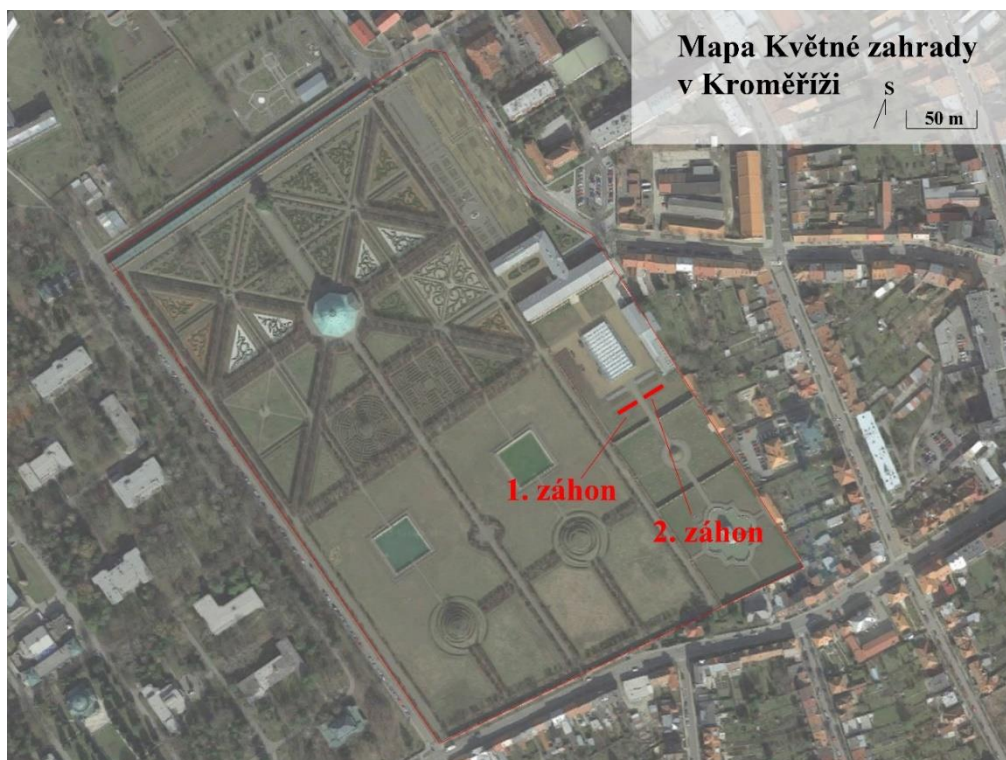
4.1.1.2 Specifikace záhonů

Záhony vznikly uměle v roce 2014. Od svého okolí byly vymezeny dřevěnými latami. Vzniklé obdélníkové útvary se lišily svými rozměry. První, rabatový záhon měřil 16,4 x 4,4 m, druhý, ornamentální záhon, měřil 17,2 x 4,4 m.

Záhony lze pedologicky charakterizovat jako antropozem. Z ústního sdělení vyplývá, že při zakládání byla na plochu nových záhonů navezena černozem z okolí Kroměříže a kultivací promíchána s původním podložím (Bleša, 2015).

Na podzim roku 2014 bylo na povrch záhonů aplikováno hnojivo, které bylo následně zapraveno do půdy kultivátorem. V dubnu 2015 byly záhony znovu upraveny kultivátorem, následně překopány a uhrabány. Nachystané záhony sloužily pro účel pokusu ve vegetačním období roku 2015.

Umístění záhonů v rámci Květné zahrady lze vidět na schématickém plánu (obrázek 4). Jejich rozdělení a přípravu před výsadbou v roce 2015 znázorňuje obrázek 5 a obrazová tabule 4 – B v Příloze.

Obrázek 4 - Mapa Květné zahrady v Kroměříži s vyznačením umístění záhonů (podklad Google, 2016)

Obrázek 5 - Fotografie záhonů (podklad Slovák, 2015)

4.1.2 Použité druhy zelenin

Pro výsadbu pokusných záhonů byly vybrány následující druhy a kultivary zelenin. Každému druhu bylo přiřazeno pořadové číslo pro potřeby hodnocení jednotlivých druhů, kultivarů zelenin:

- 1 *Allium cepa* L. (cibule kuchyňská) 'Štutgartská'
- 2 *Allium cepa* L. (cibule kuchyňská) 'Všetana'
- 3 *Allium schoenoprasum* L. (pažitka) 'Pražská'
- 4 *Apium graveolens* L. var. *dulce* (Mill.) Pers. (celer řapíkatý)
- 5 *Beta vulgaris* ssp. *cicla* L. (mangold) 'Zelený'
- 6 *Brassica oleracea* var. *capitata* L. (zelí hlávkové) 'Albatros'
- 7 *Brassica oleracea* var. *capitata* L. (zelí hlávkové) 'Pluto'
- 8 *Brassica oleracea* var. *acephala* DC. (kadeřávek) 'Scarlet'
- 9 *Brassica oleracea* var. *gemmifera* DC. (kapusta růžičková)
- 10 *Brassica rapa* ssp. *japonica* Makino (mibuna)
- 11 *Capsicum annuum* L. (paprika roční) 'Candellight'
- 12 *Capsicum annuum* L. (paprika roční) 'Filius Blue'
- 13 *Capsicum annuum* L. (paprika roční) 'Kaldóm'
- 14 *Capsicum annuum* L. (paprika roční) 'Nachzipfel/ Medusa'
- 15 *Capsicum annuum* L. (paprika roční) 'Prairie Fire'
- 16 *Daucus carota* subsp. *sativus* Hoffm., Hayek (mrkev) 'Cortina'
- 17 *Chenopodium foliosum* (Moench) Asch. (jahodový špenát)
- 18 *Lactuca sativa* L. var. *capitata* L. (salát hlávkový) 'Julek'
- 19 *Lactuca sativa* L. var. *capitata* L. (salát hlávkový) 'Lednický'
- 20 *Lactuca sativa* L. var. *capitata* L. forma *nidus Jaggeri* Helm. (salát ledový) 'Bakata'
- 21 *Lactuca sativa* L. var. *crispa* L. (salát listový) 'Black Seeded Simpson'
- 22 *Lactuca sativa* L. var. *crispa* L. (salát listový) 'Dubáček'
- 23 *Lactuca sativa* L. var. *crispa* L. (salát listový) 'Rosela'
- 24 *Lactuca sativa* L. var. *romana* Hort. In Bailey (salát římský) 'Galander'
- 25 *Lycopersicon esculentum* Mill. (rajče keříčkové) 'Vilma'
- 26 *Lycopersicon esculentum* Mill. (rajče keříčkové) 'Window Box Yellow'
- 27 *Petroselinum crispum* (Mill) A. W. Hill. (petržel naťová) 'Gigante d'Italia'
- 28 *Phaseolus vulgaris* L. ssp. *vulgaris* var. *nanus* (fazole zahradní keříčkové) 'Gama'

- 29 *Scorzonera hispanica* L. (černý kořen) 'Libochovický'
30 *Zea mays* L. conv. *saccharata* Koern. (kukuřice cukrová) 'Afrodita'.

Následující rostliny byly vybrány, aby tvořily výplň prázdných míst záhonu před jeho zapojením zeleninovými druhy a kultivary:

- 31 *Borago officinalis* L. (brutnák lékařský)
32 *Calendula officinalis* L. (měsíček lékařský)
33 *Chrysanthemum coronarium* L. (kopretina věncová)
34 *Linum grandiflorum* Desf. (len velkokvětý)
35 *Matricaria recutita* L. (heřmánek pravý).

4.2 Metody

4.2.1 Metodika pro výběr modelového objektu a záhonů

Pro výběr modelového objektu bylo nutné zvažovat některá kritéria. Zvolený objekt by měl být poloveřejný prostor, dostatečně přístupný veřejnosti a zároveň chráněný proti případné devastaci záhonů, a to ať už ze strany zvíře, nebo ze strany člověka. Zároveň bylo důležité zvážit potřebu závlahy a možnost přístupu za účelem údržby. Jednotlivé návrhy včetně připomínek byly zkonzultovány a zohledněny při konečném výběru objektu.

Na stejných principech byl zvážen výběr umístění záhonů v modelovém objektu.

4.2.2 Metodika soupisu kompozičních vlastností zelenin

Metodika soupisu kompozičních vlastností zelenin je vypracována pouze na úrovni druhu. Pro soupis bylo vybráno 50 druhů zelenin, u kterých byla zaznamenána formou křížku „X“, nebo zkratky, hodnocení u dílčích atributů vybraných kompozičních vlastností z kapitoly 3.2. Křížek v závorce „(X)“ značí, že se daný druh zeleniny mírně zasahuje do tímto symbolem označené kategorie. Zaznamenávané hodnoty vychází z literární rešerše. Výsledkem je přehledová tabulka soupisu kompozičních vlastností zelenin, která slouží jako podklad pro další práci. Nevyplněný vzor tabulky je k nahlédnutí na konci popisu jednotlivých atributů (tabulka 1)

Mezi vybrané kompoziční vlastnosti patří struktura, textura, velikost, tvar, barva, rychlost růstu, vůně a zvuk. Vlastnost tvar je vyjádřena formou obrazové tabule perokreseb tvarů základních druhů zelenin. Zkratky perokreseb odpovídají zkratkám u atributu tvar

ve vytvořené tabulce. V následujících odstavcích jsou popsány jednotlivé atributy soupisu kompozičních vlastností zelenin.

Základní údaje

Pořadové číslo druhu

Pořadové číslo zeleninového druhu, vyjádřeno arabskou číslicí.

Členění dle konzumní části

Udává zařazení daného druhu podle jeho konzumní části.

CB Cibulová zelenina

LS Listová a stonková zelenina

LU Lusková zelenina

KR Kořenová zelenina

KS Košťálová zelenina

PL Plodová zelenina

Latinský název druhu

Vyjadřuje přesný latinský název druhu.

Český název druhu

Udává český ekvivalent latinského názvu druhu.

Kompoziční vlastnosti

Struktura

Vyjadřuje diferenciaci, větvení a orientaci nadzemních částí zeleniny (především stonků).

Do tabulky je zaznamenávána formou křížku „X“ k příslušnému atributu.

- Vertikální
- Šikmá/ diagonální
- Mírně obloukovitá
- Převislá
- Horizontální

- Bizardní
- Indiferentní

Textura

Textura vyjadřuje různorodost povrchů zelenin. Je vztažena hlavně na listy. Do tabulky je zaznamenávána formou křížku „X“ k příslušnému atributu. Je rozdělena na dvě části. První vyjadřuje míru lehkosti/ těžkosti textury, druhá vyjadřuje míru jemnosti/ hrubosti textury. Jednotlivými atributy jsou:

- Lehká
 - Středně těžká
 - Těžká
-
- Jemná
 - Středně hrubá
 - Hrubá
 - Velmi hrubá

Velikost

Je určena konečnou výškou zeleninového druhu. Dílčí výšková rozmezí atributů jsou vyjádřena v metrech. Do tabulky je zaznamenávána formou křížku „X“. Index „o“ u křížku značí výšku, které je možné dosáhnout v případě opory.

- Velmi nízká (do 0,2 m)
- Nízká (0,2 – 0,4 m)
- Středně vysoká (0,4 – 0,8 m)
- Vysoká (0,8 – 1,5 m)
- Velmi vysoká (nad 1,5 m)

Tvar

Tvar vyjadřuje obrys, nebo siluetu rostliny. V tabulce je uveden formou zkratky „TX“, kde „T“ znamená tvar a „X“ číselnou hodnotu odpovídající pořadovému číslu druhu. Zkratka odkazuje na obrazovou tabuli, kde jsou znázorněny pod stejnou zkratkou perokresby tvarů vybraných druhů zelenin.

Barva

Formou zkratky vyjádřena barva, do jejichž odstínů se vybarvuje daný druh zeleniny.

- B – bílá
- ZL – žlutá
- O – oranžová
- C – červená
- R – růžová
- F – fialová
- M – modrá
- Z – zelená
- S – stříbrná

Rychlost růstu

Vyjadřuje, jak rychle roste daný druh v rámci vegetační sezony. Do tabulky je zaznamenávána formou křížku „X“ u příslušného atributu.

- Rychle rostoucí
- Středně rychle rostoucí
- Pomalu rostoucí

Vůně

Vyjadřuje, do jaké míry daný druh voní či nevoní. Do tabulky je zaznamenávána formou křížku „X“ u příslušného atributu.

- Silně vonící
- Slabě vonící
- Nevoní

Zvuk

Značí míru zvukového projevu daného druhu zeleniny. Do tabulky je zaznamenávána formou křížku „X“ u příslušného atributu.

- Silně vydávající zvuk
- Slabě vydávající zvuk
- Zvuk nevydávající

Tabulka 1 – Vzorová tabulka soupisu kompozičních vlastností zelenin (vlastní práce autora)

Pořadové číslo druhu	Členění dle konzumní části	Latinský název	Český název	Struktura							Textura						Velikost					Tvar	Barva	Rychlost růstu			Vůně			Zvuk																		
				vertikální	šikmá/ diagonální	mírně obloukovitá	převíslá	horizontální	bizardní	indiferentní	lehká	středně těžká	těžká	velmi jemná	jemná	středně hrubá	hrubá	velmi hrubá	velmi nízká (do 0,2 m)	nízká (0,2 - 0,4 m)	středně vysoká (0,4 - 0,8 m)			vysoká (0,8 - 1,5 m)	velmi vysoká (nad 1,5 m)	rychle rostoucí	středně rychle rostoucí	pomalurostoucí	silně vonící	slabě vonící	nevonící	silně vydávající zvuk	slabě vydávající zvuk	zvuk nevydávající														

4.2.3 Metodika hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů

Metodika hodnocení okrasné funkce je určena k vyhodnocení druhů a kultivarů zelenin v terénu. Byla vytvořena na základě již existující metodiky hodnocení květinových záhonů dle Frýbortové (Frýbortová, 2013) a Kuťkové (Kuťková, 2013), která byla zkombinována s kompozičních vlastností dle Červenkové (Červenková, 2003) a Pejchala (Pejchal, 2012).

Hodnocené atributy byly zaznamenávány do připravené tabulky formou zkratky, celým slovem nebo arabskou číslicí. Zkratka „-“ značí, že daný atribut nebyl hodnocen u daného zeleninového druhu/ kultivaru. Hodnocení druhu/ kultivaru je vztaženo vždy pro celý záhon.

Hodnocené atributy jsou rozděleny do kategorií A až G a jsou popsány následujícími odstavci. Hodnocenými kategoriemi jsou:

- A Základní údaje
- B Ekologické vlastnosti
- C Pěstitelské vlastnosti
- D Kompoziční vlastnosti
- E Režim údržby
- F Celkové hodnocení zeleninového druhu/ kultivaru
- G Poznámka.

Součástí hodnocení zeleninových druhů/ kultivarů v terénu je fotodokumentace vývoje pokusných zeleninových záhonů v rámci vegetačního období roku 2015.

Veškerá získaná data byla převedena do elektronické podoby a zpracována programem Statistika 12. Výsledkem jsou grafy celkového hodnocení dílčích zelenin a souhrnný graf celkového hodnocení všech zeleninových druhů/ kultivarů. Pro doplnění je vytvořena přehledová tabulka pro atribut Proměnlivost znázorňující vývoj zeleninového druhu/ kultivaru v rámci jednoho vegetačního období.

Součástí hodnocení bylo hodnocení záhonů návštěvníky formou dotazníku. Vzor nevyplněné tabulky hodnocení (tabulka 2) a vzor dotazníku (obrázek 6) jsou přiloženy k nahlédnutí na konci této kapitoly.

Kategorie hodnocení

A Základní údaje

Pořadové číslo

Pořadové číslo zeleninového druhu je vyjádřeno arabskou číslicí.

Latinský název druhu

Udává přesný latinský název.

Český název druhu

Udává český ekvivalent latinského názvu.

Název kultivaru

Udává přesný název kultivaru v uvozovkách. Symbol „-“ značí, že název kultivaru není známý.

Členění dle konzumní části

Udává zařazení daného druhu podle jeho konzumní části.

CB Cibulová zelenina

LS Listová a stonková zelenina

LU Lusková zelenina

KR Kořenová zelenina

KS Košťálová zelenina

PL Plodová zelenina

Druh záhonu

Číslicí zaznamenaný druh záhonu, na kterém je zelenina použita

1 rabatový záhon

2 ornamentální záhon

B Ekologické vlastnosti stanoviště

Místo

Celým slovem specifikováno místo výsadby zeleniny

Nadmořská výška

Vyjádřena číslicí v jednotkách m n. m.

Orientace ke světovým stranám

Vyjádřen formou zkratky:

- S sever
- SV severovýchod
- V východ
- JV jihovýchod
- JZ jihozápad
- Z západ
- SZ severozápad

Světelné nároky

Vyjádřen formou zkratky:

- PS plné slunce – zelenina na záhonu je vystavena minimálně 4 hodin denně přímému slunečnímu záření
- P polostín – zelenina na záhonu je vystavena méně jak 3 hodiny denně slunečnímu záření, kdy převažuje střídání stinných a slunečných fází, zelenina je částečně kryta nebo je jí po část dne zamezeno v přístupu ke slunečnímu záření
- ST stín – zelenina na záhonu je zcela bez přístupu ke slunečnímu záření, případně je jí zabráněno v přístupu ke slunečnímu záření

C Pěstitelské vlastnosti

Způsob vypěstování sazenice

Vyjadřuje, jakým způsobem se dá sazenice zeleniny vypěstovat.

- PS Předpěstovaná sadba ze skleníku
- PV Přímý výsev

K Možnost kombinace obou předchozích

Datum výsadby

Udává přesné datum výsadby dané zeleniny. Zapsáno arabskou číslicí v pořadí rok – měsíc – den.

Výsadbový spon

Vyjadřuje výsadbový spon v metrech.

D Kompoziční vlastnosti

Datum hodnocení

Zapsáno arabskou číslicí v pořadí rok – měsíc – den.

Proměnlivost

Udává, v jakém stádiu vývoje se daný druh zeleniny nachází. Je vyjádřena pomocí arabské číslice a rozdělena do 8 stupňů:

- 1 vzcházení
- 2 růst
- 3 zralost a počátek tvorby květu
- 4 kvetení
- 5 žloutnutí listů a počátek tvorby plodů
- 6 zralost plodů
- 7 opad listů
- 8 zánik

Rychlost růstu

Rychlost růstu je znázorněna pomocí arabské číslice, podle stupnice:

- 1 Rychlost růstu zcela odpovídá danému druhu zeleniny v příslušném stádiu vývoje. I nadále je předpoklad normálního vývoje.
- 2 Rychlost růstu téměř odpovídá danému druhu zeleniny v příslušném stádiu vývoje, mírné zpomalení nebo přerušení je způsobeno vnějšími faktory. Po odstranění negativních vlivů je předpoklad normálního vývoje.

- 3 Rychlost růstu daného zeleninového druhu je stabilizována. Zpomalení nebo zastavení růstu mohlo vzniknout v důsledku vlivu vnějších a vnitřních faktorů nebo jejich kombinací. Po odstranění nepříznivých podmínek může dojít ke zlepšení stavu a tedy k normálnímu vývoji.
- 4 Rychlost růstu daného zeleninového druhu je stabilizována. Zastavení v růstu je nevratné, u rostliny se nepředpokládá další rozvoj ani po odstranění negativních faktorů.
- 5 Rychlost růstu neodpovídá danému stádiu vývoje zeleniny. Dochází k zasychání a zahnívání částí zeleniny. Růst je zastaven, u zeleniny se předpokládá její odumření.

Struktura

Arabskou číslicí zaznamenána odpovídající hodnota:

- 1 Struktura zcela odpovídá danému druhu/ kultivaru zeleniny, větvení, diferenciaci a orientaci stonků se neliší od vymezených kritérií.
- 2 Struktura téměř odpovídá danému druhu/ kultivaru zeleniny, může se mírně lišit. Rozdíly vznikají v důsledku působení vnějších faktorů. Po odstranění faktorů je předpoklad normálního vývoje.
- 3 Struktura ne zcela odpovídá danému druhu zeleniny, liší se od předepsaných parametrů. Rozdíly vznikají v důsledku vlivu negativních faktorů. Po odstranění faktorů je předpoklad zlepšení současného stavu.
- 4 Struktura neodpovídá danému druhu zeleniny. Stonky jsou zdeformované vlivem vnějších a vnitřních faktorů nebo jejich kombinací. Po odstranění nežádoucích faktorů se nepředpokládá zlepšení, ani zhoršení stavu.
- 5 Struktura zcela neodpovídá danému druhu zeleniny, neshoduje se s předepsanými parametry rostliny. Stonky jsou deformované, přičemž deformace neustále pokračuje i po odstranění negativních faktorů. Předpokládá se úhyn rostliny.

Textura

Hodnocení textury je vyjádřeno arabskou číslicí v následující stupnici:

- 1 Textura zcela odpovídá popisu daného druhu/ kultivaru zeleniny.

- 2 Textura téměř odpovídá danému druhu/ kultivaru zeleniny. Malé odchylky vznikají v důsledku krátkodobého působení negativních faktorů. Po jejich odstranění se předpokládá návrat k odpovídajícím parametrům.
- 3 Textura ne zcela odpovídá danému druhu/ kultivaru zeleniny. Rozdíly v površích listů jsou značné, ale stabilizované – v současnosti rostlina nevykazuje zlepšení, ani zhoršení. Po odstranění negativních faktorů je předpoklad zlepšení stávajícího stavu.
- 4 Textura neodpovídá danému druhu/ kultivaru zeleniny. Rozdíly v površích listů jsou značné, ale stabilizované – v současnosti rostlina nevykazuje zlepšení, ani zhoršení. Po odstranění negativních faktorů se nepředpokládá zlepšení stávajícího stavu.
- 5 Textura neodpovídá danému druhu zeleniny, neshoduje se s předepsanými parametry. Rozdíly vznikají v důsledku deformací listů vlivem vnějších a vnitřních faktorů, nebo jejich kombinací. Po odstranění negativních faktorů se předpokládá i nadále zhoršování současného stavu až zánik celé rostliny.

Tvar

Číslicí zaznamenána odpovídající hodnota:

- 1 Tvar zcela odpovídá danému druhu zeleniny, neliší se od stanovených parametrů.
- 2 Tvar téměř odpovídá danému druhu zeleniny. Odchylky od základního tvaru mohou vznikat vlivem působení negativních faktorů. V případě odstranění těchto faktorů je předpoklad návratu k původnímu tvaru zeleniny.
- 3 Tvar ne zcela odpovídá danému druhu zeleniny. Odchylky od základního tvaru jsou velké, ale stabilizované – v současnosti nevykazuje rostlina změny k lepšímu, ani k horšímu stavu. Tyto odchylky vznikly v důsledku dlouhodobého působení negativních faktorů. Po odstranění těchto faktorů je předpoklad zlepšení stávajícího stavu.
- 4 Tvar neodpovídá danému druhu zeleniny. Odchylky od základního tvaru jsou velké, ale setrvalý – po odstranění negativních faktorů se nepředpokládá zlepšení stávajícího stavu.

- 5 Tvar zcela neodpovídá danému druhu zeleniny, neshoduje se s žádným z předepsaných tvarových rysů. Negativní změny tvaru jsou nevratné a neustále probíhající. Je předpoklad úhynu rostliny.

Barva

Hodnocení barvy je vyjádřeno arabskou číslicí v následující stupnici:

- 1 Barva zcela odpovídá barvě daného druhu/ kultivaru zeleniny. Nejsou zde žádné okem viditelné změny
- 2 Barva téměř odpovídá barvě daného druhu/ kultivaru zeleniny. Na rostlině jsou patrné, okem viditelné, mírné odchylky, které vznikají v důsledku krátkodobého působení negativních faktorů. Po jejich odstranění je předpoklad zlepšení současného stavu a vymizení odchylek v barvě.
- 3 Barva ne zcela odpovídá danému druhu/ kultivaru zeleniny. Odchylky v barvě od normálního stavu jsou okem viditelné a jsou velké. Vznikají dlouhodobým působením negativních faktorů. Po jejich odstranění se předpokládá zlepšení současného stavu.
- 4 Barva neodpovídá barvě daného druhu/ kultivaru zeleniny. Odchylky od normálního stavu jsou velké a jsou okem viditelné. Vznikají v důsledku dlouhodobého působení negativních faktorů. Po jejich odstranění se nepředpokládá zlepšení stávajícího stavu.
- 5 Barva zcela neodpovídá barvě daného druhu/ kultivaru zeleniny. Rozdíly oproti normální barvě jsou velké, přičemž změna barvy pokračuje i po odstranění negativních faktorů. Změny vedou až k zahnědnutí listů a celé rostliny.

Habitus

Celkové hodnocení habitu rostliny vychází z hodnocení dílčích částí – velikosti, struktury, textury, tvaru a barvy s přihlédnutím k aktuálnímu stavu proměnlivosti.

- 1 Habitus rostliny zcela vyhovuje parametrům daného zeleninového druhu/ kultivaru. Veškeré atributy hodnocení byly hodnoceny známkou 1. Přípustné je jedno použití známky 2.

- 2 Habitus rostliny téměř vyhovuje parametrům daného zeleninového druhu/ kultivaru. Veškeré atributy hodnocení byly hodnoceny známkou 1 a 2, přičemž známka 2 se vyskytovala více jak jedenkrát. Přípustné je jedno použití známky 3.
- 3 Habitus rostliny ne zcela vyhovuje parametrům daného zeleninového druhu/ kultivaru. Atributy hodnocení byly hodnoceny známkami 2 a 3. Znamka 3 se vyskytuje více jak jednou. Znamka 1 a 4 se může vyskytnout maximálně jednou.
- 4 Habitus rostliny nevyhovuje parametrům daného zeleninového druhu/ kultivaru. Atributy hodnocení byly hodnoceny známkou 3 a 4. Přípustné je jedno použití známky 5. Znamka 2 je přípustná maximálně jednou.
- 5 Habitus rostliny zcela nevyhovuje parametrům daného zeleninového druhu/ kultivaru. Znamka 5 se vyskytuje více jak jednou.

Zapojenost

Vyjadřuje míru zapojení daného druhu ve výsadbě

- 1 Porost je zcela zapojen.
- 2 Porost je téměř zapojen. Malé mezery mezi rostlinami jsou okem pozorovatelné. Předpokládá se zapojení v krátké době.
- 3 Porost není zcela zapojen. Rostliny se lehce dotýkají, ale mezery mezi nimi jsou velké. Je předpoklad dalšího růstu rostlin a postupné zmenšování mezer mezi nimi.
- 4 Porost není zapojen. Rostliny se nedotýkají žádnou svou částí. Není předpoklad zlepšení současného stavu, ale ani jeho zhoršení.
- 5 Porost je zcela nezapojen. Rostliny se nedotýkají na žádném místě. Růst rostliny je zastaven. Je předpoklad vymizení rostliny z porostu.

E Režim péče a údržby

Režim péče

Atribut režimu péče je určen intenzitou údržby, která je v tabulce zaznačena zkratkou:

IN – intenzivní

EX – extenzivní

Intenzitní třída údržby daného vegetačního nebo technického prvku je definovaná „souborem pracovních operací a četností jejich opakování. Intenzitní třída údržby má tři stupně“ (Frýbortová, 2013). U atributu bude uvedeno kromě zkratky intenzity údržby i číslo příslušné intenzitní třídy.

Četnost okopávky a pletí

Odvíjí se od režimu péče a intenzitní třídy údržby. V tabulce hodnocení je zaznamenána arabskou číslicí.

- 1 Okopávka a pletí bylo provedeno.
- 0 Okopávka a pletí nebylo provedeno.

Četnost chemické ochrany

Odvíjí se od režimu péče a intenzitní třídy údržby. V tabulce hodnocení je zaznamenána arabskou číslicí. Navíc je uveden v kolonce „Poznámka“ název použitého přípravku a datum použití v podobě rok – měsíc – den.

- 1 Chemická ochrana byla provedena
- 0 Chemická ochrana nebyla provedena

Úroveň udržovací péče

Vymezuje kvalitu dosahované udržovací péče. Je zaznamenán arabskou číslicí.

- 1 Optimální úroveň – představuje setrvalý, všestranný rozvoj zeleninového druhu/ kultivaru.
- 2 Téměř optimální úroveň – zeleninový druh/ kultivar se s mírnými odchylkami optimálně rozvíjí po všech stránkách.
- 3 Standardní úroveň – odpovídá představě o udržení současného stavu zeleninového druhu/ kultivaru a jeho postupném zlepšování
- 4 Nestandardní úroveň – současný stav zeleninového druhu/ kultivaru je zachován, možnost zlepšení stavu není možná
- 5 Úroveň technologického minima – není vytvořen předpoklad ani k udržení současného stavu zeleninového druhu/ kultivaru

Doplňková závlaha

Její přítomnost, nebo nepřítomnost je vyjádřena v tabulce arabskou číslicí.

- 1 Doplnková závlaha je přítomna.
- 0 Doplnková závlaha není přítomna.

Mulč

Přítomnost mulče je do tabulky zaznamenávána formou zkratky.

- OH Organické zbytky rostlin (seno, sláma, pokosená tráva, listí, kompost, odpadní dřev ze lnu, či konopí, kakaové slupky)
- AH Technologicky vzniklé materiály (papír, textil, mulčovací fólie, kokosové disky)
- DH Dřevěná hmota (borka, štěpka, piliny, dřevěný popel)
- KŠ Kameny, štěrk, písek
- ZH Zelené hnojení
- J Jiné (bude uvedena konkrétní forma)
- BZ Bez mulče

F Celkové zhodnocení zeleninového druhu/ kultivaru

Celkové hodnocení zeleninového druhu/ kultivaru

Vychází z dílčích hodnocení čtyř atributů, přičemž každý atribut byl hodnocen stupnicí 1 až 5:

- Rychlost růstu
- Habitus
- Kompaktnost
- Úroveň udržovací péče

V rámci celkového hodnocení je přihlíženo ještě k pátému atributu, a to atributu Proměnlivosti. Pro celkové zhodnocení zeleninového druhu/ kultivaru z hlediska jeho okrasné funkce slouží následující stupnice:

- 1 Daný zeleninový druh/ kultivar prokázal svou okrasnou funkci v rámci celého vegetačního období. Svými parametry odpovídá habitu zdravého jedince, rychlost růstu a kompaktnost je adekvátní jeho proměnlivosti, úroveň udržovací péče je odpovídající intenzitní třídě údržby. Minimálně 3 ze 4 hodnocených atributů byly hodnoceny známkou 1, známka 3 – 5 se nesmí vyskytnout.
- 2 Zeleninový druh/ kultivar prokázal svou okrasnou funkci v rámci celého vegetačního období pouze s mírnými odchylkami. Zelenina mírně vybočuje v některém z hodnocených atributů v důsledku krátkodobého působení negativních faktorů. 3 - 4 atributy byly hodnoceny známkami 1 a 2, přičemž hodnota 2 se vyskytovala více jak jednou. Přípustné je jedno hodnocení známkou 3.
- 3 U zeleninového druhu/ kultivaru byla prokázána okrasná funkce na přijatelné úrovni. Velké odchylky od normálního stavu vznikají v důsledku dlouhodobého

působení negativních faktorů. V případě jejich odstranění se předpokládá zlepšení současného stavu. V rámci hodnocení se vyskytují hodnoty 2 a 3. Hodnota 1 a 4 se mohou vyskytnout maximálně jednou.

- 4 Zeleninový druh/ kultivar neprokázal svou okrasnou funkci. Zelenina neodpovídá svým habitem zdravému jedinci rychlost růstu a kompaktnost není adekvátní jeho stádiu proměnlivosti, úroveň udržovací péče není zcela odpovídající intenzitní třídě údržby. Atributy jsou hodnoceny známkami 3 a 4, přípustné je jedno použití hodnoty 2 a 5.
- 5 Daný zeleninový druh/ kultivar zcela neprokázal svou okrasnou funkci. Zcela neodpovídá svými parametry habitu zdravého jedince, rychlost růstu a kompaktnost není adekvátní jeho proměnlivosti, úroveň udržovací péče je neodpovídající intenzitní třídě údržby, přičemž aktuální stav se neustále zhoršuje. V hodnocení se vyskytuje více než jednou známka 5.

G Poznámka

Poskytuje možnost zapsání doplňující informace.

Tabulka 2 - Vzorová tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje						Ekologické vlastnosti					Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti							Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka							
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu		Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby	Četnost okopávky a pletí	Četnost chemické ochrany			Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč				

DOTAZNÍK K OKRASNÝM ZELENINOVÝM ZÁHONŮM

(Vybranou odpověď, prosím, zakroužkujte)

Pohlaví:	Muž	Žena		
Věk:	0-15	16-25	26-35	36-45
	46-55	56-65	66 a víc	

1) Slyšel/a jste někdy o okrasných zeleninových druzích? (Pokud jste odpověděl/a ano, uveďte, prosím, na následujícím řádku, o které zeleninové druhy se jednalo a kde jste o nich slyšel/a.)

Ano Ne Nepamatuji se

.....

2) Viděl/a jste někdy použití zeleninových druhů v okrasných výsadbách? (Pokud jste odpověděl/a ano, uveďte, prosím, na následujícím řádku, kde to bylo?)

Ano Ne Nepamatuji se

.....

3) Uveďte, prosím, 1 až 3 druhy z vysazených zelenin, které mají podle vás největší okrasnou funkci. U druhu stačí uvést číslo z popisky.

.....

4) Pomocí pár slov zkuste, prosím, vyjádřit, proč jste označili vámi zvolené druhy za druhy s největší okrasnou funkcí. (Např. kvůli barvě listu, kompaktnímu růstu, květu,...)

.....

5) Zvolte, prosím, který ze dvou zeleninových záhonů se vám líbí víc?

Nepravidelně vysázený záhon Ornametálně vysázený záhon

Pokud máte nějaké postřehy, nápady, připomínky, sdělte je, prosím, na následujícím řádku:

.....

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku a přeji pěkný zbytek dne.

Obrázek 6 - Dotazník k hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

5 Výsledky

Podle popsaného metodického postupu byly nejprve sesbírány informace zabývající se problematikou využití okrasné funkce zeleninových druhů. Na jejich základě byla vypracována literární rešerše, která byla zaměřena na kompoziční vlastnosti zeleninových druhů, historický vývoj v použití zelenin a současné trendy v použití zeleninových druhů.

Na základě dostupných literárních zdrojů bylo zjištěno, že zeleniny můžeme brát zeleniny jako jednoleté, dvouleté, nebo vytrvalé rostliny. Z tohoto pohledu lze pro zeleniny vydefinovat shodné kompoziční vlastnosti jako pro dřeviny nebo trvalky. Z těchto vlastností se při práci se zeleninami nejvíce využívá struktura, textura, velikost, tvar, barva, vůně a zvuk.

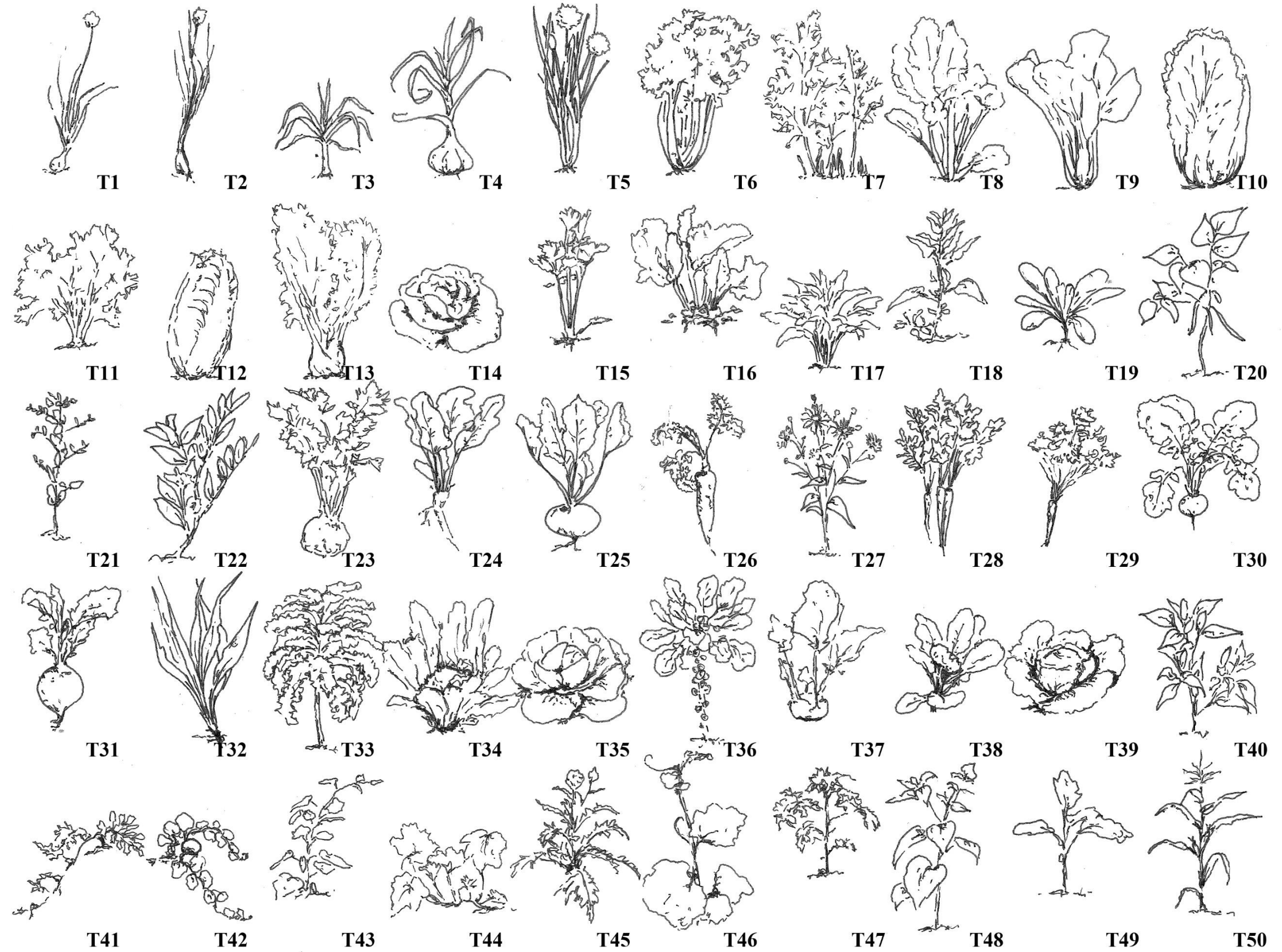
Z pohledu historického použití byly zeleninové druhy používány jako užitkové nebo okrasné rostliny, s tím, že užitková funkce převažovala. V období prvních států a později i středověku byla zeleninám přisuzována i symbolika. Z literárních zdrojů dále vyplývá, že za největší etapu v okrasném využití zelenin můžeme považovat konec renesance, baroko a celé 18. století. Zeleniny jsou v tomto období nejprve využívány v okrasných záhonových výsadbách zámeckých zahrad, později (v 18. století) se s nimi setkáváme ve výsadbách tzv. kuchyňských zahrad honosných sídel, ale i obyčejných obydlí. Další etapu vývoje v použití zelenin přináší až konec 20. století a začátek 21. století, kdy jsou zeleniny používány v záhonových výsadbách spolu s letničkami nebo dvouletkami. Dalším využitím jsou záhonové výsadby historických objektů – tzv. *jardin potager* (zeleninové zahrady), nebo stále více oblíbené kuchyňské zahrady. Poměrně zajímavé je uplatňování zelenin v podobě hrnkových rostlin na malých balkonech, nebo terasách, kde kromě okrasné funkce slouží jako užitkové rostliny. Velkým přínosem současného uplatnění zelenin je jejich použití ve floristice, kde jsou využívány především cibulové, plodové a listové zeleniny.

Dílčím výsledkem literární rešerše bylo vypracování přehledové tabulky soupisu kompozičních vlastností u vybraných, běžně pěstovaných druhů zelenin (tabulka 3). Pro tento soupis byla vypracována metodika hodnotící zeleniny z pohledu jejich kompozičních vlastností, jejíž atributy byly vydefinovány v kapitole 4.2.2. Součástí tabulky je obrazová tabule tvarů vybraného sortimentu zeleninových druhů (obrazová tabule 3). Vypracovaná přehledová tabulka včetně obrazové tabule tvarů zelenin, sloužila jako podklad pro výběr druhů do zakládaného experimentu.

Tabulka 3 - Tabulka soupisu kompozičních vlastností zelenin (vlastní práce autora)

Pořadové číslo druhu	Čtenění dle konzumní části	Latinský název	Český název	Struktura							Textura					Velikost				Tvar	Barva	Rychlost růstu			Vůně			Zvuk		
				vertikální	šikmá/ diagonální	mírně obloukovitá	převíslá	horizontální	bizardní	indiferentní	lehká	středně těžká	těžká	velmi jemná	jemná	středně hrubá	hrubá	velmi hrubá	velmi nízká (do 0,2 m)			nízká (0,2 - 0,4 m)	středně vysoká (0,4 - 0,8 m)	vysoká (0,8 - 1,5 m)	velmi vysoká (nad 1,5 m)	rychle rostoucí	středně rychle rostoucí	pomalurostoucí	silně vonící	slabě vonící
1	CB	<i>Allium cepa</i> L.	cibule kuchyňská	X	(X)					X			X			X				T1	Z, ZL	X			X					X
2	CB	<i>Allium cepa</i> L. var. <i>ascalonicum</i> Backer	cibule šalotka	X						X			X			X				T2	Z	X			X					X
3	CB	<i>Allium porrum</i> L.	pór	X						X			X			X				T3	Z, B	X			X					X
4	CB	<i>Allium sativum</i> L.	česnek kuchyňský	X						X			X			X				T4	Z	X	X							X
5	LS	<i>Allium schoenoprasum</i> L.	pažitka	X	(X)					X			X			X				T5	Z, F	X	X							X
6	LS	<i>Apium graveolens</i> L. var. <i>dulce</i> (Mill.) Pers.	celer řapikátý	(X)	X					X			X			X				T6	Z		X	X						X
7	LS	<i>Asparagus officinalis</i> L.	chřest	X					X		X						X			T7	Z	X				X				X
8	LS	<i>Beta vulgaris</i> ssp. <i>cicla</i> L.	mangold zahradní	X	(X)					X			X	(X)		X				T8	Z, C, ZL		X			X				X
9	LS	<i>Brassica chinensis</i> L.	čínské zelí	X						X			X			X	(X)			T9	Z, B		X			X				X
10	LS	<i>Brassica pekinensis</i> Ruprecht	pekingské zelí	X						X			X			X				T10	Z, B		X			X				X
11	LS	<i>Cichorium endivia</i> L.	štěrbák zahradní	X			(X)			X			X	(X)		(X)	X			T11	Z, F, B		X			X				X
12	LS	<i>Cichorium intybus</i> L. var. <i>foliosum</i> Hegi forma <i>capitata</i>	čekanka salátová hlávková	X			(X)			X			X	(X)		X				T12	Z, F, C, B		X			X				X
13	LS	<i>Foeniculum vulgare</i> var. <i>azoricum</i> Mill.	fenykl sladký	X					X		X					X				T13	Z	X	X							X
14	LS	<i>Lactuca sativa</i> L.	salát	X			(X)			X			(X)	X		X				T14	Z, C	X				X				X
15	LS	<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) A. W. Hill.	petržel naťová	X	(X)					X			X			X				T15	Z	X	X			X				X
16	LS	<i>Rheum rhabarbarum</i> L.	reveh vlnitá	X						X					X	(X)				T16	Z, C		X			X				X
17	LS	<i>Spinacia oleracea</i> L.	špenát setý	(X)			X			X			(X)	X		X				T17	Z		X			X				X
18	LS	<i>Tetragonia tetragonioides</i> (Pallas) Kuntze	novozélandský špenát				X			X			X			X	(X)			T18	Z		X			X				X
19	LS	<i>Valerianella locusta</i> Betcke.	polníček kozlíček	(X)			X			X			X		X					T19	Z		X			X				X
20	LU	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	fazol zahradní		X		(X)			X			X			X	Xo			T20	Z, C, O	X				X			X	X
21	LU	<i>Pisum sativum</i> L. subsp. <i>sativum</i>	hrách setý zahradní		(X)		X			X			X			X				T21	Z, B	X				X				X
22	LU	<i>Vicia faba</i> L. var. <i>major</i>	bob zahradní	X	(X)					X			X			X	(X)			T22	Z, B	X				X				X
23	KR	<i>Apium graveolens</i> var. <i>rapaceum</i> (Mill.) Gaud.	celer bulvový	(X)	X					X			X			X				T23	Z	X			X					X
24	KR	<i>Armoracia rusticana</i> G. M. et Sch.	křen selský	X						X			X			X				T24	Z	X			X					X
25	KR	<i>Beta vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> var. <i>conditiva</i> Alef. Helm.	řepa salátová	X						X			X	(X)		X				T25	Z, C	X			X					X
26	KR	<i>Daucus carota</i> subsp. <i>sativus</i> Hoffm., Hayek	mrkev	X					X		X					X				T26	Z, C, ZL	X			X					X
27	KR	<i>Helianthus tuberosus</i> L.	topinambur hlíznatý	X						X			X	(X)		X		X		T27	Z, ZL	X			X					X
28	KR	<i>Pastinaca sativa</i> L.	pastinák setý	X					X			(X)	X			X				T28	Z, ZL	X	X			X				X
29	KR	<i>Petroselinum crispum</i> var. <i>tuberosum</i> (Bernardi), Crovetto	petržel kořenová	X	(X)					X			X			X				T29	Z, B	X			X					X
30	KR	<i>Raphanus sativus</i> L.	ředkvička	X	(X)					X			X		X					T30	Z, F, C, ZL	X			X					X
31	KR	<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>niger</i> (Mill.) Pers.)	ředkev	X	(X)					X			X			X				T31	Z, B	X			X					X
32	KR	<i>Scorzonera hispanica</i> L.	černý kořen		(X)	X				X			X			X	(X)			T32	Z, ZL	X			X					X
33	KS	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>acephala</i> DC.	kadeřávek	X						X			X			X	(X)			T33	Z, F	X			X					X
34	KS	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>botrytis</i> L.	květák		X	(X)				X			X		(X)	X				T34	Z, B, F, O	X			X					X
35	KS	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i> L.	zelí hlávkové	X	(X)					X			X		X	(X)				T35	Z, F, B	X			X					X
36	KS	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gemmifera</i> DC.	kapusta růžičková	X	(X)					X			X			X				T36	Z, ZL	X			X					X
37	KS	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gongylodes</i> L.	kedlubna	X						X			X			X				T37	Z, F	X	X			X				X
38	KS	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>italica</i> Plenck.	brokolice	X			(X)			X			X		X	(X)				T38	Z	X			X					X
39	KS	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>sabauda</i> L.	kapusta hlávková	X	(X)		(X)			X			X			X				T39	Z	X			X					X
40	PL	<i>Capsicum annum</i> L.	paprika roční	X	(X)					X			X			X	X			T40	Z, F, C, ZL	X			X					X
41	PL	<i>Citrullus lanatus</i> Thunb.	meloun vodní		(X)		X			X			X		X	(X)	Xo			T41	Z	X			X					X
42	PL	<i>Cucumis melo</i> L.	meloun cukrový				X			X			X	(X)		X	(X)	Xo		T42	Z, ZL	X			X					X
43	PL	<i>Cucumis sativus</i> L.	okurka		(X)		X			X			X		(X)	X		Xo		T43	Z	X			X					X
44	PL	<i>Cucurbita pepo</i> L.	tykev obecná	(X)			X			X			X		X	(X)	Xo			T44	Z, ZL, O	X			X					X
45	PL	<i>Cynara scolymus</i> L.	artyčok zeleninový	(X)	X					X			X			X				T45	Z, F	X	X			X				X
46	PL	<i>Lagenaria siceraria</i> (Molina) Standley	tykev lahvovitá				X			X			X			X	Xo			T46	Z, B, ZL	X			X					X
47	PL	<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill.	rajče jedlé	X		(X)				X			X			X	Xo			T47	Z, C, ZL	X			X					X
48	PL	<i>Physalis peruviana</i> L.	mochyně peruánská	(X)	X					X			X			X				T48	Z, O, ZL	X			X					X
49	PL	<i>Solanum melongena</i> L.	lílek jedlý	X	(X)					X			X	(X)		X				T49	Z, F, B	X			X					X
50	PL	<i>Zea mays</i> L. conv. <i>saccharata</i> Koern.	kukuřice cukrová	X						(X)	X		(X)	X		X	X			T50	Z, ZL	X			X					X

Tvary zeleninových druhů

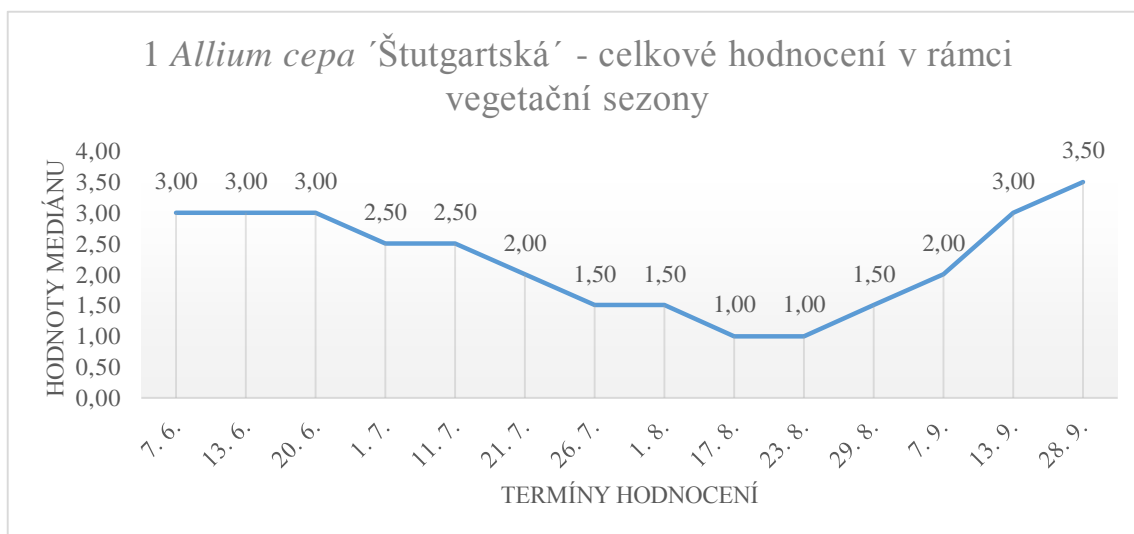
Obrazová tabule 3 - Tvary zeleninových druhů (vlastní práce autora)

Dalším výsledkem metodického postupu bylo vybrání modelového prostoru pro realizaci pokusu k diplomové práci. Po zvážení všech možností byla vybrána Květná zahrada v Kroměříži. Na jejím území byly vytyčeny modelové záhony, které byly v dubnu roku 2015 kultivací (23. 4. 2015) a následným okopáním, odplevelením a uhrabáním (24. 4. 2015, 8. 5. 2015) připraveny pro květnovou výsadbu zelenin.

V dalším kroku byl vypracován osazovací plán pro obě plochy (Přílohy, obrázek 7), podle kterého bylo vypočítáno a ve sklenících ZF v Lednici předpěstováno potřebné množství zelenin (Přílohy, obrazová tabule 4 - A). Většina osiva byla poskytnuta sponzorským darem z firem Moravoseed a Seva Moravia, zbylé množství bylo dokoupeno. Výsev proběhl podle potřebné doby předpěstování v termínech 2. 4., 6. 4., 8. 4. 15. 4. a 22. 4. Nachystaná sadba byla v termínu 22. 5. 2015 převezena do Květné zahrady.

Oba záhony byly pomocí provázku a nachystaných šablon rozměřeny a rozkresleny. V termínech 24. 5. a 1. 6. 2015 byly zeleniny vysázeny (Přílohy, obrazová tabule 4 – C, D) podle připraveného osazovacího plánu (Přílohy, obrázek 7). Z důvodu požeru zeleniny zvěří na „rabatovém“ záhonu musela být sadba dokoupena na tržnicích v Brně a ve Zlíně a v termínu druhé výsadby (1. 6. 2015) dosázena. Aby se zabránilo dalšímu okusu zvěří, bylo nutné nainstalovat kolem obou záhonů oplocení. Z hlediska ochrany proti patogenům byl aplikován 20. 6. 2015 posyp granulemi proti slimákům. Další použití přípravků nebylo za celou vegetační sezonu uskutečněno, jelikož rostliny nevykazovaly žádné onemocnění nebo výrazné poškození škůdci. Záhony byly v průběhu sezony pravidelně v týdenních intervalech okopávány a odplevelovány. Závlaha byla zajištěna pracovníky Květné zahrady každý den v dopoledních hodinách. Sklizeň byla uskutečněna v termínech 28. 9. 2015 a 10. 10. 2015.

Pro hodnocení vybraných druhů a kultivarů zelenin byla vypracována metodika hodnocení okrasné funkce zelenin. Podle této metodiky byly ve 14-ti termínech hodnoceny jednotlivé druhy a jejich kultivary na pokusných záhonech. Získaná data byla zaznamenávána do připravených tabulek hodnocení (Přílohy, tabulka 10-39) a následně zpracována programem Statistica 12. Výsledkem jsou grafy celkového hodnocení jednotlivých zelenin v průběhu vegetační sezóny (graf 1; Přílohy, graf 3-31), které jsou dále okomentovány. Pro ukázkou je grafy 1 přiložen na následující straně, zbylé grafy jsou k nahlédnutí v kapitole Přílohy.

Graf 1 - *Allium cepa* 'Štutgartská' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony

Na grafech 1, 3-31 je patrné, že průběh křivky celkového hodnocení je individuální každému druhu, nebo kultivaru. Nejlepších výsledků dosahuje křivka v místě hodnoty 1, naopak nejhorších výsledků v místě hodnoty 5. Z grafů lze také vyčíst, za jak dlouhý časový úsek dosahuje zelenina požadovaného stavu. Z tohoto pohledu lze za zeleniny s rychlým efektem ve výsadbě označit taxony s pořadovými čísly 3, 5, 8, 16, 19, 22, 23, 27:

Allium schoenoprasum L. (pažitka) 'Pražská'

Beta vulgaris ssp. *cicla* L. (mangold) 'Zelený'

Brassica oleracea var. *acephala* DC. (kadeřávek) 'Scarlet'

Daucus carota subsp. *sativus* Hoffm., Hayek (mrkev) 'Cortina'

Lactuca sativa L. var. *capitata* L. (salát hlávkový) 'Lednický'

Lactuca sativa L. var. *crispa* L. (salát listový) 'Dubáček'

Lactuca sativa L. var. *crispa* L. (salát listový) 'Rosela'

Petroselinum crispum (Mill) A. W. Hill. (petržel naťová) 'Gigante d'Italia'.

Naopak za zeleniny s nejpomalejším dosáhnutím požadovaného efektu můžeme označit taxony s pořadovými čísly 1, 7, 14, 18 a 29:

Allium cepa L. (cibule kuchyňská) 'Štutgartská'

Brassica oleracea var. *capitata* L. (zelí hlávkové) 'Pluto'

Capsicum annuum L. (paprika roční) 'Nachzipfel/ Medusa'

Lactuca sativa L. var. *capitata* L. (salát hlávkový) 'Julek'

Scorzonera hispanica L. (černý kořen) 'Libochovický'.

Z těchto výsledků vyplývá, že z hlediska rychlosti nástupu do požadovaného stavu v kompozici vychází obecně nejlépe saláty. Tento závěr dokládá i přehledová tabulka proměnlivosti, ze které lze vyčíst, že saláty mají velmi krátkou vegetační dobu.

Naopak za nejhorší bych označil zelí hlávkové, což je patrné i z fotografií záhonů, které jsou doloženy v kapitole Přílohy (Přílohy, obrazová tabule 5-11).

Dalším výsledkem je souhrnný graf celkového hodnocení pro všechny použité druhy a kultivary (graf 2). Pro přehlednost byla zvlášť vypracována tabulka pro atribut proměnlivost, na které je graficky znázorněn vývoj daného druhu nebo kultivaru během sezony (tabulka 4).

Graf 2 ukazuje celkové hodnocení všech vybraných zelenin v rámci jedné vegetační sezony. Znovu platí, že nejlepších hodnoty jsou blízké číslu 1 a nejhorší blízké číslu 5. Mezi nejlépe ohodnocené druhy/ kultivary patří zeleniny s pořadovými čísly 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 25, 26, a 27:

Allium schoenoprasum L. (pažitka) 'Pražská'

Apium graveolens L. var. *dulce* (Mill.) Pers. (celer řapíkatý)

Beta vulgaris ssp. *cicla* L. (mangold) 'Zelený'

Brassica oleracea var. *acephala* DC. (kadeřávek) 'Scarlet'

Brassica oleracea var. *gemmifera* DC. (kapusta růžičková)

Brassica rapa ssp. *japonica* Makino (mibuna)

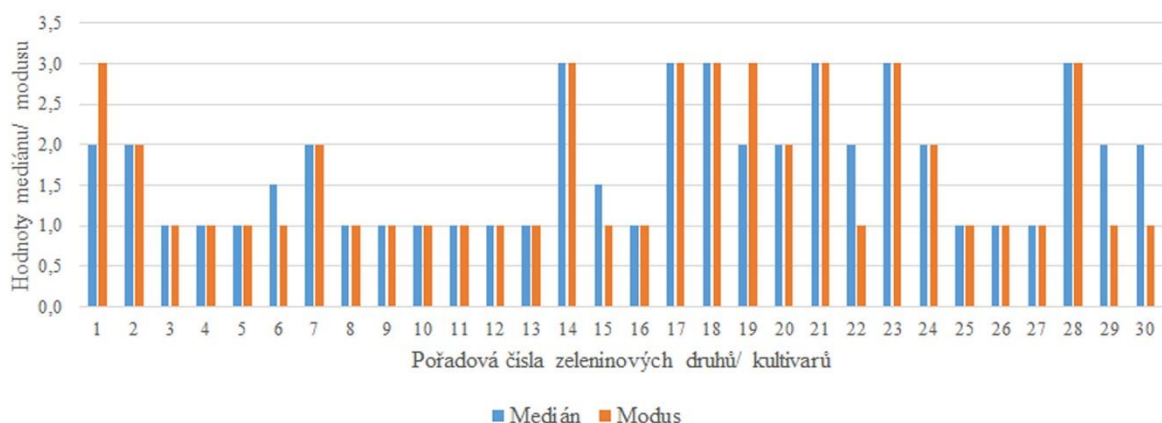
Capsicum annuum L. (paprika roční) 'Candellight'

Capsicum annuum L. (paprika roční) 'Filius Blue'

Capsicum annuum L. (paprika roční) 'Kaldóm'

Daucus carota subsp. *sativus* Hoffm., Hayek (mrkev) 'Cortina'

CELKOVÉ HODNOCENÍ VYBRANÝCH DRUHŮ A KULTIVARŮ ZELENIN

1	<i>Allium cepa</i>	cibule kuchyňská	'Štutgartská'
2	<i>Allium cepa</i>	cibule kuchyňská	'Všetana'
3	<i>Allium schoenoprasum</i>	pažitka	'Pražská'
4	<i>Apium graveolens</i> var. <i>dulce</i>	celer řapíkatý	-
5	<i>Beta vulgaris</i> ssp. <i>cicla</i>	mangold	'Zelený'
6	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i>	zelí hlávkové	'Albatros'
7	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i>	zelí hlávkové	'Pluto'
8	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>acephala</i>	kadeřávek	'Scarlet'
9	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gemmifera</i>	kapusta růžičková	-
10	<i>Brassica rapa</i> ssp. <i>japonica</i>	mibuna	-
11	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Candellight'
12	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Filius Blue'
13	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Kaldóm'
14	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Nachzipfel/ Medusa'
15	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Prairie Fire'
16	<i>Daucus carota</i> ssp. <i>sativus</i>	mrkev setá	'Cortina'
17	<i>Chenopodium foliosum</i>	jahodový špenát	-
18	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>capitata</i>	salát hlávkový	'Julek'
19	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>capitata</i>	salát hlávkový	'Lednický'
20	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>capitata nidus Jaggeri</i>	salát ledový	'Bakata'
21	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>crispa</i>	salát listový	'Black Seeded Simpson'
22	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>crispa</i>	salát listový	'Dubáček'
23	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>crispa</i>	salát listový	'Rosela'
24	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>romana</i>	salát římský	'Galender'
25	<i>Lycopersicon esculentum</i>	rajče keříčkové	'Vilma'
26	<i>Lycopersicon esculentum</i>	rajče keříčkové	'Window Box Yellow'
27	<i>Petroselinum crispum</i> var. <i>vulgare</i>	petržel naťová	'Gigante d'Italia'
28	<i>Phaseolus vulgaris</i> var. <i>nanus</i>	fazol zahradní keříčkový	'Gama'
29	<i>Scorzonera hispanica</i>	černý kořen	'Libochovický'
30	<i>Zea mays</i> convar. <i>saccharata</i>	kukuřice cukrová	'Afrodita'

Graf 2 - Celkové hodnocení vybraných druhů a kultivarů zelenin (vlastní práce autora)

Tabulka 4 - Tabulka proměnlivosti vybraných druhů a kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	2015-06-07	2015-06-13	2015-06-20	2015-07-01	2015-07-11	2015-07-21	2015-07-26	2015-08-01	2015-08-17	2015-08-23	2015-08-29	2015-09-07	2015-09-13	2015-09-28
1	<i>Allium cepa</i>	cibule kuchyňská	'Štutgartská'	CB	1	1	2	2	2	2	2	3	3	5	5	5	5	7	8
2	<i>Allium cepa</i>	cibule kuchyňská	'Všetana'	CB	1	1	2	2	2	2	2	2	3	3	5	5	5	7	7
3	<i>Allium schoenoprasum</i>	pažitka	'Pražská'	LS	1	2	2	2	2	2	3	3	3	3	5	5	5	5	5
4	<i>Apium graveolens</i> var. <i>dulce</i>	celer řapíkatý	-	LS	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	5
5	<i>Beta vulgaris</i> ssp. <i>ciela</i>	mangold	'Zelený'	LS	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3
6	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i>	zelí hlávkové	'Albatros'	KS	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3
7	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i>	zelí hlávkové	'Pluto'	KS	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	5	5
8	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>acephala</i>	kadeřávek	'Scarlet'	KS	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3
9	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gemmifera</i>	kapusta růžičková	-	KS	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	4	4	4	4	6
10	<i>Brassica rapa</i> ssp. <i>japonica</i>	mibuna	-	LS	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	4	4	5	5	4
11	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Candellight'	PL	1	2	2	2	2	2	3	4	4	4	4	6	6	6	6
12	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Filius Blue'	PL	1	2	2	2	2	3	4	4	4	6	6	6	6	6	6
13	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Kaldóm'	PL	1	2	2	2	2	3	4	4	4	6	6	6	6	6	6
14	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Nachzipfel/ Medusa'	PL	1	2	2	2	2	2	2	2	3	4	4	6	6	6	6
15	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Prairie Fire'	PL	1	2	2	2	2	2	2	3	4	4	4	6	6	6	5
16	<i>Daucus carota</i> ssp. <i>sativus</i>	mrkev setá	'Cortina'	KR	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3
17	<i>Chenopodium foliosum</i>	jahodový špenát	-	LS	1	2	2	3	4	4	6	5	5	5	7	8	8	8	8
18	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>capitata</i>	salát hlávkový	'Julek'	LS	1							2	2	2	2	2	2	2	5
19	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>capitata</i>	salát hlávkový	'Lednický'	LS	1	2	2	3	4	4	4	2	2	2	2	2	3	4	4
20	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>capitata</i> <i>nidus Jaggeri</i>	salát ledový	'Bakata'	LS	1							2	2	2	2	2	3	3	3
21	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>crispa</i>	salát listový	'Black Seeded Simpson'	LS	1	2	2	2	4	4	4	2	2	2	2	2	2	4	4
22	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>crispa</i>	salát listový	'Dubáček'	LS	1							2	2	2	2	2	3	3	3
23	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>crispa</i>	salát listový	'Rosela'	LS	1	2	2	2	3	3	4	2	2	2	2	2	2	5	5
24	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>romana</i>	salát římský	'Galender'	LS	1							2	2	2	2	2	3	3	3
25	<i>Lycopersicon esculentum</i>	rajče keříčkové	'Vilma'	PL	1	2	2	2	2	3	4	4	6	6	6	6	6	6	5
26	<i>Lycopersicon esculentum</i>	rajče keříčkové	'Window Box Yellow'	PL	1	2	2	2	3	4	4	4	6	6	6	6	6	5	5
27	<i>Petroselinum crispum</i> var. <i>vulgare</i>	petržel naťová	'Gigante d'Italia'	LS	1	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	5
28	<i>Phaseolus vulgaris</i> var. <i>nanus</i>	fazol zahradní keříčkový	'Gama'	LU	1	2	2	2	3	4	4	6	6	6	5	5	5	5	8
29	<i>Scorzoneria hispanica</i>	černý kořen	'Libochovický'	KR	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	4
30	<i>Zea mays</i> convar. <i>saccharata</i>	kukuřice cukrová	'Afrodita'	PL	1	2	2	5	2	2	3	3	3	4	4	6	6	5	5

Lycopersicon esculentum Mill. (rajče keříčkové) 'Wilma'

Lycopersicon esculentum Mill. (rajče keříčkové) 'Window Box Yellow'

Petroselinum crispum (Mill) A. W. Hill. (petržel naťová) 'Gigante d'Italia'

Naopak mezi nejhůře hodnocené patří zeleniny s pořadovými čísly 14, 17, 18, 21, 23 a 28:

Capsicum annum L. (paprika roční) 'Nachzipfel/ Medusa'

Chenopodium foliosum (Moench) Asch. (jahodový špenát)

Lactuca sativa L. var. *capitata* L. (salát hlávkový) 'Julek'

Lactuca sativa L. var. *crispa* L. (salát listový) 'Black Seeded Simpson'

Lactuca sativa L. var. *crispa* L. (salát listový) 'Rosela'

Phaseolus vulgaris L. ssp. *vulgaris* var. *nanus* (fazol zahradní keříčkový) 'Gama'

Z těchto výsledků vyplývá, že v celkové hodnocení vychází nejlépe košťálové a plodové zeleniny, naopak listová zelenina (především salát) vychází v hodnocení nejhůř. S přihlédnutím k přehledové tabulce proměnlivosti (tabulka 4) lze říci, že v případě salátů je tento výsledek hodnocení ovlivněn velmi krátkou vegetační dobou.

Součástí experimentu bylo vypracování dotazníku (obrázek 6) pro možnost hodnocení záhonů a jednotlivých zelenin veřejností. Dotazník se skládal z jednoduchých 5-ti otázek, na které respondent odpovídal zakroužkováním příslušné odpovědi nebo slovním vyjádřením. Sesbíraná data byla převedena do elektronické podoby (Přílohy, tabulka 40) a vyhodnocena. Souhrnná tabulka výsledků dotazníkového šetření je přiložena v kapitole Přílohy (Přílohy, tabulka 41). Hodnocení se zúčastnilo 80 respondentů, z toho bylo 41 mužů a 39 žen. Většina respondentů se nacházela ve věku od 16-25 let (28 respondentů), v menší míře byly přítomny skupiny 26-35 let (17 respondentů), 36-45 let (15 respondentů), 46-55 let (9 respondentů), 56-65 let (4 respondentů) a 66 a více let (7 respondentů). 53 osob ze všech respondentů uvádí, že již o okrasných zeleninových druzích slyšelo. Za odpověď na otázku o které zeleninové druhy šlo a kde o nich slyšeli, uvádí respondenti nejčastěji okrasné zelí a kapusty (20 respondentů), papričky (13 respondentů), okrasné dýně a tykve (12 respondentů) a kadeřávek (12 respondentů), v případě místa je to televize (8 respondentů) a časopisy, magazíny a literatura (7 respondentů). Použití zelenin v okrasných výsadbách vidělo celkem 44 respondentů.

Za nejčastější místo uvádí zahrady a předzahrádky rodinných domů (8 respondentů), výsadby v zahraničí (6 respondentů) a městské výsadby (5 respondentů). Mezi tři nejatraktivnější druhy (nebo kultivary) uvádí respondenti čísla 11 – *Capsicum annuum* 'Candellight' (35 respondentů), 8 – *Brassica oleracea* var. *acephala* 'Scarlet' (27 respondentů) a 5 – *Beta vulgaris* ssp. *cicla* 'Zelený' (21 respondentů). Nejčastějším důvodem volby zeleniny se stává barva (50 respondentů) a tvar (19. respondentů). Za oblíbený záhon vybralo celkem 44 respondentů rabatový záhon, zbylých 35 respondentů uvedlo ornamentální záhon, 1 respondent uvádí, že „oba záhony mají něco do sebe“.

Poslední částí bylo vypracování výpočtu nákladů na sadbu pro založení 1 m² výsadby. Pro porovnání byly vypočítány tři možnosti, a to čistě zeleninová výsadba (Varianta 1), čistě letničková výsadba (Varianta 2) a kombinovaná výsadba ze zelenin a letniček (Varianta 3). Pro výpočty byly vybrány následující zeleniny a letničky: *Brassica oleracea* var. *capitata* L., *Capsicum annuum* L., *Lactuca sativa* L., *Begonia semperflorens* Link & Otto, *Salvia splendens* Sellow ex. Schult. a *Tagetes patula* L. Kalkulace nákladů na pořízení jedné sazenice byly vypočítány pomocí tabulky kalkulace nákladů na rostliny (Černý, 2016) uveřejněné na internetových stránkách firmy Černý Jaroměř. Výsledné tabulky jsou přiloženy v kapitole Přílohy (Přílohy, tabulka 42-47).

Z výsledků uvedených v tabulce nákladů na sadbu pro založení 1 m² výsadby (tabulka 5) vyplývá, že nejlevnější variantu představuje čistě zeleninová výsadba (116,01 Kč), na druhém místě se umístila kombinovaná výsadba (207,78 Kč) a nejdražší položkou byla letničková výsadba (248,88 Kč).

Tabulka 5 – Náklady na sadbu pro založení 1 m² výsadby

Rostlina	Počet rostlin			Náklady na 1 rostlinu (Kč)	Náklady celkem (Kč)		
	Varianta 1	Varianta 2	Varianta 3		Varianta 1	Varianta 2	Varianta 3
<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i> L.	4	0	2	13,07	52,28	0	26,14
<i>Capsicum annuum</i> L.	1	0	1	14,29	14,29	0	14,29
<i>Lactuca sativa</i> L.	4	0	4	12,36	49,44	0	49,44
<i>Begonia semperflorens</i> Link & Otto	0	8	3	15,81	0	126,48	47,43
<i>Salvia splendens</i> Sellow ex. Schult.	0	3	3	14,84	0	44,52	44,52
<i>Tagetes patula</i> L.	0	6	2	12,98	0	77,88	25,96
Celkové náklady na sadbu (Kč)					116,01	248,88	207,78

6 Diskuze

Experiment k diplomové práci s názvem „*Využití okrasné funkce zeleninových druhů*“ probíhal v roce 2015 v Květné zahradě v Kroměříži. Předmětem pokusu bylo zařazení okrasných zeleninových záhonů do prostředí klasických květinových záhonů. Pro pokus byly založeny dva typy záhonů – rabatový a ornamentální.

Na základě botanických charakteristik uvedených v práci lze tyto dva typy okrasných zeleninových záhonů z hlediska pěstování a údržby přiřadit k letničkovým nebo dvouletkovým záhonům. Z pohledu délky vegetační doby zelenin se jedná o záhony na jednu vegetační sezonu. Podobně Šimek (Šimek, 2006) řadí letničkové a dvouletkové záhony mezi krátkodobé výsadby, přičemž dodává, že doba výsadby může přesáhnout ještě do další sezóny.

Důležitým bodem experimentu byl výběr stanoviště a následná příprava záhonů. Stanoviště v Květné zahradě bylo vybráno proto, že tuto lokalitu ročně navštíví několik desítek návštěvníků za účelem shlédnutí okrasných květinových záhonů, takže se dala sledovat reakce návštěvníků na změnu – použití zelenin v záhonech namísto klasických květinových druhů. Šimek (2012) uvádí, že při přípravě záhonů je důraz kladen především na správnou přípravu půdy. S tímto výrokem souhlasí i University of Illinois Extension (2016), který dále dodává, že v rámci přípravy půdy je nutno dbát i na její správné vyhnojení. Zvolené záhony v Květné zahradě byly po konzultaci s panem Blešou nejprve v dubnu roku 2015 prokypřeny kultivátorem a následně překopány, vyplety a uhrabány. V rámci hnojení byl na podzim roku 2014 na povrch záhonů navezen kompost, který byl následnou kultivací zapraven do půdy (Bleša, 2015).

Z pohledu výsadby byly použity i druhy, které Petříková a kol. (2006) řadí mezi zeleniny s možným pěstováním z přímého výsevu. Tato možnost byla aplikována pouze u cibule kuchyňské a mrkve seté, které byly vysety v den výsadby záhonu. Zbylá sadba byla předpěstována ve skleníku Zahradnické fakulty v Lednici. Výsevy proběhly oproti předpokládaným termínům uvedeným Kuhnemannem (Přílohy, tabulka 6-7), (Kuhmann, 1993) a Meyer-Rebentisch (Přílohy, tabulka 8-9), (Meyer-Rebentisch, 2012) v první polovině dubna. Toto rozhodnutí bylo učiněno z důvodu pozdního dodání osiva a mělo vliv na konečnou velikost rostlin při výsadbě.

V rámci údržby vysázených záhonů uvádí Šimek (2006) nutnost odplevelování v 1. intenzitní třídě údržby minimálně 7 krát za sezónu a nutnost okopávky minimálně 6 krát za sezónu. V návaznosti na tato doporučení a množství zaplevelení záhonů na počátku sezony bylo nutné stanovit vyšší četnost okopávky i pletí. Tyto úkony byly prováděny pravidelně jednou týdně, což během vegetační sezony znamenalo 14 opakování.

Na kvalitu vysázených rostlin měly v průběhu vegetace kromě přípravy půdy a režimu údržby vliv i klimatické poměry. Podle Quitta se nacházíme v teplé oblasti T2 s průměrným ročním úhrnem srážek 599 mm a průměrnou roční hodnotou teploty 8,5°C (Culek, 1996). Statistiky za loňský rok (Přílohy, graf 32-33) dokazují, že v průběhu letních měsíců byly zaznamenány vysoké hodnoty teplot v kombinaci s velmi nízkými srážkami (ČHMÚ, 2016).

Oba tyto faktory, spolu s nepravidelnou závlahou z důvodu nedostatku vody (Bleša, 2015) a střídavě kamenitým podložím záhonů, vedly ze začátku k velmi nepravidelnému růstu vysázených zelenin. Z těchto důvodů došlo k zapojení porostu až na přelomu července a srpna.

Hlavním důvodem výsadby zeleninových záhonů bylo hodnocení zelenin z pohledu okrasné funkce. Hodnoceno bylo celkem 30 druhů a kultivarů ve 14-ti termínech. K jejich hodnocení byla vypracována metodika hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/kultivarů. Tato metodika vznikla v návaznosti na metodiku hodnocení květinových záhonů (Kuřková, 2013; Frýbortová, 2013) s přihlédnutím k hodnoceným atributům u dřevin a květin (Pejchal, 2012; Machovec, 1982; Machovec, Jakábová a kol., 2006). Na rozdíl od metodiky Kuřkové (2013) a Frýbortové (2013), které hodnotí kromě rostlin i parametry záhonu, je metodika hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/kultivarů zaměřena především na hodnocení vybraných kompozičních vlastností a hodnocení režimu údržby. Výsledné celkové hodnocení spočívá v hodnocení 5-ti atributů, přičemž u vybraných 4 atributů, kterými jsou rychlost růstu, habitus, zapojenost a úroveň udržovací péče jsou k jednotlivým atributům přiřazeny známky 1 – 5, kde známka 1 představovala nejlepší hodnocení, známka 5 nejhorší hodnocení. Pátým atributem, ke kterému je při celkovém hodnocení přihlíženo, je atribut proměnlivosti. V porovnání s definicemi jednotlivých atributů, zvláště v případě kompozičních vlastností, je možné uvažovat o sloučení některých atributů do jednoho společného. Například atribut habitu zahrnuje podle Pejchala (Pejchal, 2012) a Machovce (Machovec, 1982) texturu, strukturu, barvu, tvar a velikost. Z tohoto pohledu by bylo možné ponechat pro hodnocení

kompozičních vlastností pouze atributy proměnlivosti, rychlosti růstu, habitu a zapojenosti. Z důvodů možného vzniku nepřesností při sloučení atributů byly v rámci hodnocení ponechány všechny vydefinované atributy.

Pro potřebu hodnocení zelenin veřejností byl vypracován krátký dotazník. Olecká (2016) zmiňuje mezi kladné stránky dotazníku malé náklady na jeho pořízení, jeho rychlou přípravu i zpracování a anonymitu respondentů. Velmi podobně Kostelníková (2010) dále dodává, že dotazníky patří obecně mezi nejčastěji využívanou formu sběru dat. Současně velmi podobně jako Olecká (2016) dodává, že mezi výhody dotazníku patří sběr velkého množství dat za velmi krátkou dobu. K úpravě dotazníku se vyjadřuje Olecká (2016) a říká, že by dotazník neměl být příliš obsažný a dlouhý. Ideální je 20 – 50 otázek a délka vyplnění maximálně 20 minut, přičemž formát dotazníku by neměl přesáhnout formát papíru A4. Na rozdíl od těchto výroků byl vypracován dotazník pouze s 5-ti otázkami na formátu A5. Délka vyplnění byla maximálně 3 – 5 minut.

Na základě výsledků hodnocení byly mezi zeleniny s největší okrasnou funkcí zařazeny *Allium schoenoprasum* L. (pažitka) 'Pražská', *Apium graveolens* L. var. *dulce* (Mill.) Pers. (celer řapíkatý), *Beta vulgaris* ssp. *cicla* L. (mangold) 'Zelený', *Brassica oleracea* var. *acephala* DC. (kadeřávek) 'Scarlet', *Brassica oleracea* var. *gemmifera* DC. (kapusta růžičková), *Brassica rapa* ssp. *japonica* Makino (mibuna), *Capsicum annuum* L. (paprika roční) 'Candellight', *Capsicum annuum* L. (paprika roční) 'Filius Blue', *Capsicum annuum* L. (paprika roční) 'Kaldóm', *Daucus carota* subsp. *sativus* Hoffm., Hayek (mrkev) 'Cortina', *Lycopersicon esculentum* Mill. (rajče keříčkové) 'Vilma', *Lycopersicon esculentum* Mill. (rajče keříčkové) 'Window Box Yellow' a *Petroselinum crispum* (Mill) A. W. Hill. (petržel naťová) 'Gigante d'Italia'. Také výsledky dotazníků určují za nejokrasnější *Beta vulgaris* ssp. *cicla* 'Zelený', *Brassica oleracea* var. *acephala* 'Scarlet' a *Capsicum annuum* 'Candellight'. Velmi podobně jmenují na úrovni druhu zástupce okrasných zelenin Balcău a Apahidean (2011), které navíc řadí i saláty. V rámci pokusu byly saláty vyhodnoceny jako méně okrasné. Tento výsledek byl do jisté míry ovlivněn krátkou vegetační dobou (Kuhnemann, 1993; Meyer-Rebentisch, 2012), klimatickými poměry (ČHMÚ, 2016) a podstatně horším stavem vysázených salátů v letních měsících. V návaznosti na zmíněná fakta lze salát spíše zařadit mezi dočasné, výplňové zeleniny.

Důležitým poznatkem, na kterém se shoduje i Balcău a Apahidean (2011), je, že zeleniny je vhodné kombinovat s ostatními okrasnými rostlinami.

Závěr diskuze vychází především z dotazníkového šetření, ze kterého je zřejmé, že okrasné zeleninové záhony návštěvníky Květné zahrady upoutaly. I když nebyly v roce 2015 ideální podmínky pro růst některých typů zeleniny, byly tyto záhony pro svou netradiční formu druhové výsadby pro návštěvníky atraktivní. Při vyšší kombinovatelnosti druhů s letničkami (právě z důvodů možného sucha) by se podobné typy záhonů mohly stát ještě více součástí klasických výsadeb měst nebo zahrad u rodinných domků.

7 Závěr

Současná doba přináší nové způsoby použití zeleninových druhů. Vedle tradičního polního pěstování se stále více setkáváme s uplatněním zelenin v okrasných výsadbách nebo ve floristice.

Diplomová práce s názvem „*Využití okrasné funkce zeleninových druhů*“ se zabývala stanovením okrasné funkce u zelenin a jejím využitím v praxi. Experiment probíhal v roce 2015 v Květné zahradě v Kroměříži.

Literární část práce dokládá využití okrasné funkce zelenin v historickém kontextu a v současnosti. Jsou v ní vydefinovány jednotlivé kompoziční vlastnosti zelenin a charakterizovány použitelné druhy. Metodická část byla zaměřena na vytvoření metodiky hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů, které předcházela metodika soupisu kompozičních vlastností zelenin. Obě metodiky byly použity při realizaci experimentu a jeho následném hodnocení.

V rámci experimentu bylo hodnoceno celkem 30 zelenin ve 14-ti termínech hodnocení. Výsledky prokazují největší okrasné využití u rostlin *Allium schoenoprasum* L. (pažitka) 'Pražská', *Apium graveolens* L. var. *dulce* (Mill.) Pers. (celer řapíkatý), *Beta vulgaris* ssp. *cicla* L. (mangold) 'Zelený', *Brassica oleracea* var. *acephala* DC. (kadeřávek) 'Scarlet', *Brassica oleracea* var. *gemmifera* DC. (kapusta růžičková), *Brassica rapa* ssp. *japonica* Makino (mibuna), *Capsicum annuum* L. (paprika roční) 'Candellight', *Capsicum annuum* L. (paprika roční) 'Filius Blue', *Capsicum annuum* L. (paprika roční) 'Kaldóm', *Daucus carota* subsp. *sativus* Hoffm., Hayek (mrkev) 'Cortina', *Lycopersicon esculentum* Mill. (rajče keříčkové) 'Wilma', *Lycopersicon esculentum* Mill. (rajče keříčkové) 'Window Box Yellow' a *Petroselinum crispum* (Mill) A. W. Hill. (petržel naťová) 'Gigante d'Italia'. Naopak nejhorších výsledků dosahují *Capsicum annuum* L. (paprika roční) 'Nachzipfel/ Medusa', *Chenopodium foliosum* (Moench) Asch. (jahodový špenát), *Lactuca sativa* L. var. *capitata* L. (salát hlávkový) 'Julek', *Lactuca sativa* L. var. *crispa* L. (salát listový) 'Black Seeded Simpson', *Lactuca sativa* L. var. *crispa* L. (salát listový) 'Rosela' a *Phaseolus vulgaris* L. ssp. *vulgaris* var. *nanus* (fazol zahradní keříčkový) 'Gama'. Z pohledu veřejnosti byly za nejatraktivnější druhy považovány *Capsicum annuum* 'Candellight', *Brassica oleracea* var. *acephala* 'Scarlet' a *Beta vulgaris* ssp. *cicla* 'Zelený'.

Za ekonomicky nejpříjemnější variantu pro založení 1 m² výsadby byla vypočítána varianta 1, a to 116,01 Kč. Z ohledem na celkově pomalejší zapojení zelenin na záhonu je nutné doporučit pro výsadbu kombinaci zelenin s letničkami, která ekonomicky vychází v rámci modelového pokusu na 207,78 Kč.

Každá doba by měla přebrat z historie to, co bylo pro lidstvo prospěšné. Pokud dokázaly již dříve okrasné zeleninové záhony obyvatelstvo nejen potěšit, ale z části i nasytit, bylo by vhodné v tomto trendu pokračovat i nyní, kdy je druhová rozmanitost zelenin na základě šlechtění podstatně vyšší. Právě k tomu, jak by měla vypadat moderní zahrada s okrasnou a zároveň užitkovou funkcí, měla přispět i tato práce.

8 Souhrn, klíčová slova

Tématem diplomové práce bylo „*Využití okrasné funkce zeleninových druhů*“. V literární části je popsán historický a současný vývoj v použití zelenin, jsou popsány kompoziční vlastnosti zelenin a charakterizovány vybrané zeleninové druhy. Pro potřeby hodnocení zelenin v praktické části diplomové práce byla za modelový objekt zvolena Květná zahrada v Kroměříži. Zde byly realizovány dva okrasné zeleninové záhony, na kterých byly podle vypracované metodiky hodnocení okrasné funkce hodnoceny jednotlivé druhy a kultivary zelenin. Veškeré údaje byly zpracovány programem Statistica 12 a byly z nich učiněny závěry pro praxi.

Výsledkem práce je tabulka soupisu kompozičních vlastností zelenin a graf celkového hodnocení vybraných druhů zelenin, včetně ekonomického zhodnocení nákladů na založení 1 m² výsadby.

Klíčová slova: zelenina, okrasná zelenina, zeleninový záhon, okrasná funkce, kompoziční vlastnosti

The aim of thesis was "The use of ornamental value of vegetable species". The literary section describes the history and current developments of use of vegetables, next are described compositional properties and characteristics of selected vegetable species. For the assessment of vegetables in the practical part was chosen Flower Garden in Kroměříž as a model object. There were realized two ornamental vegetable beds on which were the due to methodology of ornamental value evaluated each of vegetable species and cultivars of vegetables. All of data were processed in program Statistica 12 and were made conclusions for practice.

The result is an inventory table of compositional properties of vegetables and chart of the overall evaluation of selected types of vegetables, including an economic evaluation of the cost of foundation of 1 m² of plantings.

Keywords: vegetables, ornamental vegetables, vegetable bed, ornamental value, compositional properties

9 Seznam použité literatury

Tištěné zdroje

ANTHONY, D.: *The Ornamental Vegetable Garden*. B. T. Batsford, London, 1997, ISBN 0-7134-8454-3

BELLAMY, A.: *Small – Space Vegetable Gardens. Growing Great Edibles in Containers, Raised Beds, and Small Plots*. Timber Press, London, 2014

BIGGS, M., MCVICAROVÁ, J. a B. FLOWERDEW: *Velká kniha zeleniny, bylin a ovoce*. Volvox Globator, Praha, 2004, ISBN 80-7207-537-3, 642 stran

BROOKES, J.: *Příjemný život s květinami*. Příroda, Bratislava, 1992, ISBN 80-07-00248-0

BUKOVSKÁ, D.: *Zeleniny v zahradní a krajinářské tvorbě* [Bakalářská práce]. Mendelova univerzita v Brně, Lednice, 2005, 62 stran

CULEK, M.: *Biogeografické členění České republiky*. Enigma, Praha, 1996, ISBN 80-85368-80-3

ČERVENKOVÁ, H.: *Kompoziční vlastnosti rostlin v zahradní a krajinářské architektuře* [Bakalářská práce]. Mendelova univerzita v Brně, Lednice, 2003, 120 stran.

HANLEY, G. in ANTHONY, D.: *The Ornamental Vegetable Garden*. B. T. Batsford, London, 1997, ISBN 0-7134-8454-3

HLAVA, B., TÁBORSKÝ, V. a P. VALÍČEK: *Tropické a subtropické zeleniny: pěstování a využití*. Brázda, Praha, 1998, ISBN 80-209-0274-0, 150 stran

HOBHOUSE, P.: *Historia ogrodów*. Arkady, Warszawa, 2007, ISBN 978-83-213-4375-4, 467 s.

HOLMESOVÁ, C.: *Umění zahrad*. Euromedia Group, Praha, 2002, 1. vydání, ISBN 80-242-0872-5, 176 stran

HURYCH, V.: *Okrasné dřeviny pro zahrady a parky*. Nakladatelství Českého zahrádkářského svazu, Praha, 2003, 2. vydání, ISBN 80-85362-46-5, 203 stran

KOLEKTIV AUTORŮ: *Floristika I*. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komerse, Děčín-Libverda, 2007, ISBN 978-80-239-8922-9

- KUŤKOVÁ, T.: *Soudobé trendy v použití květin v zahradní a krajinářské architektuře: Contemporary trends in flower use in landscape architecture*. Mendelova univerzita v Brně, Brno, 2013, 1. vydání, ISBN 978-80-7375-708-3, 90 stran.
- KÜHNEMANN, H.: *Gemüse: 95 Gemüsearten und Kräuter aus naturgemäßem Anbau*. Ulmer, Stuttgart, 1993, ISBN 3-8001-6494-9
- MACHOVEC, J.: *Sadovnická dendrologie*. Státní pedagogické nakladatelství, Praha, 1982, 246 stran
- MACHOVEC, J.: *Sadovnické květinářství – byliny v sadovnické tvorbě*. Státní pedagogické nakladatelství, Praha, 1983, 243 stran
- MACHOVEC, J., JAKÁBOVÁ, A.: *Sadovnicke kvetinárstvo*. Slovenská poľnohospodárska univerzita, Nitra, 2006, ISBN 80-8069-740-x, 209 stran
- MALÝ, I. in PETŘÍKOVÁ a kol.: *Zelenina. Pěstování, ekonomika, prodej*. ProfiPress, Praha, 2006, ISBN 80-86726-20-7
- MAREČEK, F a kol.: *Zahradnický slovník naučný 5. R-Ž*. ÚZPI Praha, Praha, 2001, ISBN 80-7271-075-3
- MEYER-REBENTISCH, K.: *Das Gemüsebuch. Anbau, Sorten, Küchentipps*. BLV Buchverlag, München, 2012, ISBN 978-3-8354-0831-9
- MIKOLÁŠ, V.: *Užitkové rostliny v zahradě*. CP Books, Brno, 2005, ISBN 80-251-0258-0, 99 stran
- NÉDÉLEC, P. Y.: *Gemüseärten. Beerenobst, Gartengemüse, Kräuter und Blütenpflanzen*. Marabout – Hachette Livre, Paris, 2005, ISBN 978-3-7688-1873-5
- PELEŠKA, S.: *Zelenina na zahrádce a balkoně*. Brána, Praha, 1995, ISBN 80-85946-02-5, 139 stran
- PETŘÍKOVÁ, K.: *Zelinářství – Pěstitelské technologie*. Mendelova zemědělská a lesnická uiverzita v Brně, Brno, 1996, ISBN 80-7157-225-X
- PETŘÍKOVÁ, K. a kol.: *Zelenina. Pěstování, ekonomika, prodej*. Profi Press, Praha, 2006, ISBN 80-86726-20-7, 243 stran
- PETŘÍKOVÁ, K. in PETŘÍKOVÁ a kol.: *Zelenina. Pěstování, ekonomika, prodej*. ProfiPress, Praha, 2006, ISBN 80-86726-20-7

PETŘÍKOVÁ, K., HLUŠEK, J. a kol.: *Zelenina. Pěstování, výživa, ochrana a ekonomika*. Profi Press, Praha, 2012, ISBN 978-80-86726-50-2, 194 stran

PEZA, Z. in PETŘÍKOVÁ a kol.: *Zelenina. Pěstování, ekonomika, prodej*. ProfiPress, Praha, 2006, ISBN 80-86726-20-7

VALÍČEK, P. a R. POKLUDA: *Zelinářství tropů a subtropů*. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Brno, 2004, ISBN 80-7157-777-4, 98 stran

VAN LEUVEN, B.: *Dekorieren mit Blumen und Früchten*. Eugen Ulmer, Stuttgart, 1999, ISBN 3-8001-5301-7

WEIDENWEBER, CH.: *Raritäten im eigenen Garten. Alte Gemüsesorten und Wildkräuter selbst anbauen*. Cadmos Verlag, Schwarzenbeg, 2012, ISBN 978-3-8404-3014-5

WIMMER, C. A., BUTENSCHÖN, S., HÜBNER, I., KÖHLER, M., LISSEK-WOLF, G., SINGHOF, F. a B. WACHSMUTH: *Geschichte der Gartenkultur – Von Blumisten, Kunstgärtner, Mistbeeten und Pomologien*. L&H Verlag, Berlin, 2015, 1. vydání, ISBN 978-3-939629-35-1

Elektronické zdroje

ABZ.CZ: *Pojem struktura* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/struktura>>

ASANOWICZ, K.: *Renesans miejskich ogrodów użytkowych – Renaissance of the city utilitarian gardens* [online]. Architektura - Czasopismo techniczne, ročník 109, sešit 30, 8-A, 2012 [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: <https://suw.biblos.pk.edu.pl/resources/i1/i6/i3/i0/i4/r16304/AsanowiczK_RenesansMiejskich.pdf>

BABYLONSTOREN: *Zeleninové aranžmá* [online]. Babylonstoren, 2012 [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <<https://www.babylonstoren.com/blog/post/garden-harvest>>

BALCĂU, S. a M. APAHIDEAN: *Possibilities of Using Ornamental Vegetables In Landscape Architecture* [online]. UASVM Horticulture, 2011 [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <<http://journals.usamvcluj.ro/index.php/horticulture/article/viewFile/6867/6129>>

BETTINA SCH.: *Barnsley House – zeleninová zahrada* [online]. 2016 [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <<https://www.pinterest.com/giersch/barnsley-house-rosemary-verey/>>

BULMER, A a M. KIPLING: *Castle Howard – zeleninová zahrada* [online]. 2016 [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <http://www.yorkshirelife.co.uk/out-about/places/castle_howard_the_perfect_place_to_see_flowers_in_spring_and_summer_1_4009110>

CALCOT HOTELS: *The Barnsley House Garden* [online]. 2016 [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <<http://www.barnsleyhouse.com/the-gardens/>>

CAMBRIDGE DICTIONARIES ONLINE: *Vegetable in British English* [online]. Cambridge University Press, 2016 [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <<http://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/vegetable>>

CASTLE HOWARD: *The Walled Garden* [online]. 2013 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <<http://www.castlehoward.co.uk/house-and-grounds/the-grounds-and-gardens/walled-garden>>

CZAŁCZYŃSKA-PODOLSKA, M. et al: *Współczesne ogrody użytkowe w stanach zjednoczonych – The contemporary utilitarian gardens in the United States* [online]. Architektura - Czasopismo techniczne, ročník 109, sešit 30, 8-A, 2012 [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: <https://suw.biblos.pk.edu.pl/resources/i1/i6/i3/i0/i8/r16308/CzalczyńskaPodolskaM_WspolczesneOgrody.pdf>

ČERNÝ: *Seminář 2008 – Kalkulátor nákladů* [online]. 2016 [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <<http://www.cernyseed.cz/navody.php>>

ČHMÚ: *Měsíční data. Holešov – 2015* [online]. 2016 [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <<http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/mesicni-data#>>

DICTIONARY.COM: *Structure* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <<http://www.dictionary.com/browse/structure>>

FENOFAZE.CZ: *O fenologii* [online]. 2016 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <<http://www.fenofaze.cz/cz/o-fenologii/>>

FRÝBORTOVÁ, O.: *Květinový detail v objektech s kulturně historickými hodnotami* [online]. Mendelova univerzita v Brně, Lednice, 2013 [cit. 2016-02-17]. Dostupné z: <<https://is.mendelu.cz/auth/lide/clovek.pl?id=30189;zalozka=7;studium=55420> >

GJB-SPGS.CZ: *Barva – teorie barev* [online]. 2016 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <<http://www.gjb-spgs.cz/files/177/barva.pdf>>

GLOBAL TREE CAMPAIGN: *Ornamental values* [online]. 2016 [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <<http://globaltrees.org/threatened-trees/tree-values/ornamental-values-2/>>

GOOGLE: *Mapa Květné zahrady v Kroměříži* [online]. Google, Mapová data, 2016 [cit. 2016-04-17]. Dostupné z: <<https://www.google.cz/maps/@49.296802,17.3864839,746m/data=!3m1!1e3>>

HIDDEN GEMS: *King Louis XIV's fruit and vegetable garden* [online]. 2016 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <<http://www.paristoversailles.com/potager-du-roi/>>

HOMEN.VSB.CZ: *Akustika, vznik a šíření zvuku, frekvenční analýza a syntéza, sluchový vjem zvukového signálu* [online]. 2016 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://homen.vsb.cz/~ber30/texty/varhany/anatomie/pistaly_akustika.htm>

CHATEAU VILLANDRY: *Construction of the chateau of Villandry in the Renaissance* [online]. Villandry-château, jardins (official site), 2016 [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: <<http://www.chateauvillandry.fr/en/explore/the-history-of-villandry/construction-of-the-chateau-of-villandry-in-the-renaissance/>>

CHATEAU VILLANDRY: *Changes to the Villandry estate in 18th century* [online]. Villandry-château, jardins (official site), 2016 [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: <<http://www.chateauvillandry.fr/en/explore/the-history-of-villandry/changes-to-the-villandry-estate-in-the-18th-century/>>

CHATEAU VILLANDRY: *Joachim Carvallo and Ann Coleman restore Villandry* [online]. Villandry-château, jardins (official site), 2016 [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: <<http://www.chateauvillandry.fr/en/explore/the-history-of-villandry/joachim-carvallo-and-ann-coleman-restore-villandry/>>

CHATEAU VILLANDRY: *The gardens of Villandry are restored to their Renaissance glory* [online]. Villandry-château, jardins (official site), 2016 [cit. 2016-02-24]. Dostupné

z: <<http://www.chateauvillandry.fr/en/explore/the-history-of-villandry/the-gardens-of-villandry-are-restored-to-their-renaissance-glory/>>

CHENONCEAU: *The Vegetable Garden* [online]. 2016 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <<http://www.chenonceau.com/index.php/en/the-vegetable-garden>>

KOSTELNÍKOVÁ, M.: *Průběh a kvalita výuky na přednáškách Fakulty sociálních studií. Bakalářská práce* [online]. Masarykova univerzita, 2010 [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/273439/fss_b/bakalarka_prace_finalni_verze.pdf>

LIGHTFOOT, L.: *What is Potager?* [online]. WordPress, 2009 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <<https://avantlandscaping.wordpress.com/2009/02/10/what-is-a-potager/>>

LINDGREN, D. T., TODD, K. A. a E. M. KILLINGER: *Vegetables as Ornamentals* [online]. University of Nebraska, USA, 2009 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <<http://extensionpubs.unl.edu/publication/9000016366791/vegetables-as-ornamentals/>>

LOIRE VALLEY TOURS: *Zámek Villandry – potager* [online]. 2015 [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <<http://www.loire-valley-tours.com/en/tours/loire-short-breaks-i-2-days-1-night-i/22,chateaux-wines-of-the-loire-valley.html>>

OLECKÁ, I.: *Výzkum v sociologii* [online]. 2016 [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=8&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwj8O3a8MTMAhXH0RQKHREYBAMQFghhMAc&url=http%3A%2F%2Fwww.mvso.cz%2Fdata%2Fupload%2FProjekty%2Fapsyp04.ppt&usg=AFQjCNEk4aTxoM8N-ZkIjC8eRN_1LM4tkQ&bvm=bv.121421273,d.bGs>

OXFORD UNIVERSITY PRESS: *Potager* [online]. 2016 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <<http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/potager>>

PEJCHAL, M.: *Studijní materiál pro předmět „Dendrologie“ - Kompoziční vlastnosti dřevin* [online]. MZLU v Brně, Lednice, Ústav biotechniky zeleně, 2012 [cit. 2016-02-17]. Dostupné z:

<https://is.mendelu.cz/auth/dok_server/slozka.pl?download=99436;id=62649;z=1>

ROBBINS, M.: *Zeleninová dekorace na stůl* [online]. Flower School, New York, 2011 [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <<http://www.flowerschoolny.com/blog/2011/05/22/matthew-robbins-master-florist-edible-arrangments/>>

SĂLĂVĂSTRU, M., BERAR, V.: *Research regarding the influence of nutritional mixtures on plant vigor at some species of ornamental vegetables* [online]. Journal of Horticulture, Forestry and Biotechnology, Volume 17(3), 2013 [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: <[http://www.usab-tm.ro/Journal-HFB/2013/Lista%20Lucrari%20PDF/Lucrari%20Vol%2017\(3\)%20PDF/13Salavastru%20Mihaela_2%20BUN.pdf](http://www.usab-tm.ro/Journal-HFB/2013/Lista%20Lucrari%20PDF/Lucrari%20Vol%2017(3)%20PDF/13Salavastru%20Mihaela_2%20BUN.pdf)>

SCOTT, M.: *Scots Word of Season: Kailyard* [online]. University of Salford, 2016 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <<http://www.arts.gla.ac.uk/ScotLit/ASLS/SWE/TBI/TBIIssue4/Kailyard.html>>

SIMA, R., MICU, I., MANIUTIU, D., SIMA, N. a V. LAZAR: *Edible Landscaping – Integration of Vegetable Garden in the Landscape of Private Property* [online]. UASVM Horticulture, 2010, ISSN 1843-5394 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <<http://journals.usamvcluj.ro/index.php/horticulture/article/view/4974>>

THE FREE DICTIONARY: *Ornamental* [online]. Farlex, 2016 [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <<http://www.thefreedictionary.com/ornamental>>

THE FREE DICTIONARY: *Vegetable* [online]. Farlex, 2016 [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <<http://www.thefreedictionary.com/Vegetables>>

THE JEFFERSON MONTICELLO: *The Site of the Vegetable Garden* [online]. 2016 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <<https://www.monticello.org/site/house-and-gardens/site-vegetable-garden>>

UNIVERSITY OF ILLINOIS EXTENSION: *Soil Preparation* [online]. 2016 [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <<http://extension.illinois.edu/annuals/soil.cfm#pagetop>>

WORDPRESS: *Zeleninová dekorace na stůl* [online]. WordPress, 2016 [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <<http://mon-mariage-pour-moins-cher.com/post/centres-de-table-pas-cher/>>

WORDPRESS: *Zeleninová dekorace na stůl* [online]. WordPress, 2014 [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <<http://aliciajayneflorals.com/blog/?m=201403>>

Ostatní zdroje

BLEŠA, P.: *Založení záhonů – ústní sdělení autora*. Kroměříž, 2015 [cit. 2015-02-23]

- BRÁZDOVÁ, M.: *Park der Gärten v Německu – použití zelenin ve výsadbě* [vlastní fotografie autorky]. Německo, 2011
- BRÁZDOVÁ, M.: *Trelleborg v Norsku – použití zelenin ve městě* [vlastní fotografie autorky]. Norsko, 2014
- BRÁZDOVÁ, M.: *Tulln v Rakousku – použití zelenin na výstavě* [vlastní fotografie autorky]. Rakousko, 2015
- BRÁZDOVÁ, M.: *Tulln v Rakousku – použití zelenin v nádobách* [vlastní fotografie autorky]. Rakousko, 2015
- DAMEC, J.: *Přednáška předmětu Teorie a vývoj zahradního umění* [přednášený text]. 2011, nepublikováno
- KUŤKOVÁ, T.: *Přednáška z předmětu Květinářství pro ZAKA II* [přednášený text]. 2013, nepublikováno
- SLOVÁK, P.: *Fotografie záhonů* [vlastní fotografie autora]. Kroměříž, 2015
- SKRUŽNÁ, J.: *Introdukce mediteránních užitkových rostlin prostřednictvím středověkých klášterních zahrad – přednáška předmětu Léčivé a kořeninové rostliny* [přednášený text]. 2016, nepublikováno
- Šimek, P.: *Koncept osnovy přednášek – Květinové záhony, (záhony květin)* [učební text k přednáškám]. Mendelova univerzita v Brně, Brno, 2006 nepublikováno
- ŠIMEK, P.: *Květinové záhony – přednáška z předmětu zakládání a údržba zeleně II* [ústní sdělení]. Mendelova univerzita v Brně, Brno, ze dne 10. 10. 2012
- ZIMMERMANNOVÁ, M.: *Edukační zeleninová zahrada v Ponte de Lima v Portugalsku* [vlastní fotografie autorky]. Ponte de Lima, 2015

10 Seznam grafů, obrázků a tabulek

10.1 Seznam grafů, obrázků a tabulek v textu

Seznam grafů

Graf 1 - Allium cepa 'Štutgartská' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony

Graf 2 - Celkové hodnocení vybraných druhů a kultivarů zelenin (vlastní práce autora)

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Zámek Villandry - potager (Loire Valley Tours, 2015)

Obrázek 2 - Castle Howard - zeleninová zahrada (Bulmer, Kipling, 2016)

Obrázek 3 - Barnsley House - zeleninová zahrada (Bettina Sch., 2016)

Obrázek 4 - Mapa Květné zahrady v Kroměříži s vyznačením umístění záhonů (podklad Google, 2016)

Obrázek 5 - Fotografie záhonů (podklad Slovák, 2015)

Obrázek 6 - Dotazník k hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Seznam obrazových tabulí

Obrazová tabule 1 – A: Edukační zeleninová zahrada v Ponte de Lima v Portugalsku (Zimmermannová, 2015); B: Zeleninová zahrada domu (Hanly, 1997); C: Zelenina v nádobách u domu (Hanly, 1997); D, E: Park der Gärten v Německu – použití zelenin ve výsadbě (Brázdová, 2011); F: Tulln v Rakousku – použití zelenin v nádobách (Brázdová, 2015); G: Trelleborg v Norsku – použití zelenin ve městě (Brázdová, 2014); H: Použití zelenin v nádobách na balkoně (Bellamy 2014)

Obrazová tabule 2 – A – C: Zeleninové dekorace (Van Leuven, 1999); D: Zeleninová dekorace na stůl (WordPress, 2016); E: Zeleninová dekorace na stůl (WordPress, 2014); F: Zeleninové aranžmá (Babylonstoren, 2012); G: Zeleninová dekorace na stůl (Robbins, 2011); H: Tulln v Rakousku – použití zelenin na výstavě (Brázdová, 2015)

Obrazová tabule 3 - Tvary zeleninových druhů (vlastní práce autora)

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Vzorová tabulka soupisu kompozičních vlastností zelenin (vlastní práce autora)

Tabulka 2 - Vzorová tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 3 - Tabulka soupisu kompozičních vlastností zelenin (vlastní práce autora)

Tabulka 4 - Tabulka proměnlivosti vybraných druhů a kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 5 – Náklady na sadbu pro založení 1 m² výsadby

10.2 Seznam grafů, obrázků a tabulek v přílohách

Seznam grafů

Graf 3 – 2 *Allium cepa* 'Všetana' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 4 – 3 *Allium schoenoprasum* 'Pražská' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 5 – 4 *Apium graveolens* var. dulce - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 6 – 5 *Beta vulgaris* ssp. cicla 'Zelený' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 7 – 6 *Brassica oleracea* var. capitata 'Albatros' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 8 – 7 *Brassica oleracea* var. capitata 'Pluto' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 9 - 8 *Brassica oleracea* var. acephala 'Scarlet' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 10 - 9 *Brassica oleracea* var. gemmifera - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 11 - 10 *Brassica rapa* ssp. japonica - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 12 - 11 *Capsicum annuum* 'Candellight' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 13 - 12 *Capsicum annuum* 'Filius Blue' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 14 - 13 *Capsicum annuum* 'Kaldóm' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 15 - 14 *Capsicum annuum* 'Nachzipfel/ Medusa' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 16 - 15 *Capsicum annuum* 'Prairie Fire' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

- Graf 17 - 16 *Daucus carota* ssp. *sativus* 'Cortina' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 18 - 17 *Chenopodium foliosum* - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 19 - 18 *Lactuca sativa* var. *capitata* 'Julek' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 20 - 19 *Lactuca sativa* var. *capitata* 'Lednický' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 21 - 20 *Lactuca sativa* var. *capitata* *nidus* Jaggeri 'Bakata' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 22 - 21 *Lactuca sativa* var. *crispa* 'Black Seeded Simpson' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 23 - 22 *Lactuca sativa* var. *crispa* 'Dubáček' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 24 - 23 *Lactuca sativa* var. *crispa* 'Rosela' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 25 - 24 *Lactuca sativa* var. *romana* 'Galander' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 26 - 25 *Lycopersicon esculentum* 'Vilma' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 27 - 26 *Lycopersicon esculentum* 'Window Box Yellow' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 28 - 27 *Petroselinum crispum* var. *vulgare* 'Gigante d'Italia' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 29 - 28 *Phaseolus vulgaris* var. *nanus* 'Gama' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 30 - 29 *Scorzonera hispanica* 'Libochovický' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 31 - 30 *Zea mays* convar. *saccharata* 'Afrodita' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)
- Graf 32 – Graf průměrných měsíčních teplot za rok 2015 (ČHMÚ, 2016)
- Graf 33 – Graf průměrných měsíčních úhrnů srážek za rok 2015 (ČHMÚ, 2016)

Seznam obrázků

Obrázek 7 - Osazovací plán záhonů (vlastní práce autora)

Seznam obrazových tabulí

Obrazová tabule 4 – A: Výsev ve skleníku ZF v Lednici (Slovák, 2015); B: Příprava záhonů (Slovák, 2015); C: Založení rabatového záhonu 24. 5. 2015 (Slovák, 2015); D: Založení ornamentálního záhonu 1. 6. 2015 (Slovák, 2015)

Obrazová tabule 5 - A: Rabatový záhon 7. 6. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentální záhon 7. 6. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 13. 6. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 13. 6. 2015 (Slovák, 2015)

Obrazová tabule 6 - A: Rabatový záhon 20. 6. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentální záhon 20. 6. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 1. 7. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 1. 7. 2015 (Slovák, 2015)

Obrazová tabule 7 - A: Rabatový záhon 11. 7. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentální záhon 11. 7. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 21. 7. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 21. 7. 2015 (Slovák, 2015)

Obrazová tabule 8 - A: Rabatový záhon 26. 7. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentální záhon 26. 7. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 1. 8. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 1. 8. 2015 (Slovák, 2015)

Obrazová tabule 9 - A: Rabatový záhon 17. 8. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentální záhon 17. 8. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 23. 8. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 23. 8. 2015 (Slovák, 2015)

Obrazová tabule 10 - A: Rabatový záhon 29. 8. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentální záhon 29. 8. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 7. 9. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 7. 9. 2015 (Slovák, 2015)

Obrazová tabule 11 - A: Rabatový záhon 13. 9. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentální záhon 13. 9. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 28. 9. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 28. 9. 2015 (Slovák, 2015)

Seznam tabulek

Tabulka 6 - Vegetační kalendář 1/ 2 (Kuhnemann, 1993)

Tabulka 7 - Vegetační kalendář 2/ 2 (Kuhnemann, 1993)

Tabulka 8 - Vegetační kalendář 1/ 2 (Meyer-Rebentisch, 2012)

Tabulka 9 - Vegetační kalendář 2/ 2 (Meyer-Rebentisch, 2012)

Tabulka 10 – *Allium cepa* 'Štutgartská' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 11 – *Allium cepa* 'Všetana' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 12 – *Allium schoenoprasum* 'Pražská' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 13 – *Apium graveolens* var. dulce - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 14 – *Beta vulgaris* ssp. cicla 'Zelený' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 15 – *Brassica oleracea* var. capitata 'Albatros' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 16 – *Brassica oleracea* var. capitata 'Pluto' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 17 – *Brassica oleracea* var. acephala 'Scarlet' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 18 – *Brassica oleracea* var. gemmifera - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 19 – *Brassica rapa* ssp. japonica - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 20 – *Capsicum annuum* 'Candellight' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 21 – *Capsicum annuum* 'Filius Blue' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 22 – *Capsicum annuum* 'Kaldóm' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 23 – *Capsicum annuum* 'Nachzipfel/ Medusa' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 24 – *Capsicum annuum* 'Prairie Fire' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 25 – *Daucus carota* ssp. sativus 'Cortina' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 26 – *Chenopodium foliosum* - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 27 – *Lactuca sativa* var. *capitata* 'Julek' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 28 – *Lactuca sativa* var. *capitata* 'Lednický' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 29 – *Lactuca sativa* var. *capitata* *nidus* Jaggeri 'Bakata' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 30 – *Lactuca sativa* var. *crispa* 'Black Seeded Simpson' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 31 – *Lactuca sativa* var. *crispa* 'Dubáček' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 32 – *Lactuca sativa* var. *crispa* 'Rosela' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 33 – *Lactuca sativa* var. *romana* 'Galender' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 34 – *Lycopersicon esculentum* 'Wilma' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 35 – *Lycopersicon esculentum* 'Window Box Yellow' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 36 – *Petroselinum crispum* var. *vulgare* 'Gigante d'Italia' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 37 – *Phaseolus vulgaris* var. *nanus* 'Gama' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 38 – *Scorzonera hispanica* 'Libochovický' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 39 – *Zea mays* convar. *saccharata* 'Afrodita' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Tabulka 40 – Tabulka výsledků dotazníkového šetření (vlastní práce autora)

Tabulka 41 – Souhrnná tabulka výsledků dotazníků (vlastní práce autora)

Tabulka 42 – Náklady na 1 rostlinu – *Begonia semperflorens* Link & Otto (Černý, 2016)

Tabulka 43 – Náklady na 1 rostlinu – *Salvia splendens* Sellow ex. Schult. (Černý, 2016)

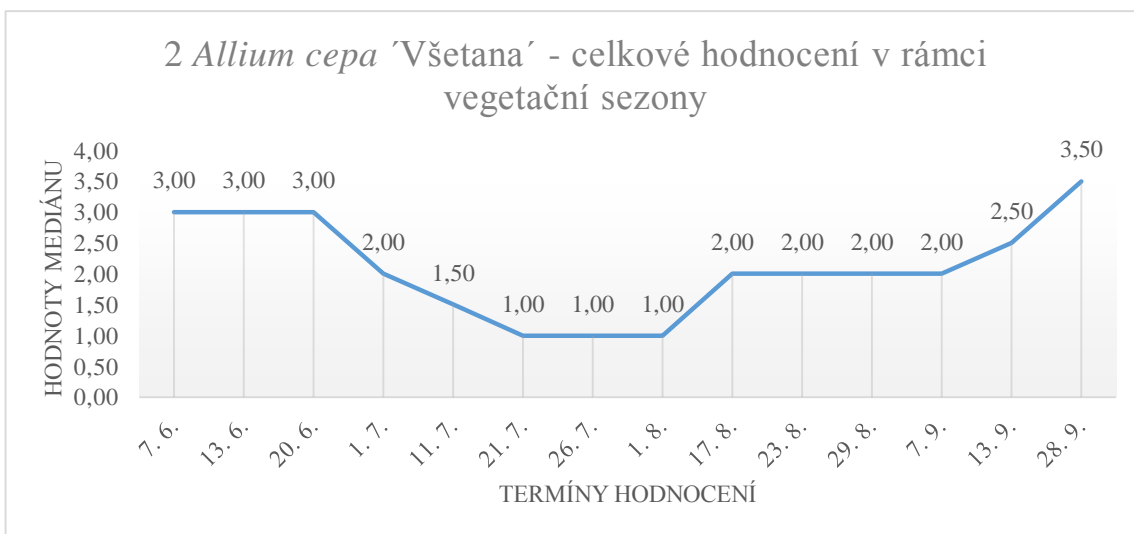
Tabulka 44 – Náklady na 1 rostlinu – *Tagetes patula* L. (Černý, 2016)

Tabulka 45 – Náklady na 1 rostlinu - *Brassica oleracea* var. *capitata* L. (Černý, 2016)

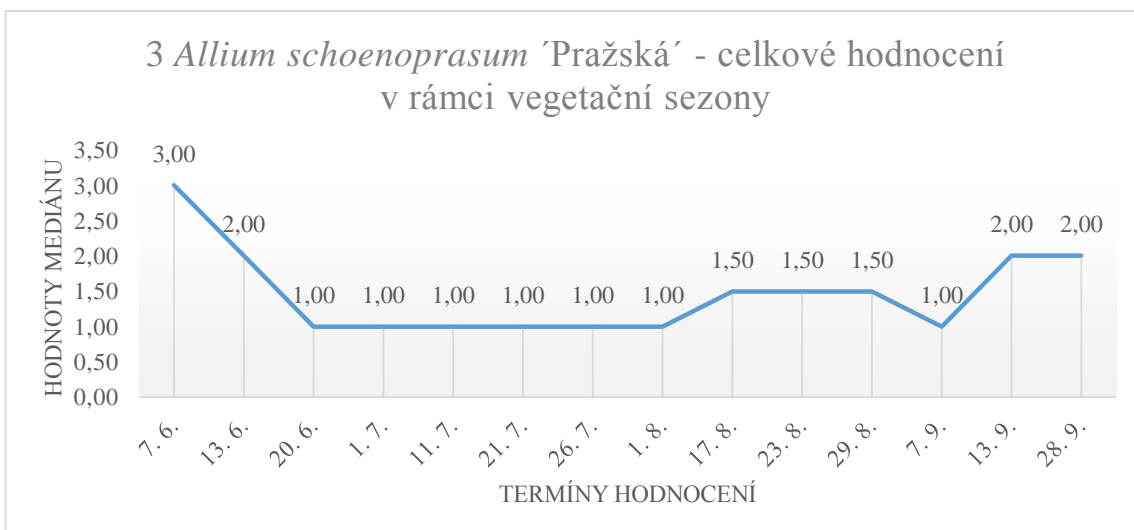
Tabulka 46 - Náklady na 1 rostlinu - *Capsicum annuum* L. (Černý, 2016)

Tabulka 47 – Náklady na 1 rostlinu - *Lactuca sativa* L. (Černý, 2016)

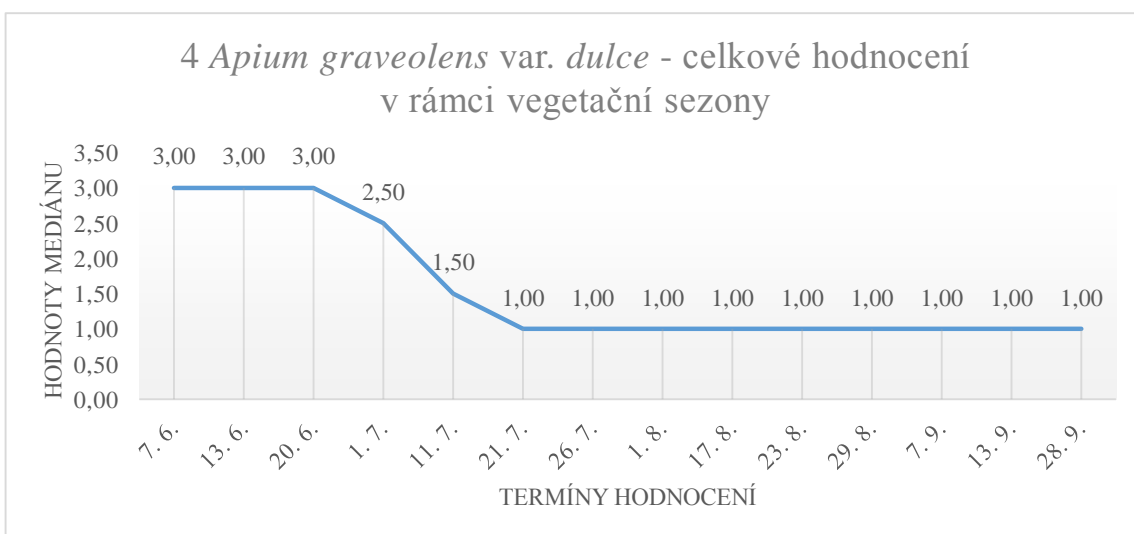
11 Přílohy

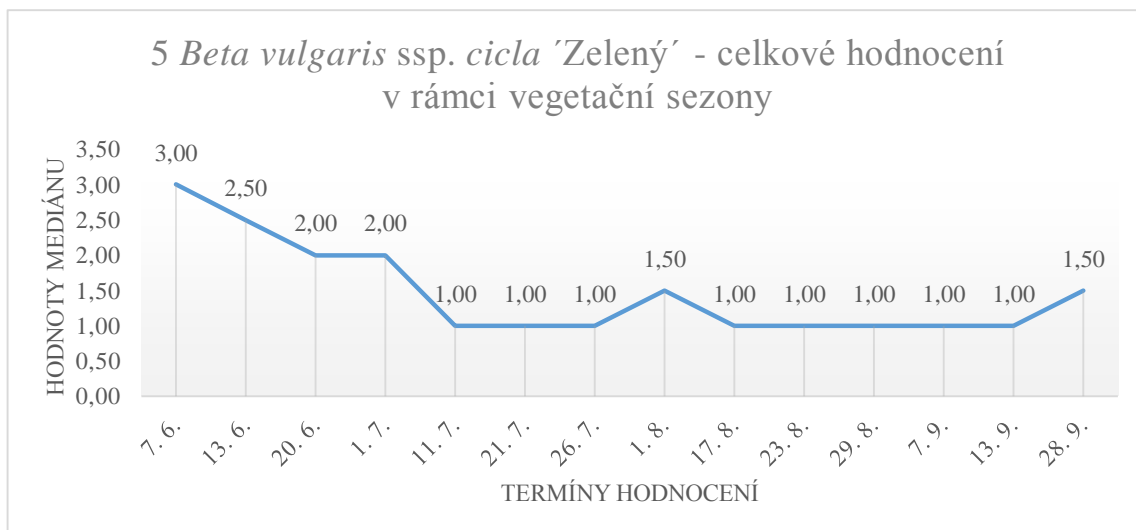
Graf 3 – 2 *Allium cepa* 'Všetana' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

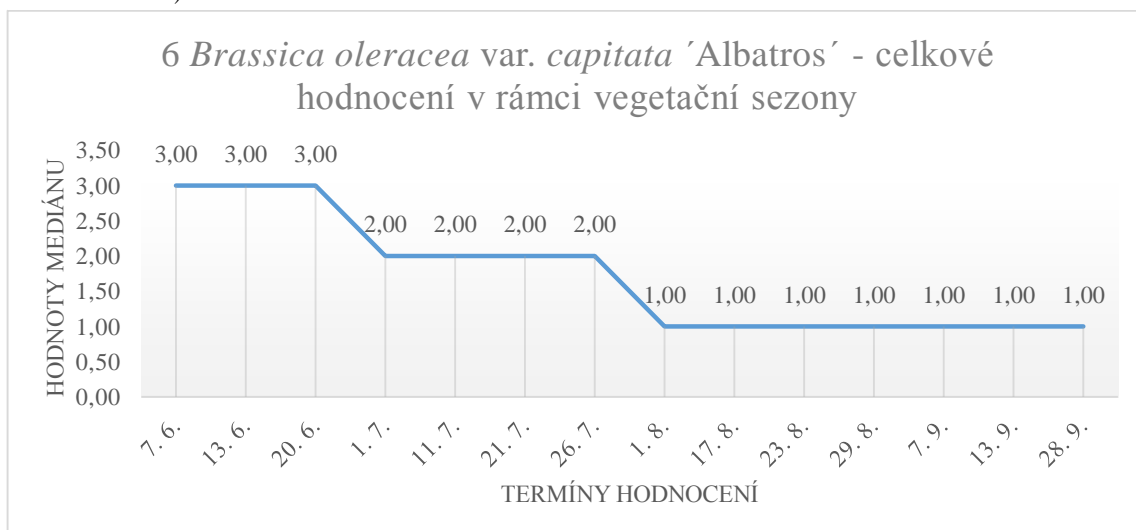
Graf 4 – 3 *Allium schoenoprasum* 'Pražská' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

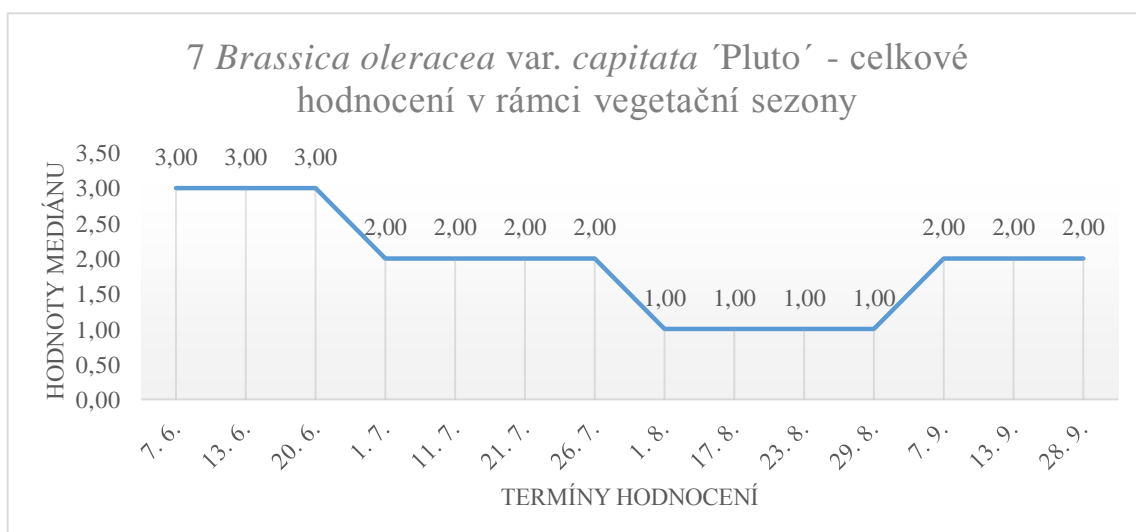
Graf 5 – 4 *Apium graveolens* var. *dulce* - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

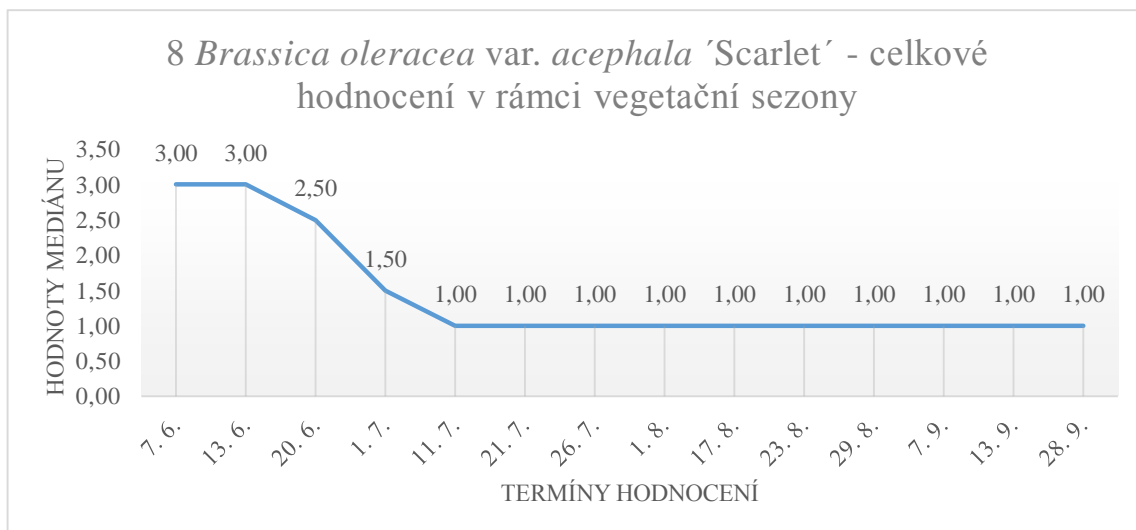
Graf 6 – 5 *Beta vulgaris* ssp. *cicla* 'Zelený' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

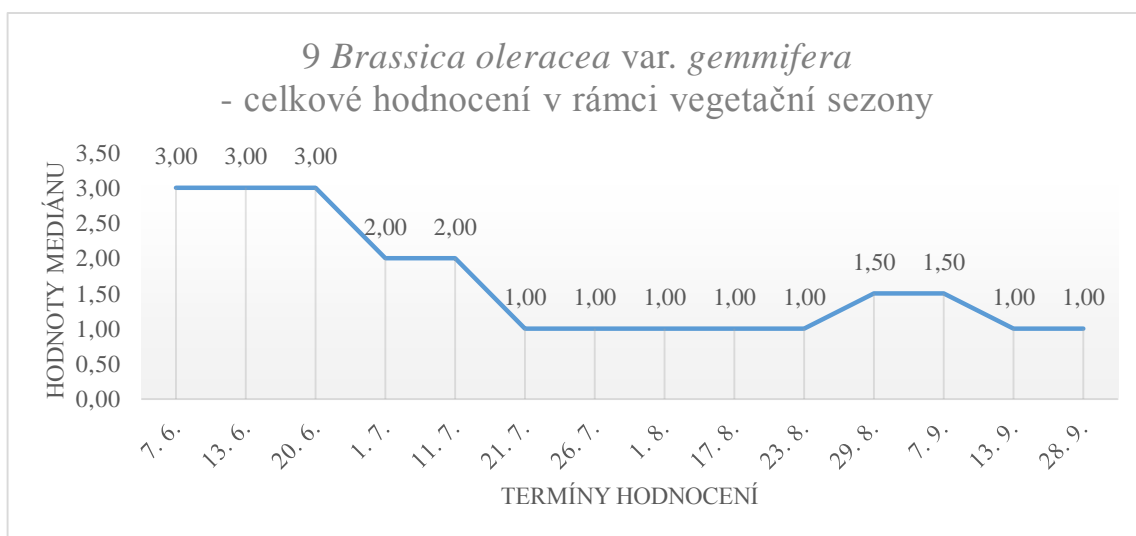
Graf 7 – 6 *Brassica oleracea* var. *capitata* 'Albatros' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

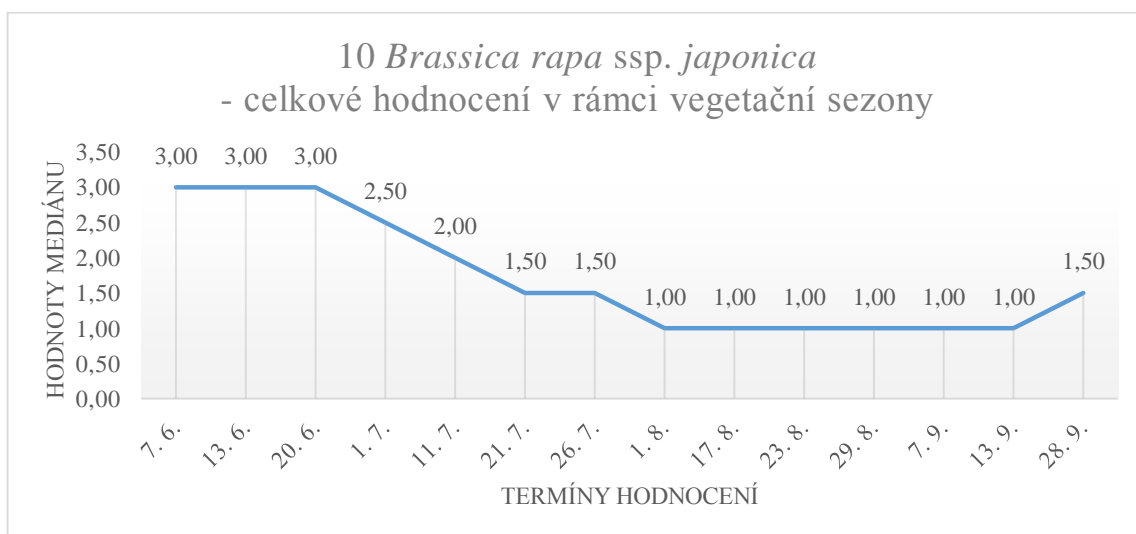
Graf 8 – 7 *Brassica oleracea* var. *capitata* 'Pluto' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

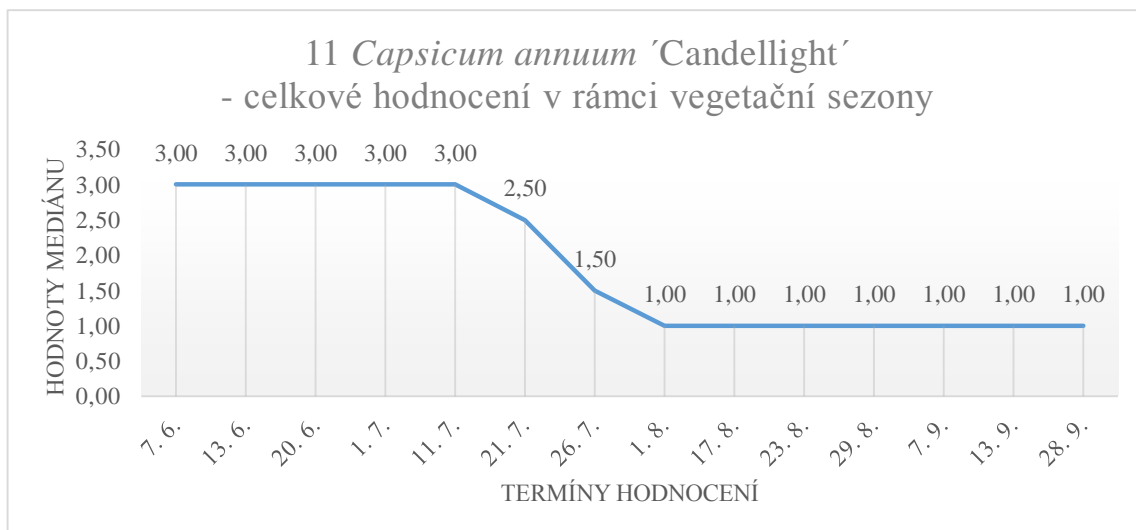
Graf 9 - 8 *Brassica oleracea* var. *acephala* 'Scarlet' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

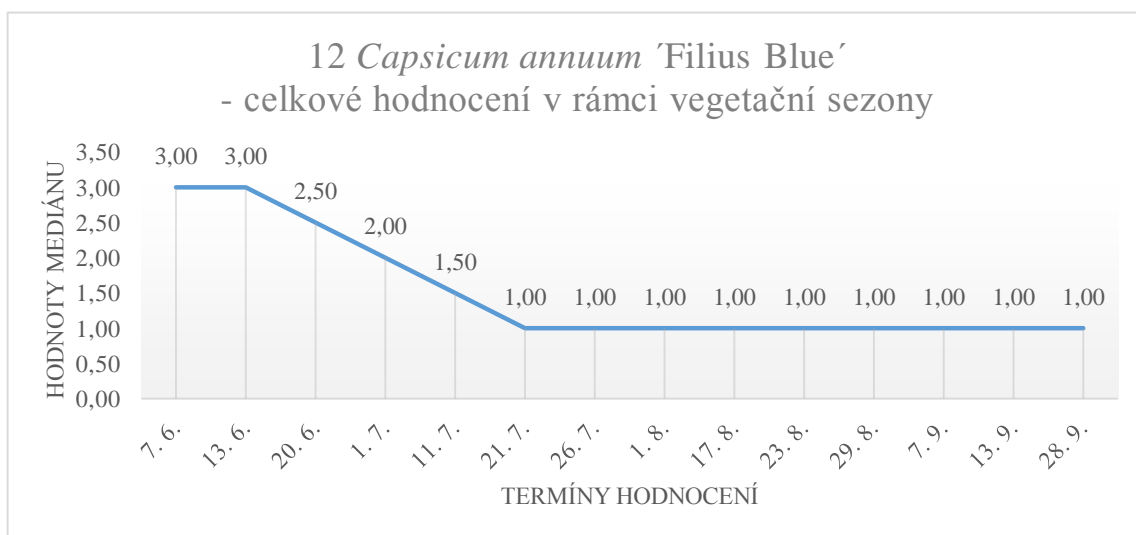
Graf 10 - 9 *Brassica oleracea* var. *gemmifera* - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

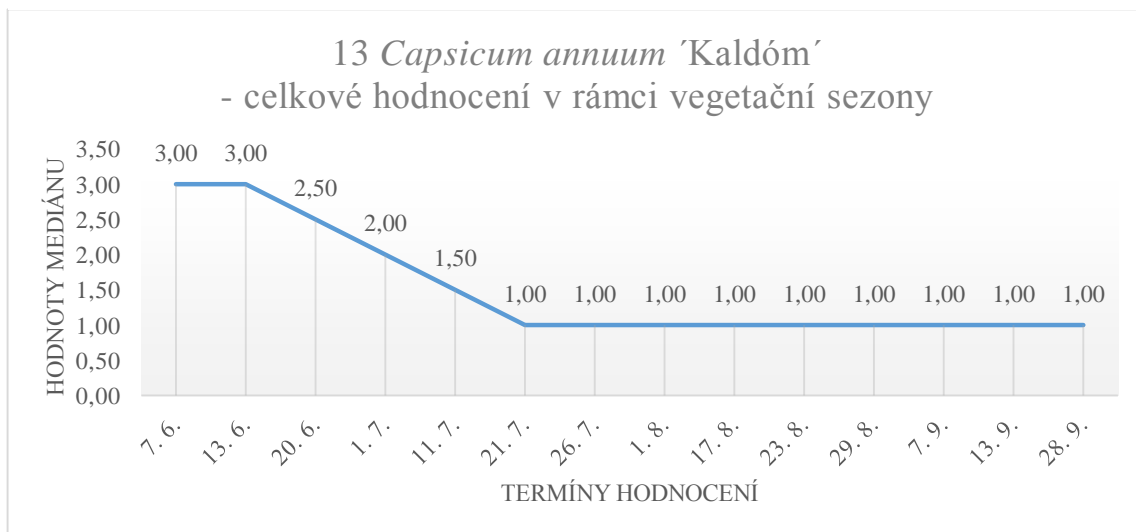
Graf 11 - 10 *Brassica rapa* ssp. *japonica* - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

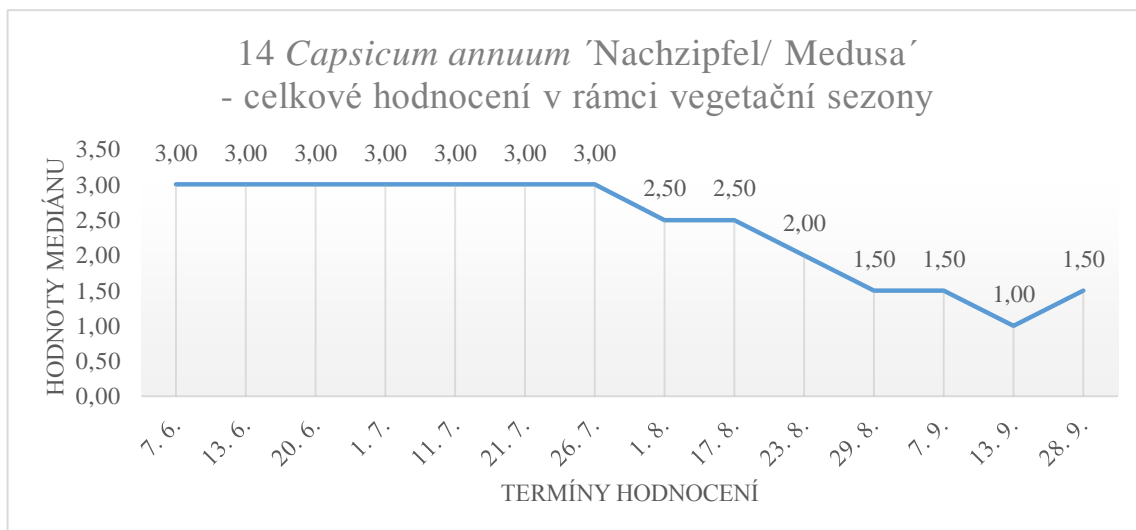
Graf 12 - 11 *Capsicum annuum* 'Candellight' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

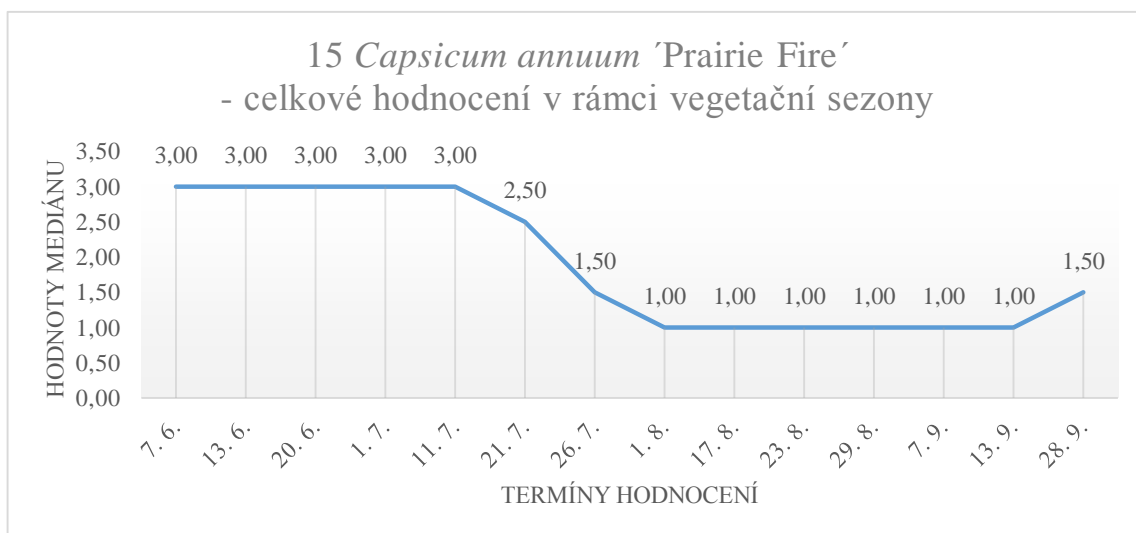
Graf 13 - 12 *Capsicum annuum* 'Filius Blue' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

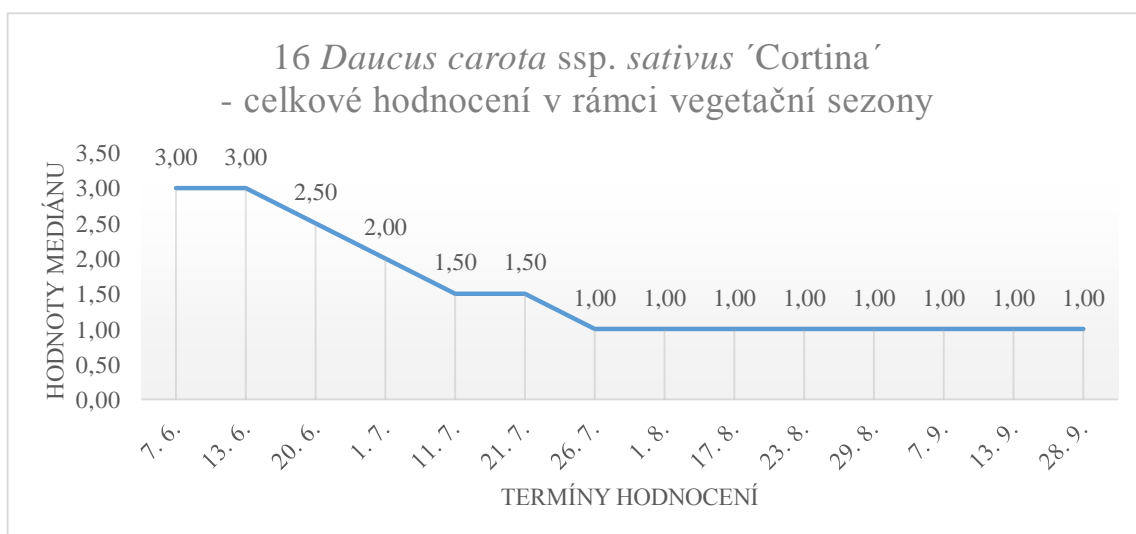
Graf 14 - 13 *Capsicum annuum* 'Kaldóm' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

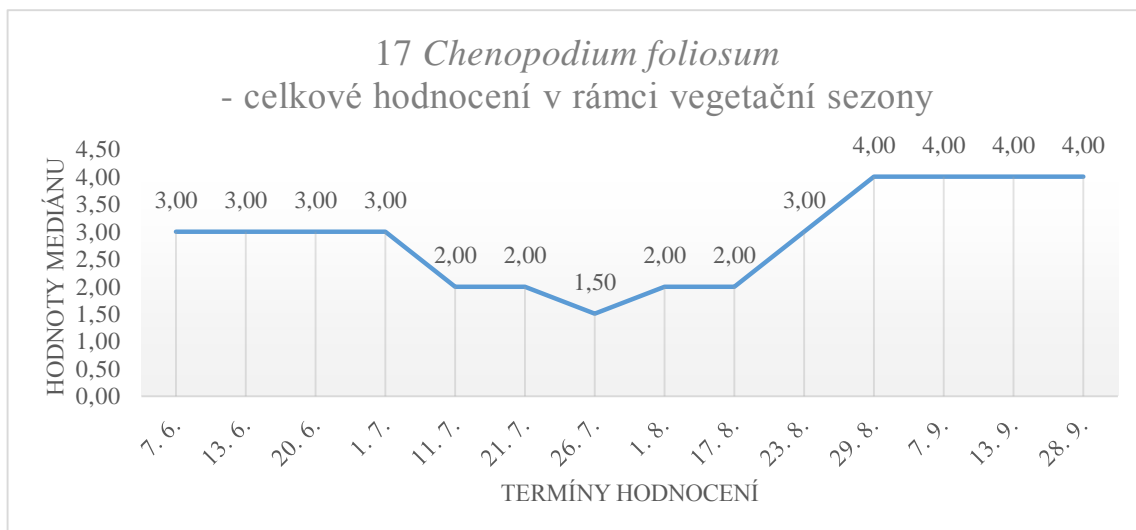
Graf 15 - 14 *Capsicum annuum* 'Nachzipfel/ Medusa' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

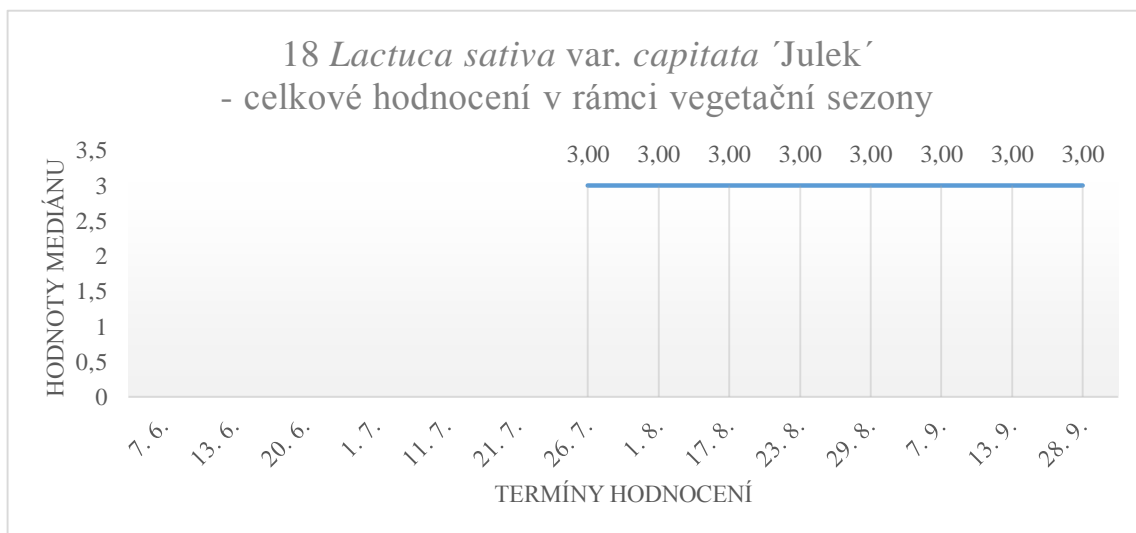
Graf 16 - 15 *Capsicum annuum* 'Prairie Fire' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

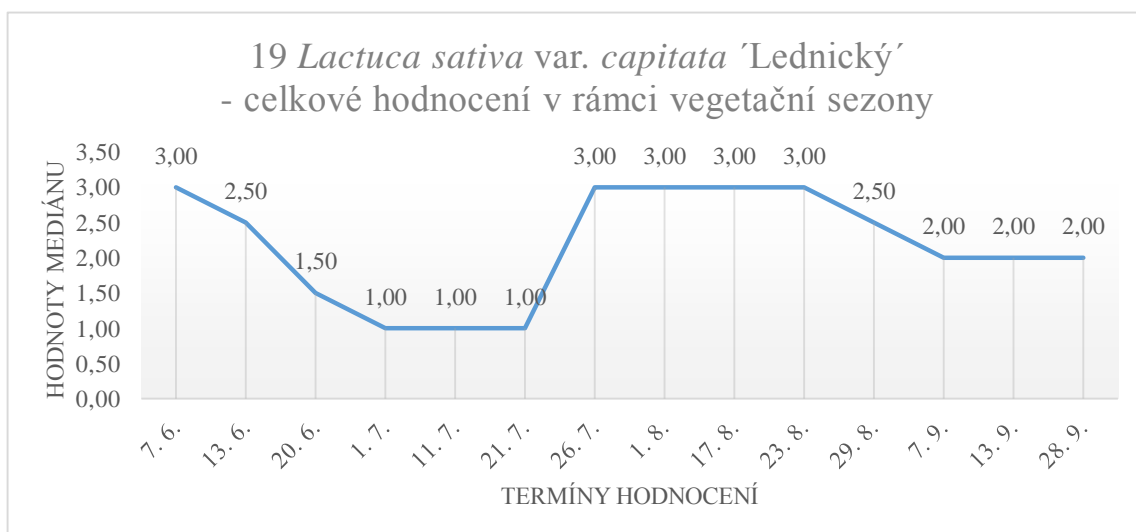
Graf 17 - 16 *Daucus carota* ssp. *sativus* 'Cortina' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

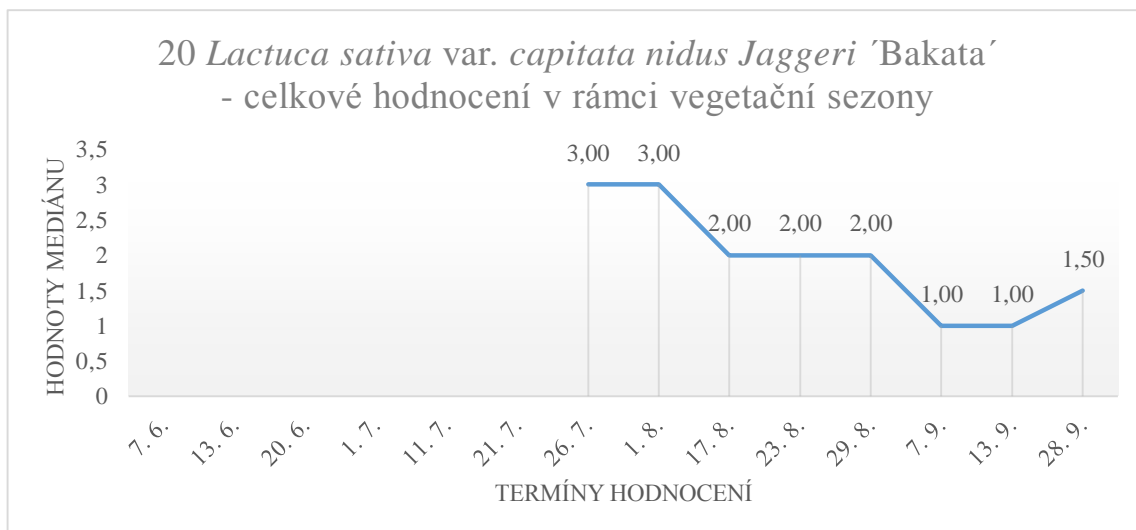
Graf 18 - 17 *Chenopodium foliosum* - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

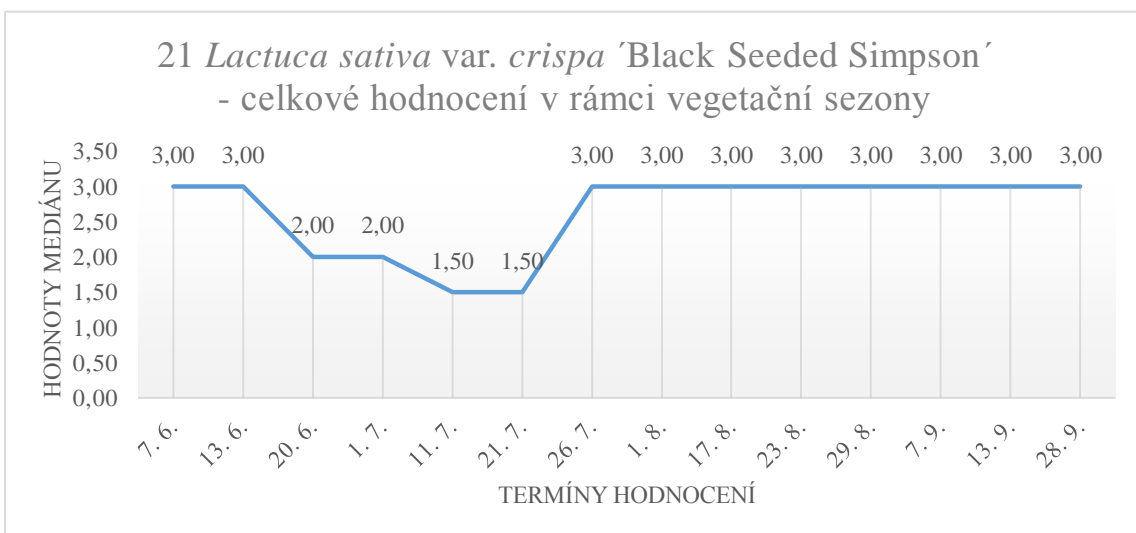
Graf 19 - 18 *Lactuca sativa* var. *capitata* 'Julek' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

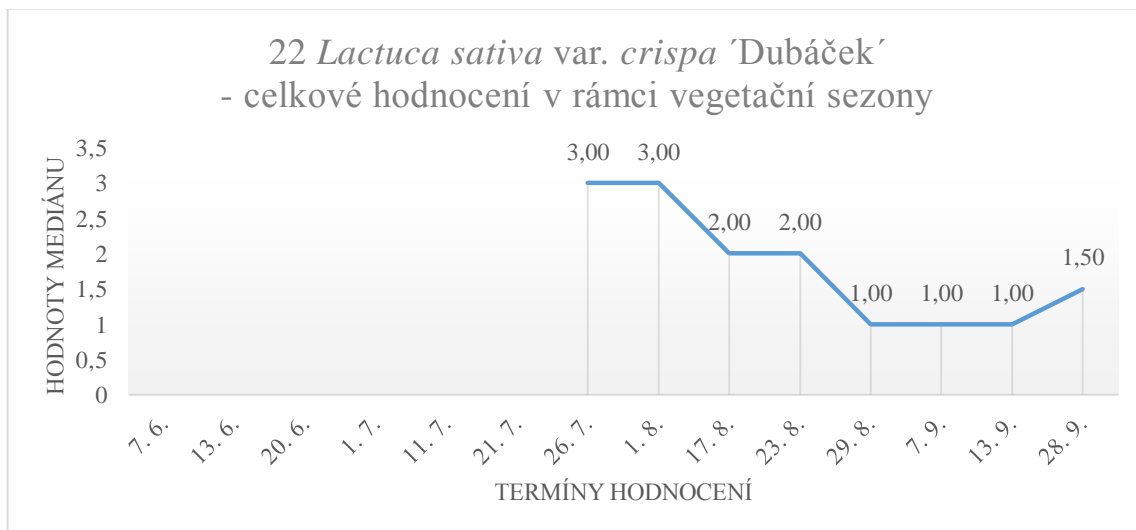
Graf 20 - 19 *Lactuca sativa* var. *capitata* 'Lednický' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

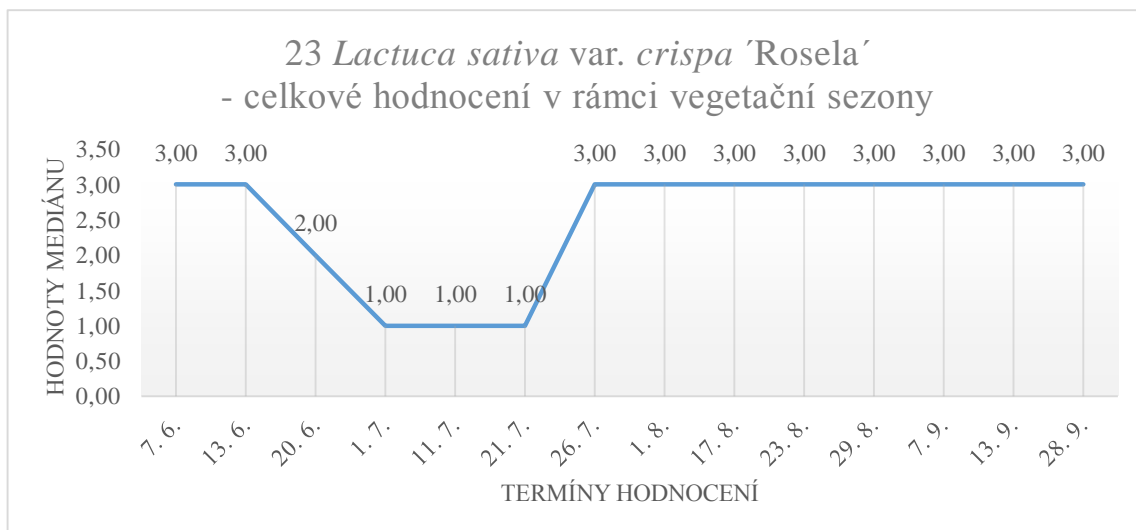
Graf 21 - 20 *Lactuca sativa* var. *capitata nidus Jaggeri* 'Bakata' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

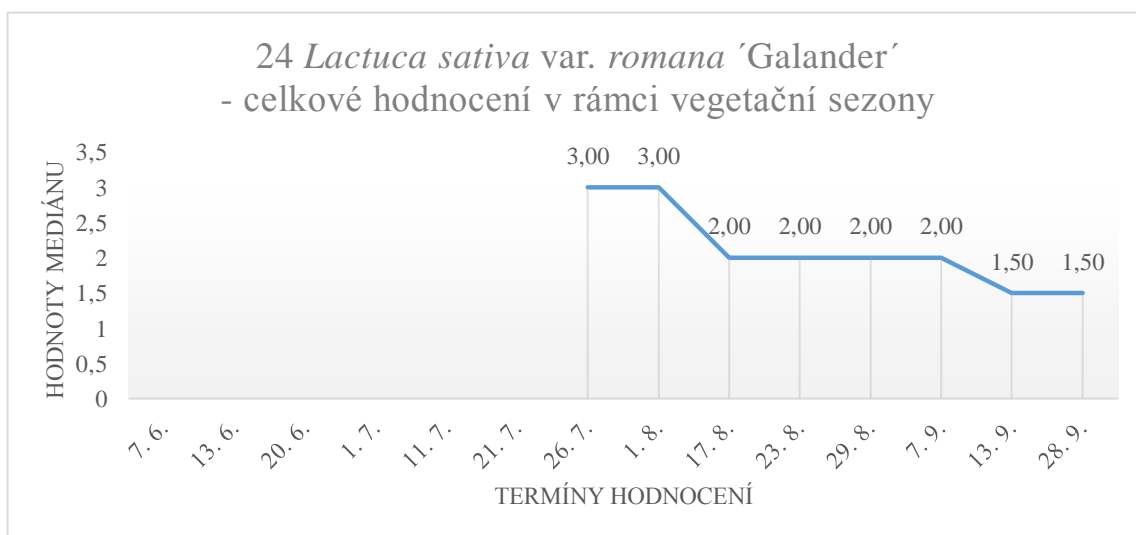
Graf 22 - 21 *Lactuca sativa* var. *crispa* 'Black Seeded Simpson' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

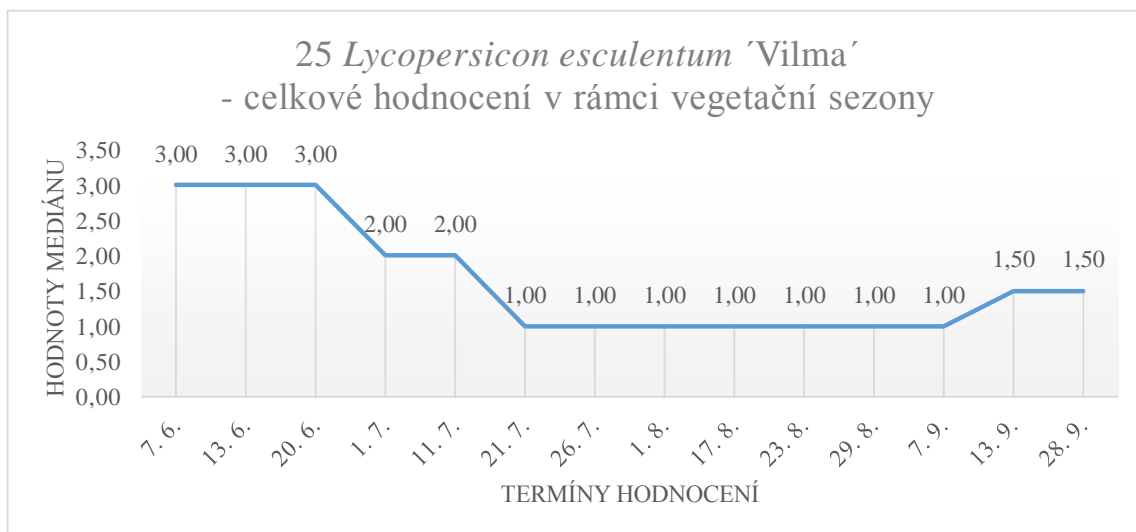
Graf 23 - 22 *Lactuca sativa* var. *crispa* 'Dubáček' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

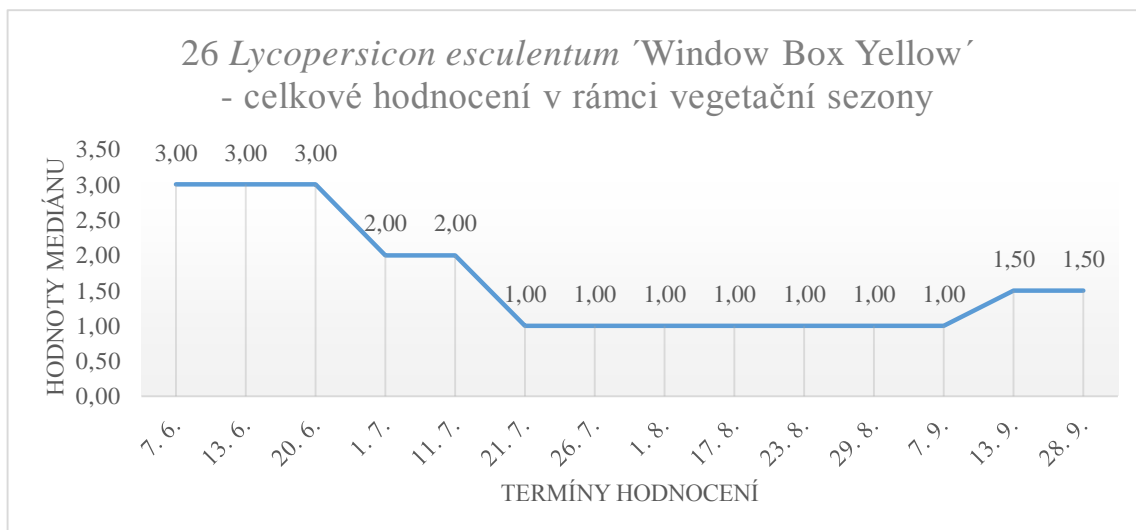
Graf 24 - 23 *Lactuca sativa* var. *crispa* 'Rosela' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

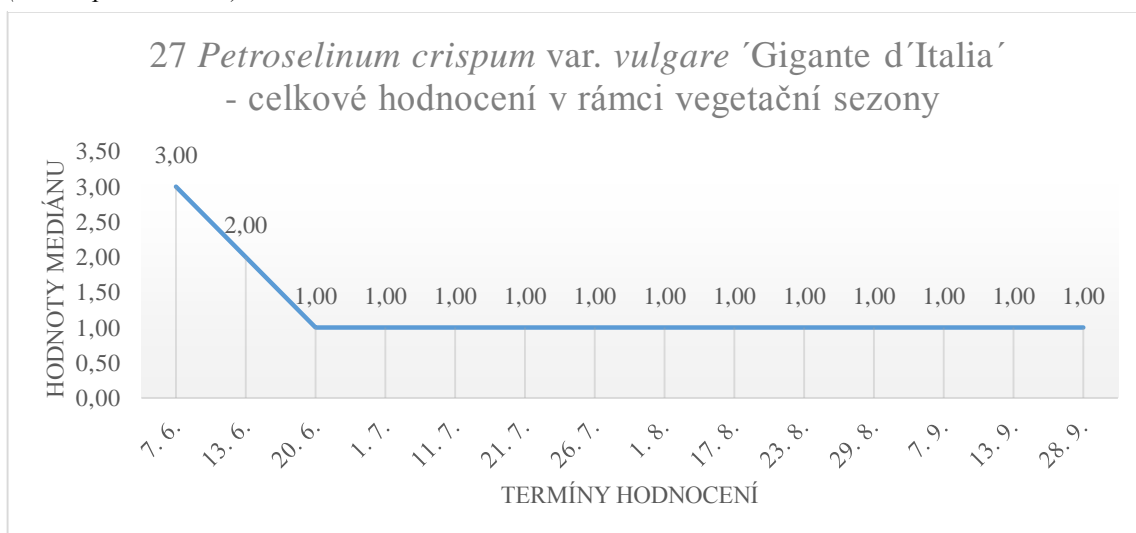
Graf 25 - 24 *Lactuca sativa* var. *romana* 'Galander' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

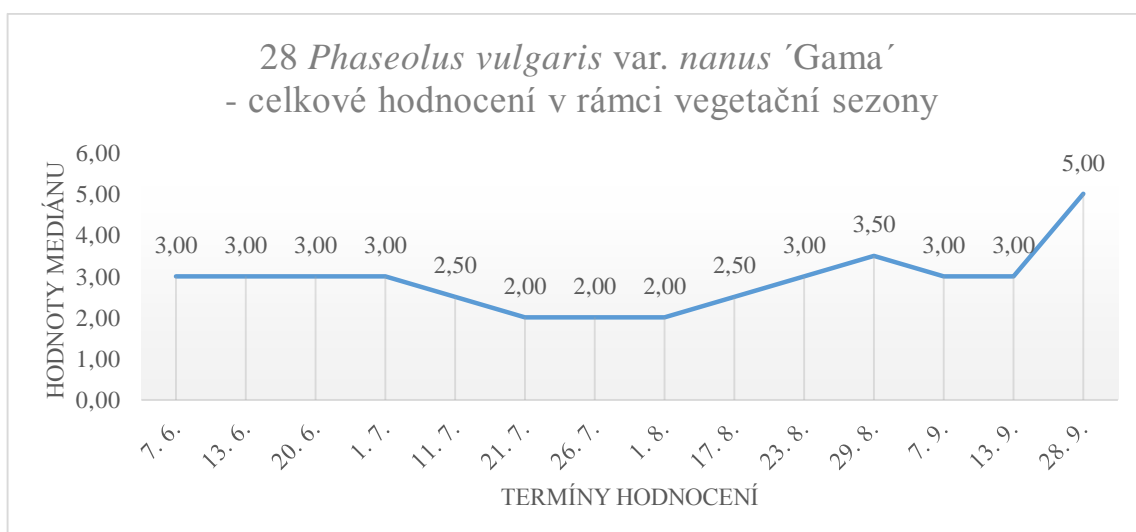
Graf 26 - 25 *Lycopersicon esculentum* 'Vilma' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

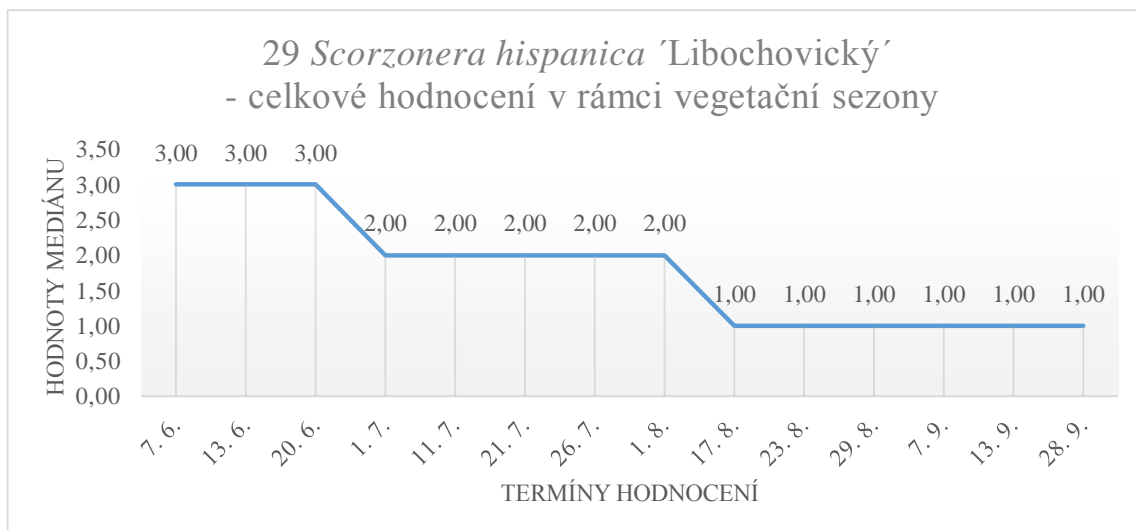
Graf 27 - 26 *Lycopersicon esculentum* 'Window Box Yellow' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

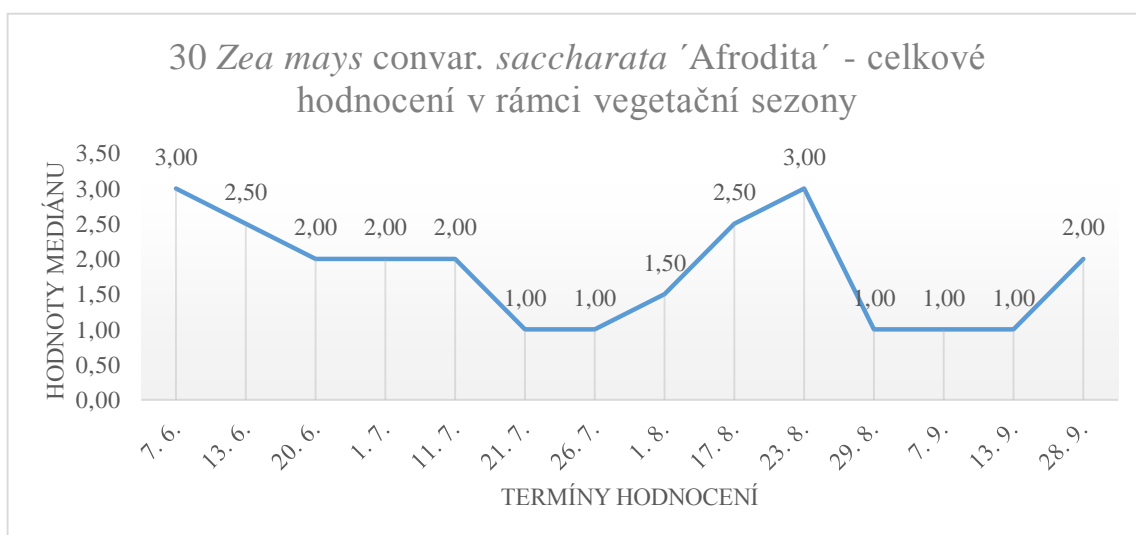
Graf 28 - 27 *Petroselinum crispum* var. *vulgare* 'Gigante d'Italia' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

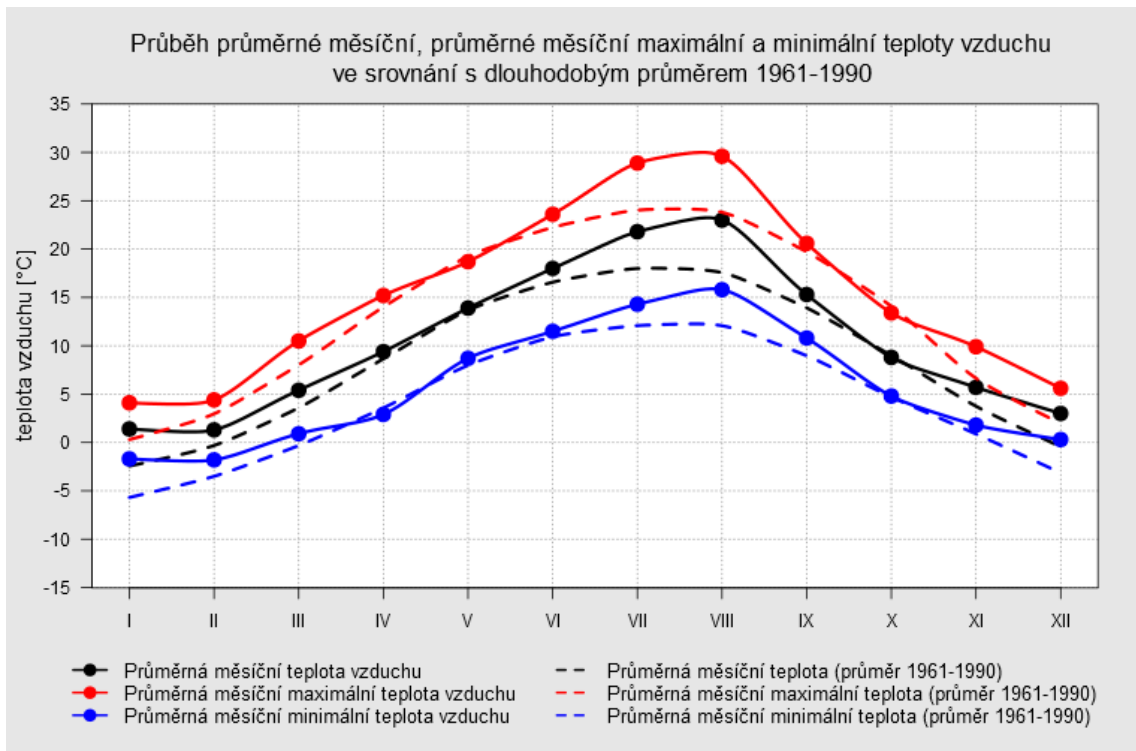
Graf 29 - 28 *Phaseolus vulgaris* var. *nanus* 'Gama' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

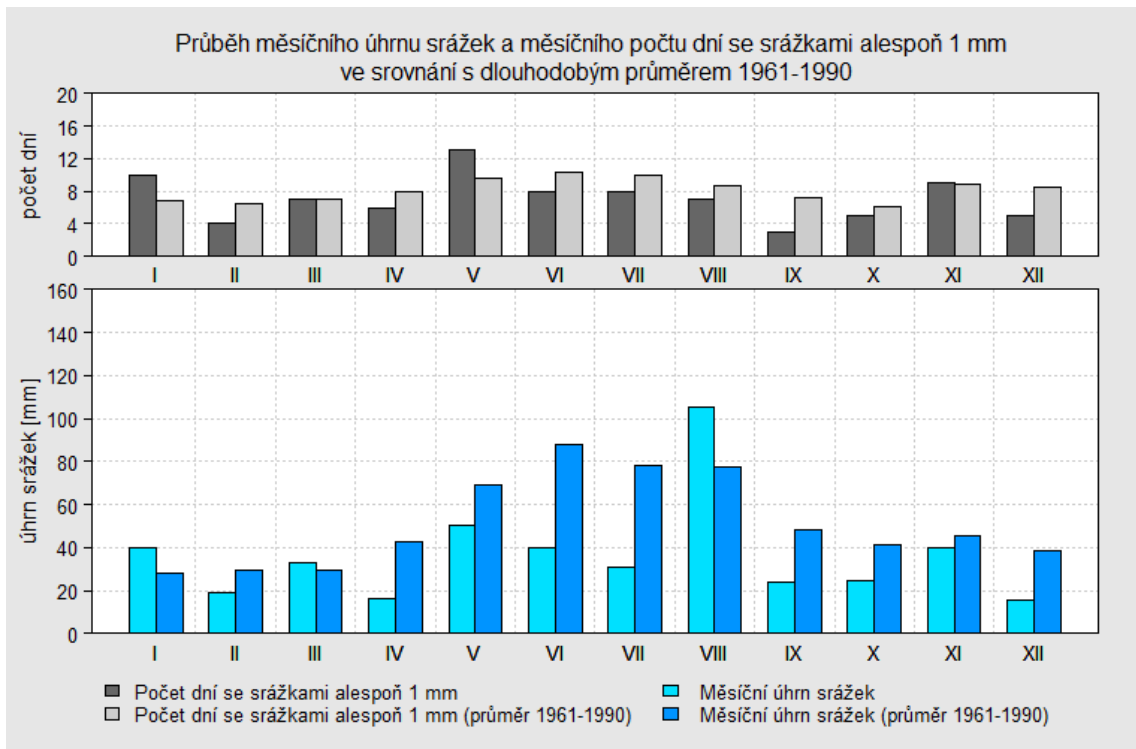
Graf 30 - 29 *Scorzonera hispanica* 'Libochovický' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

Graf 31 - 30 *Zea mays* convar. *saccharata* 'Afrodita' - celkové hodnocení v rámci vegetační sezony (vlastní práce autora)

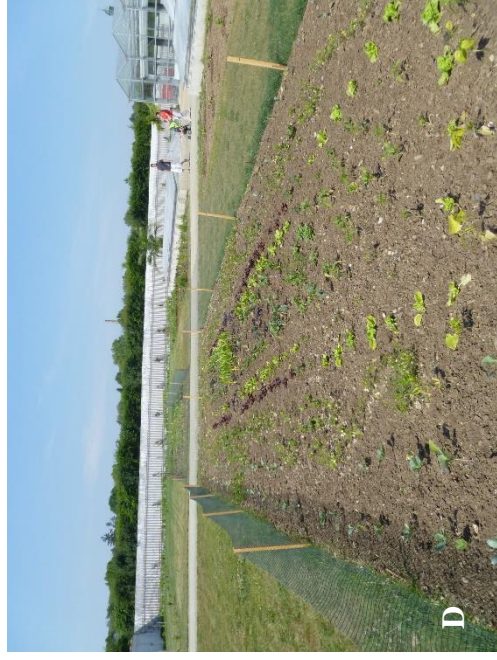
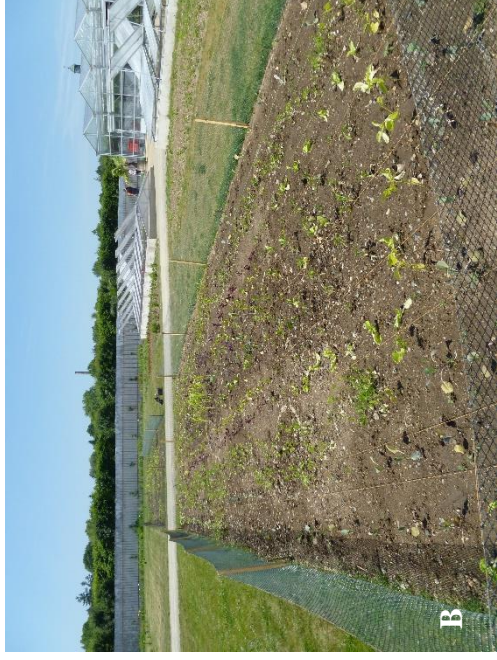
Graf 32 – Graf průměrných měsíčních teplot za rok 2015 (ČHMÚ, 2016)

Graf 33 – Graf průměrných měsíčních úhrnů srážek za rok 2015 (ČHMÚ, 2016)

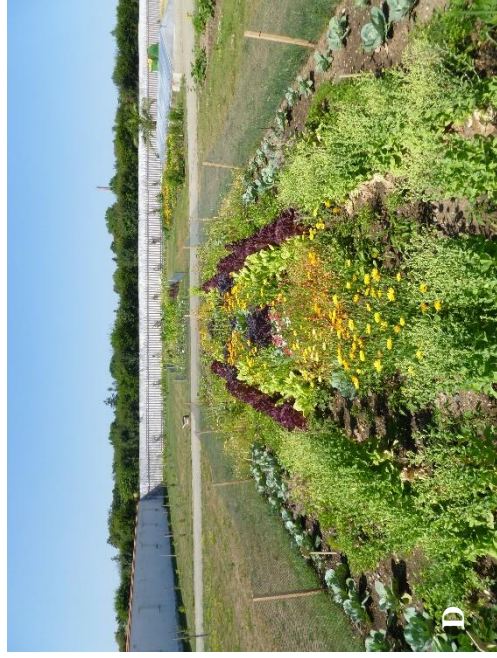
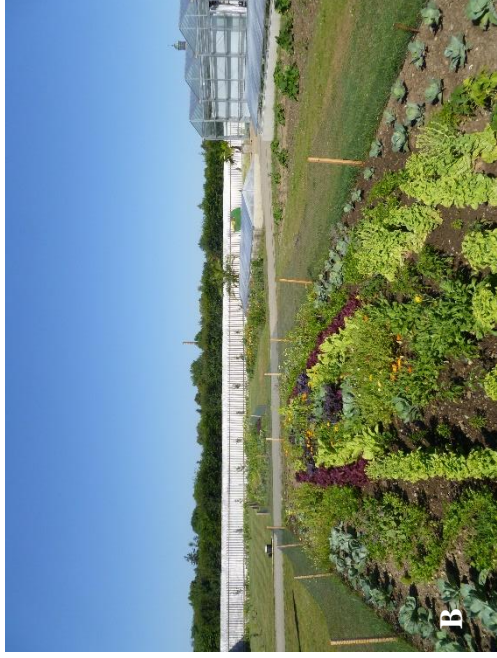
Obrazová tabule 4 – A: Výsev ve skleníku ZF v Lednici (Slovák, 2015); B: Příprava záhonů (Slovák, 2015); C: Založení rabatového záhonu 24. 5. 2015 (Slovák, 2015); D: Založení ornamentálního záhonu 1. 6. 2015 (Slovák, 2015)

Obrazová tabule 5 - A: Rabatový záhon 7. 6. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentální záhon 7. 6. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 13. 6. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 13. 6. 2015 (Slovák, 2015)

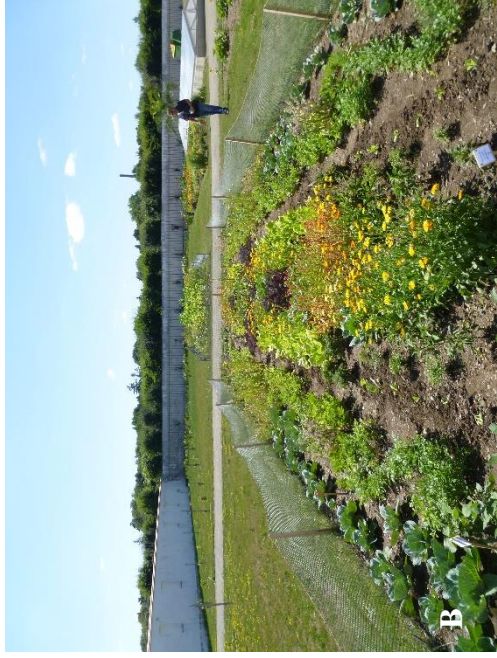
Obrazová tabule 6 - A: Rabatový záhon 20. 6. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentální záhon 20. 6. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 1. 7. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 1. 7. 2015 (Slovák, 2015)

Obrazová tabule 7 - A: Rabatový zřhon 11. 7. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornametální zřhon 11. 7. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový zřhon 21. 7. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový zřhon 21. 7. 2015 (Slovák, 2015)

A

B

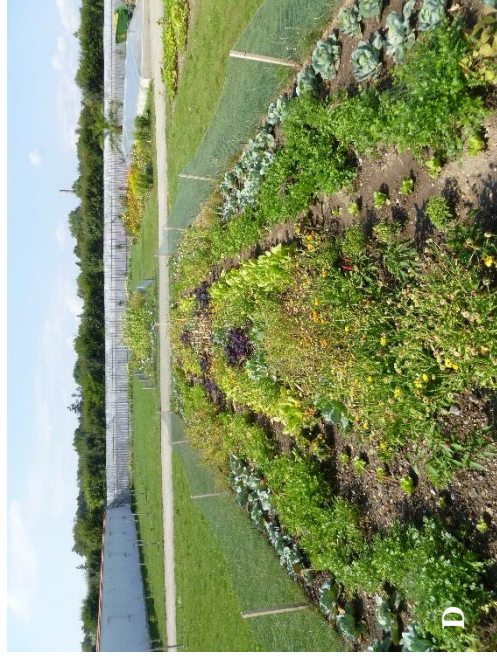

C

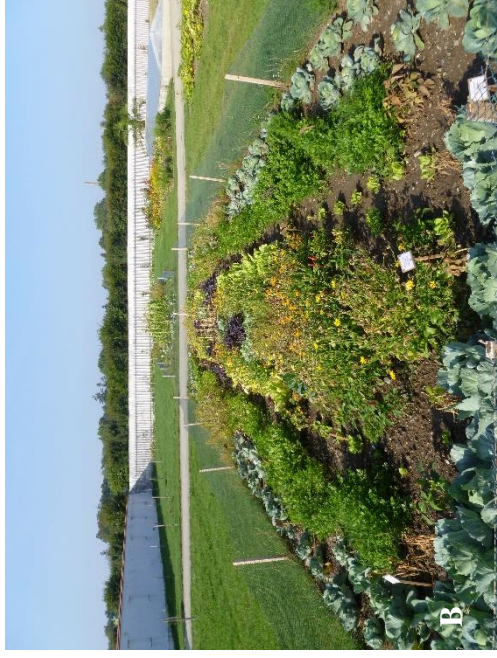

D

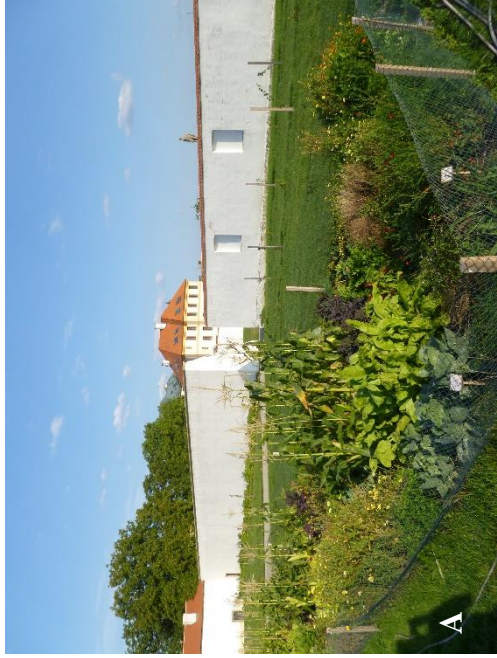
Obrazová tabule 8 - A: Rabatový záhon 26. 7. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentální záhon 26. 7. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 1. 8. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 1. 8. 2015 (Slovák, 2015)

Obrazová tabuľka 9 - A: Rabatový záhon 17. 8. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentálny záhon 17. 8. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 23. 8. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 23. 8. 2015 (Slovák, 2015)

Obrazová tabuľka 10 - A: Rabatový záhon 29. 8. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentálny záhon 29. 8. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 7. 9. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 7. 9. 2015 (Slovák, 2015)

Obrazová tabuľka 11 - A: Rabatový záhon 13. 9. 2015 (Slovák, 2015); B: Ornamentálny záhon 13. 9. 2015 (Slovák, 2015); C: Rabatový záhon 28. 9. 2015 (Slovák, 2015); D: Rabatový záhon 28. 9. 2015 (Slovák, 2015)

Tabulka 6 - Vegetační kalendář 1/ 2 (Kuhnemann, 1993)

Vegetations-Kalender																Abstand	AR
Kult.	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A		
Artischocken	VS	••	••••					—	—							2 Pfl/m ²	
Auberginen	VSU		••••				—	—	—							3 Pfl/m ²	
Blumen- kohl	VS	••	••••			—	—									40 × 60	
- spät	FA			••••	••••			—	—							60 × 60	
Broccoli	VS	••	••••			—	—									40 × 50	
- spät	FA			••••	••••	••••	—	—								60 × 50	
Buschbohnen	F				••••	••••	—	—								40 × 8	
Chicorée	FZ				••					x x		—	—	—		40 × 12	
Chinakohl	FZ					••	••		—	—	—	—				40 × 40	
Endivien	FAZ					••	••		—	—	—					30 × 30	
Erbsen	F		••	•••		—	—									60 × 3	
Feldsalat	F						••••	••••	••••	••••	—	—	—	—		15	
Frühkartoffeln				••••	•	—	—									60 × 30	
Frühlingszwiebeln	FAZ						••••						Mai/Juni			25 × 10	
Grünkohl	FA				••••	•					—	—	—	—		60 × 60	
Gurken	VSU			••••		—	—									7 Pfl/m ²	
	FA				••	••••	—	—								7 Pfl/m ²	
Karotten (Pariser Markt)	U	••••	••••		—	—										20 × 3	
Knollensellerie	VS		••••	••••				—	—	—	—					40 × 40	
Kohlrabi - früh	VSF	••	••••		—	—		—	—	—	—					25 × 25	
- spät	FA			••••	••••	••••	••••	••••	••••	••••						30 × 30	
Kopfsalat	U	••••	••••	—	—	—	—	—	—	—	—					25 × 25	
	FA			••••	••••	••••	••••	••••	••••	••••						25 × 30	
Kürbisse	F				••••			—	—	—	—					3 Pfl/m ²	
Löwenzahn	FZ		••	••••				••	••		x x	—	—	—	—	30 × 15	
Mairüben	U	••	••••			—	—									25 × 10	
	F			••••	••••	••	••••	••••	••••	••••						25 × 10	
Mangold	FZ			••••	••••	•	—	—	—	—	—					30 × 25	
Melonen	FSU			••••		—	—									1 Pfl/m ²	
	F				••	••••	—	—	—	—	—					1 Pfl/m ²	
Möhren	FZ		••••	••••	••••	••••	—	—	—	—	—					25 × 4	
Neuseeld. Spinat	VSF			••••		—	—	—	—	—	—					4 Pfl/m ²	
Paprika	VS		••••			—	—	—	—	—	—					40 × 50	
Pastinaken	FZ		••••	••••					—	—	—	—	—	—		30 × 10	
Petersilie	FZ		••••	••••	••••	—	—	—	—	—	—			—	—	30 × 10	
Pflücksalat	FA			••••	••••	••••	••••	—	—	—	—					30 × 30	
Porée - früh	VS	••••	••••			—	—									30 × 12	
- spät	FA			••••			—	—	—	—	—	—	—	—		40 × 15	
Portulak	F				••••	—	—	—	—	—	—					breitwfg.	

Tabulka 7 - Vegetační kalendář 2/ 2 (Kuhnemann, 1993)

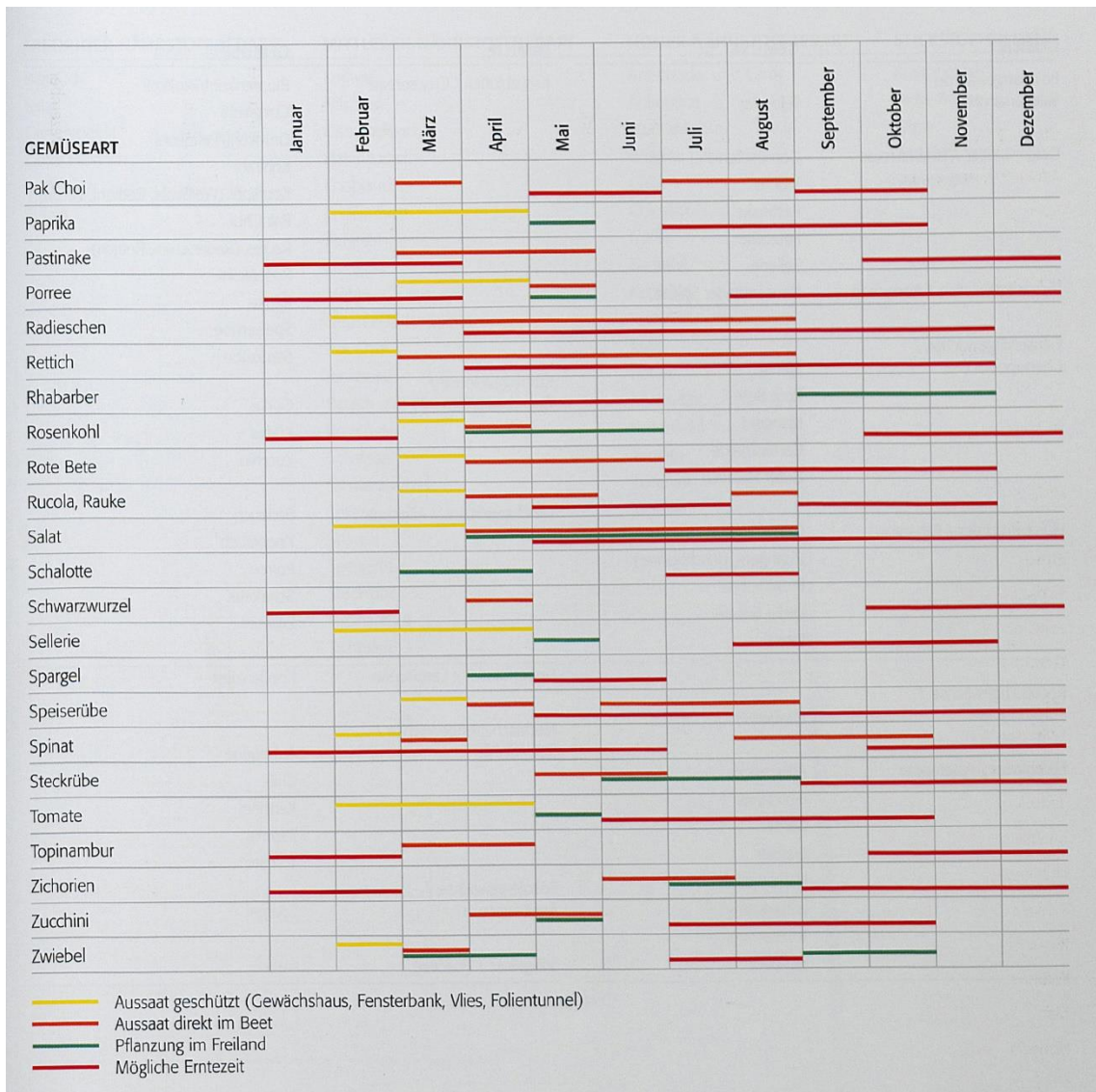
	Kult.	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	Abstand	AR
Prunkbohnen	F				••	•••••	•	—	—	—							6-8/Horst	2
Puffbohnen	FZ	•	••••				—	—									40 × 15	3
Radicchio	FAZ					••	••	—	—	—	—						30 × 25	4
Radieschen	U	••••	••	—	—	—	—	—	—	—							20 × 5-10	6
	FZ		••	••••	••••	••••	••••	••••	••	—	—						25 × 4	4
Rettiche	FZ		••••	••••	••••	••••	••••	—	—	—	—						25 × 10-20	5
Römischer Salat	U	••	••••	•	—	—	—	—	—	—							30 × 30	4
	FA			••••	••••	••••	—	—	—	—							30 × 30	4
Rosenkohl	FA			••••	••			—	—	—	—	—	—	—	—		60 × 60	2
Rote Rüben	FZ			••••	••••	••••		—	—	—	—						30 × 15	4
Rotkohl - früh	VSF	••••	••			—	—	—	—	—							40 × 40	3
	FA			••••	••••			—	—	—	—						60 × 60	2
Rübstiel	U	••	••••		—	—	—	—	—	—							30 × 15	4
	FZ			••••	••••	—	—	••••	••••	—	—	—					30 × 15	4
Sauerampfer	FZ		••••	••••	••••	—	—	••••	—	—					—	—	25 × 15	5
Schnittsalat	U	••••	••••	—	—	—	—	—	—	—							30	4
	F			••••	••••	••••	••••	—	—	—							30	4
Schwarzwurzeln	FZ		••••	••					—	—	—	—	—	—	—		30 x 7	4
Spinat	F		••••	••••	—	—	—	••••	••••	—	—	—	—	—	—		25	5
Stangenbohnen	F				•	••••	•	—	—	—							6-8/Horst	2
Stangensellerie	VS		•••	••••	•••			—	—	—							40 × 35	3
Steckzwiebeln			••••			—	—	—	—	—							30 × 10	4
Tomaten	VS		••••			—	—	—	—	—							3 Pfl./m ²	
Weißkohl - früh	VS	••	••••			—	—	—	—	—							40 × 40	3
	FA			••••	••			—	—	—							60 × 60	2
Winterportulak	F							••••	••••	—	—	—	—	—			breitwfg.	
Wirsing - früh	VS	••••	••			—	—	—	—	—							40 × 40	3
	FA		••••	••••	••••	••••		—	—	—	—	—	—	—	—		60 × 50	2
Wurzelpetersilie	FZ		••••	••••				—	—	—							30 × 10	4
Zucchini	F				••	••••	—	—	—	—							1 Pfl./m ²	
Zuckerhut	FZ					••	••	—	—	—							40 × 50	3
Zuckermais	FZ				••••	••••		—	—	—							80 × 20	
Zwiebeln	FZ		••••			—	—	—	—	—							25 × 10	5

Zeichenerklärung

- Säen, stecken, legen
- Ernten
- Kult. Kulturhinweise
- U Unterglas-Kultur
- VSU Vorkultur unter Glas für Setzlinge, pflanzen nach den Maifrösten oder Unterglas-Kultur
- VS Vorkultur unter Glas für Setzlinge, pflanzen nach den Maifrösten
- VSF Vorkultur unter Glas für Setzlinge, pflanzen vor den Maifrösten

- FA Freilandanzucht von Setzlingen im Saatbeet oder in Saatkästen (Multitopfplatten)
- FAZ Freilandanzucht von Setzlingen oder säen und verziehen
- F Säen ins Freiland
- FZ Säen ins Freiland und verziehen
- X Roden zum Treiben im dunklen Keller
- Abstand Reihenabstand × Abstand in der Reihe
- AR Anzahl der Reihen auf dem Beet

Tabulka 9 - Vegetační kalendář 2/ 2 (Meyer-Rebentisch, 2012)

Tabulka 10 - *Allium cepa* 'Štutgartská' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka						
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby			Četnost okopávků a pletí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč	
1	<i>Allium cepa</i>	cibule kuchyňská	'Štutgartská'	CB	1	Kroměříž	215	SV	PS	PV	2015-05-24	2015-05-24	0,05 x 0,05	2015-06-07	1	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3		
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3		
														2015-06-20	2	2	2	2	1	1	2	4	IN	1	1	1	1	1	BZ	3		
														2015-07-01	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2		
														2015-07-11	2	2	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2		
														2015-07-21	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2		
														2015-07-26	3	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-08-01	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-08-17	5	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-08-23	5	1	2	1	2	1	2	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-08-29	5	1	2	2	2	2	2	2	IN	1	1	0	2	1	BZ	2		
														2015-09-07	5	1	3	2	2	2	2	2	IN	1	1	0	2	1	BZ	2		
														2015-09-13	7	2	4	3	3	3	3	3	IN	1	1	0	3	1	BZ	3		
														2015-09-28	8	2	4	4	4	4	3	4	3	IN	1	1	0	3	1	BZ	4	

Tabulka 11 - *Allium cepa* 'Všetana' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka						
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby			Četnost okopávků a pletí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč	
2	<i>Allium cepa</i>	cibule kuchyňská	'Všetana'	CB	1	Kroměříž	215	SV	PS	PV	2015-05-24	2015-05-24	0,05 x 0,05	2015-06-07	1	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3		
						- Květná zahrada								2015-06-13	1	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3		
														2015-06-20	2	1	2	2	1	1	2	4	IN	1	1	1	1	1	BZ	3		
														2015-07-01	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2		
														2015-07-11	2	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-07-21	2	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-07-26	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-08-01	5	2	1	1	2	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-08-17	5	2	1	1	2	2	2	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	2		
														2015-08-23	5	2	2	1	2	2	2	2	IN	1	1	0	2	1	BZ	2		
														2015-08-29	5	2	2	2	2	2	2	2	IN	1	1	0	2	1	BZ	2		
														2015-09-07	5	2	3	2	2	2	2	2	IN	1	1	0	2	1	BZ	2		
														2015-09-13	7	2	3	3	3	3	3	3	IN	1	1	0	3	1	BZ	3		
														2015-09-28	7	3	4	4	4	4	4	4	3	IN	1	1	0	4	1	BZ	4	

Tabulka 14 – *Beta vulgaris* ssp. *ciela* 'Zelený' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka					
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby			Četnost okopávků a plecí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč
5	<i>Beta vulgaris</i> ssp. <i>ciela</i>	mangold	'Zelený'	LS	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-08	2015-05-24	0,35 x 0,4	2015-06-07	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	1	1	1	2	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-06-20	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	1	1	1	BZ	2	
														2015-07-01	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-11	2	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-21	2	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-26	2	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-01	3	1	1	1	2	2	2	1	IN	1	1	0	2	1	BZ	2	
														2015-08-17	3	1	1	1	1	2	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	3	1	1	1	2	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	

Tabulka 15 – *Brassica oleracea* var. *capitata* 'Albatros' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka					
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby			Četnost okopávků a plecí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč
6	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i>	zelí hlávkové	'Albatros'	KS	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-06	2015-05-24	0,4 x 0,5	2015-06-07	2	1	2	2	3	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-20	2	1	2	1	2	1	2	4	IN	1	1	1	1	1	BZ	3	
														2015-07-01	2	1	1	1	2	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-11	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-21	2	1	1	1	1	2	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-26	2	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	2	1	BZ	2	
														2015-08-01	2	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-17	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	3	2	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	3	2	1	1	2	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	3	2	1	1	2	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	

Tabulka 16 – *Brassica oleracea* var. *capitata* 'Pluto' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka					
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmožská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzivní třída údržby			Četnost okopávků a pleť	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč
7	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i>	zelí hlávkové	'Pluto'	KS	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-06	2015-05-24	0,35 x 0,45	2015-06-07	2	1	2	2	3	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-20	2	1	2	1	2	1	2	4	IN	1	1	1	1	1	BZ	3	
														2015-07-01	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-11	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-21	2	1	1	1	1	2	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-26	2	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-08-01	2	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-17	3	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	3	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	3	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	3	2	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-09-13	5	2	1	1	1	2	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-09-28	5	2	1	1	2	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	

Tabulka 17 – *Brassica oleracea* var. *acephala* 'Scarlet' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka					
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmožská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzivní třída údržby			Četnost okopávků a pleť	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč
8	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>acephala</i>	kadeřávek	'Scarlet'	KS	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-08	2015-05-24	0,5 x 0,45	2015-06-07	2	1	2	2	1	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	2	2	2	1	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-20	2	2	1	1	1	1	1	4	IN	1	1	1	1	1	BZ	3	
														2015-07-01	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-11	2	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-21	2	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-26	2	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-01	2	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-17	3	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	3	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	

Tabulka 20 – *Capsicum annuum* 'Candellight' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka					
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzivní třída údržby			Četnost okopávků a pletí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč
11	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Candellight'	PL	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-02	2015-05-24	0,2 x 0,2	2015-06-07	2	1	2	2	3	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	2	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-20	2	2	2	1	2	1	2	4	IN	1	1	1	1	1	BZ	3	
														2015-07-01	2	1	1	1	1	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-07-11	2	1	1	1	1	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-07-21	3	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-26	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-01	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-17	4	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	4	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	

Tabulka 21 – *Capsicum annuum* 'Filius Blue' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka					
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzivní třída údržby			Četnost okopávků a pletí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč
12	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Filius Blue'	PL	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-02	2015-05-24	0,2 x 0,2	2015-06-07	2	1	2	2	2	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	1	1	1	2	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-20	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	1	1	1	BZ	2	
														2015-07-01	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-11	3	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-21	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-26	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-01	4	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-17	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	

Tabulka 22 – *Capsicum annuum* 'Kaldóm' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka						
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby			Četnost okopávků a pletí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč	
13	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Kaldóm'	PL	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-02	2015-05-24	0,3 x 0,2	2015-06-07	2	2	2	2	2	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3		
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	2	1	1	2	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3		
														2015-06-20	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	1	1	1	BZ	2		
														2015-07-01	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2		
														2015-07-11	3	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	2		
														2015-07-21	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-07-26	4	1	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-01	4	1	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-17	6	1	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	6	1	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	6	1	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	6	1	1	1	2	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	6	1	1	1	2	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	6	1	1	1	2	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	

Tabulka 23 – *Capsicum annuum* 'Nachzipfel/ Medusa' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka					
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby			Četnost okopávků a pletí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč
14	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Nachzipfel/ Medusa'	PL	2	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-02	2015-05-24	0,2 x 0,2	2015-06-07	2	1	2	2	3	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	2	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-20	2	2	2	1	2	1	2	4	IN	1	1	1	1	1	BZ	3	
														2015-07-01	2	3	2	2	3	1	2	4	IN	1	1	0	2	1	BZ	3	
														2015-07-11	2	3	2	2	3	1	2	4	IN	1	1	0	2	1	BZ	3	
														2015-07-21	2	2	1	1	3	1	2	4	IN	1	1	0	2	1	BZ	3	
														2015-07-26	2	2	1	1	2	1	1	4	IN	1	1	0	2	1	BZ	3	
														2015-08-01	3	2	1	1	2	2	2	3	IN	1	1	0	2	1	BZ	2	
														2015-08-17	4	1	1	1	2	1	1	3	IN	1	1	0	2	1	BZ	2	
														2015-08-23	4	1	1	1	2	1	1	3	IN	1	1	0	2	1	BZ	2	
														2015-08-29	6	1	1	1	2	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	6	1	1	1	2	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	

Tabulka 24 – *Capsicum annuum* 'Prairie Fire' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka					
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzita třída údržby			Četnost okopávků a pletí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč
15	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Prairie Fire'	PL	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-02	2015-05-24	0,2 x 0,2	2015-06-07	2	1	2	2	3	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	2	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-20	2	2	2	1	2	1	2	4	IN	1	1	1	1	1	BZ	3	
														2015-07-01	2	2	1	1	2	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-07-11	2	2	1	1	1	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-07-21	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-26	3	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-01	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-17	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	4	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	5	2	1	1	2	2	2	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	

Tabulka 25 – *Daucus carota* ssp. *sativus* 'Cortina' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka					
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzita třída údržby			Četnost okopávků a pletí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč
16	<i>Daucus carota</i> ssp. <i>sativus</i>	mrkev setá	'Cortina'	KR	1	Kroměříž	215	SV	PS	PV	2015-05-24	2015-05-24	0,01 x 0,01	2015-06-07	1	1	3	3	3	1	3	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada								2015-06-13	1	1	3	3	3	1	3	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-20	2	2	2	2	2	1	2	3	IN	1	1	1	1	1	BZ	2	
														2015-07-01	2	1	2	2	2	1	2	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-11	2	1	2	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-21	2	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-26	2	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-01	2	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-17	2	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	

Tabulka 26 – *Chenopodium foliosum* - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka						
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby			Četnost okopávků a plecí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč	
17	<i>Chenopodium foliosum</i>	jahodový špenát	-	LS	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-02	2015-05-24	0,3 x 0,3	2015-06-07	2	1	2	2	2	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3		
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	1	2	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-20	3	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	1	1	1	1	BZ	3	
														2015-07-01	4	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	1	BZ	3	
														2015-07-11	4	1	2	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	1	BZ	2	
														2015-07-21	6	1	2	1	1	2	2	3	IN	1	1	0	1	1	1	BZ	2	
														2015-07-26	5	1	1	1	1	3	2	2	IN	1	1	0	2	1	1	BZ	2	
														2015-08-01	5	2	1	1	1	3	2	2	IN	1	1	0	2	1	1	BZ	2	
														2015-08-17	5	2	1	1	1	3	2	1	IN	1	1	0	2	1	1	BZ	2	
														2015-08-23	7	3	3	3	1	3	3	1	IN	1	1	0	3	1	1	BZ	3	
														2015-08-29	8	5	3	3	1	3	3	1	IN	1	1	0	3	1	1	BZ	4	
														2015-09-07	8	5	3	3	1	3	3	1	IN	1	1	0	3	1	1	BZ	4	
														2015-09-13	8	5	3	3	1	3	3	1	IN	1	1	0	4	1	1	BZ	4	
														2015-09-28	8	5	3	3	1	3	3	2	IN	1	1	0	4	1	1	BZ	4	

Tabulka 27 – *Lactuca sativa* var. *capitata* 'Julek' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka						
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby			Četnost okopávků a plecí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč	
18	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>capitata</i>	salát hlávkový	'Julek'	LS	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-07-04	2015-05-24	0,3 x 0,3	2015-06-07																		
						- Květná zahrada								2015-06-13																		
														2015-06-20																		
														2015-07-01																		
														2015-07-11																		
														2015-07-21																		
														2015-07-26	2	2	3	3	3	3	3	4	IN	1	1	0	1	1	1	BZ	3	
														2015-08-01	2	2	3	3	2	2	3	4	IN	1	1	0	1	1	1	BZ	3	
														2015-08-17	2	1	2	2	1	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	1	BZ	3	
														2015-08-23	2	1	1	2	1	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	1	BZ	3	
														2015-08-29	2	1	1	1	1	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	1	BZ	3	
														2015-09-07	2	1	1	1	1	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	1	BZ	3	
														2015-09-13	2	1	2	1	1	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	1	BZ	3	
														2015-09-28	5	1	2	2	1	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	1	BZ	3	

Tabulka 30 – *Lactuca sativa* var. *crispa* 'Black Seeded Simpson' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti					Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti							Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka		
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby	Četnost okopávků a plejí	Četnost chemické ochrany			Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha
21	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>crispa</i>	salát listový	'Black Seeded Simpson'	LS	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-22	2015-05-24	0,3 x 0,3	2015-06-07	2	1	2	2	3	2	3	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	1	2	1	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3
														2015-06-20	2	1	1	1	2	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2
														2015-07-01	4	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2
														2015-07-11	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1
														2015-07-21	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1
														2015-07-26	2	2	3	3	3	3	3	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3
														2015-08-01	2	2	3	3	2	2	3	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3
														2015-08-17	2	1	3	2	1	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3
														2015-08-23	2	1	1	2	1	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3
														2015-08-29	2	1	1	1	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-09-07	2	1	2	1	2	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3
														2015-09-13	2	1	2	2	2	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3
														2015-09-28	5	1	2	2	2	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3

Tabulka 31 – *Lactuca sativa* var. *crispa* 'Dubáček' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti					Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti							Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka		
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby	Četnost okopávků a plejí	Četnost chemické ochrany			Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha
22	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>crispa</i>	salát listový	'Dubáček'	LS	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-07-04	2015-05-24	0,3 x 0,3	2015-06-07																
						- Květná zahrada								2015-06-13																
														2015-06-20																
														2015-07-01																
														2015-07-11																
														2015-07-21																
														2015-07-26	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3
														2015-08-01	2	1	2	1	1	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3
														2015-08-17	2	1	1	2	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-08-23	2	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-08-29	2	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	3	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	3	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	3	1	2	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1

Tabulka 32 – *Lactuca sativa* var. *crispa* 'Rosela' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti							Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka				
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby	Četnost okopávků a pletí			Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplnková závlaha	Mulč
23	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>crispa</i>	salát listový	'Rosela'	LS	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-22	2015-05-24	0,4 x 0,3	2015-06-07	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	1	1	1	1	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-20	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	1	1	1	BZ	2	
														2015-07-01	3	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-11	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-21	4	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-26	2	2	3	3	3	3	3	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-08-01	2	2	3	3	2	2	3	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-08-17	2	1	3	3	3	1	3	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-08-23	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-08-29	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-09-07	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-09-13	5	2	2	2	2	2	2	4	IN	1	1	0	2	1	BZ	3	
														2015-09-28	5	2	2	2	2	2	2	4	IN	1	1	0	2	1	BZ	3	

Tabulka 33 – *Lactuca sativa* var. *romana* 'Galender' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti							Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka				
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby	Četnost okopávků a pletí			Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplnková závlaha	Mulč
24	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>romana</i>	salát římský	'Galender'	LS	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-07-04	2015-05-24	0,3 x 0,3	2015-06-07																	
						- Květná zahrada								2015-06-13																	
														2015-06-20																	
														2015-07-01																	
														2015-07-11																	
														2015-07-21																	
														2015-07-26	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-08-01	2	1	2	1	2	1	1	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-08-17	2	1	1	1	2	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-08-23	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-08-29	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-09-07	3	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-09-13	3	1	1	1	2	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	3	1	2	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	

Tabulka 34 – *Lycopersicon esculentum* 'Vilma' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti							Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka					
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby	Četnost okopávků a pletí			Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč	
25	<i>Lycopersicon esculentum</i>	rajče keříčkové	'Vilma'	PL	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-02	2015-05-24	0,3 x 0,3	2015-06-07	2	1	2	2	2	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3		
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3		
														2015-06-20	2	1	2	2	1	1	2	4	IN	1	1	1	1	1	BZ	3		
														2015-07-01	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2		
														2015-07-11	3	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2		
														2015-07-21	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-07-26	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-08-01	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-08-17	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-08-23	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-08-29	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-09-07	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1		
														2015-09-13	6	2	1	1	1	1	2	2	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-09-28	5	2	2	1	1	2	2	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	2		

Tabulka 35 – *Lycopersicon esculentum* 'Window Box Yellow' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti							Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka				
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzitní třída údržby	Četnost okopávků a pletí			Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč
26	<i>Lycopersicon esculentum</i>	rajče keříčkové	'Window Box Yellow'	PL	2	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-15	2015-06-01	0,3 x 0,3	2015-06-07	2	1	2	2	2	3	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	1	2	2	2	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-20	2	1	2	2	1	1	2	4	IN	1	1	1	1	1	BZ	3	
														2015-07-01	3	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-11	4	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-21	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-26	4	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-01	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-17	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	5	2	2	1	1	2	2	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-09-28	5	2	2	1	1	2	2	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	

Tabulka 36 – *Petroselinum crispum* var. *vulgare* 'Gigante d'Italia' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje				Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka						
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sušenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče			Intenzitní třída údržby	Četnost okopávek a plecí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mudr
27	<i>Petroselinum crispum</i> var. <i>vulgare</i>	petržel naťová	'Gigante d'Italia'	LS	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-08	2015-05-24	0,1 x 0,1	2015-06-07	2	1	1	1	2	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-13	2	2	1	1	1	3	2	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-06-20	2	1	1	1	1	2	1	2	IN	1	1	1	1	1	BZ	1	
														2015-07-01	2	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-11	2	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-21	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-26	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-01	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-17	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	5	1	1	1	1	2	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	

 Tabulka 37 – *Phaseolus vulgaris* var. *nanus* 'Gama' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje				Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka						
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmořská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sušenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče			Intenzitní třída údržby	Četnost okopávek a plecí	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mudr
28	<i>Phaseolus vulgaris</i> var. <i>nanus</i>	fazol zahradní keříčkový	'Gama'	LU	2	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-06	2015-05-24	0,3 x 0,3	2015-06-07	2	1	2	2	2	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-13	2	2	2	2	2	3	2	4	IN	1	1	0	2	1	BZ	3	
														2015-06-20	2	2	2	2	2	3	3	3	4	IN	1	1	1	2	1	BZ	3
														2015-07-01	2	1	2	2	2	2	2	4	IN	1	1	0	2	1	BZ	3	
														2015-07-11	3	1	1	1	1	2	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-21	4	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-26	4	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-08-01	6	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-08-17	6	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-08-23	6	1	1	1	2	2	2	3	IN	1	1	0	2	1	BZ	2	
														2015-08-29	5	2	2	2	2	2	2	3	IN	1	1	0	2	1	BZ	2	
														2015-09-07	5	2	2	2	2	3	2	3	IN	1	1	0	3	1	BZ	3	
														2015-09-13	5	3	3	2	2	3	3	3	IN	1	1	0	3	1	BZ	3	
														2015-09-28	8	5	5	5	5	5	5	4	IN	1	1	0	5	1	BZ	5	

Tabulka 38 – *Scorzonera hispanica* 'Libochovický' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

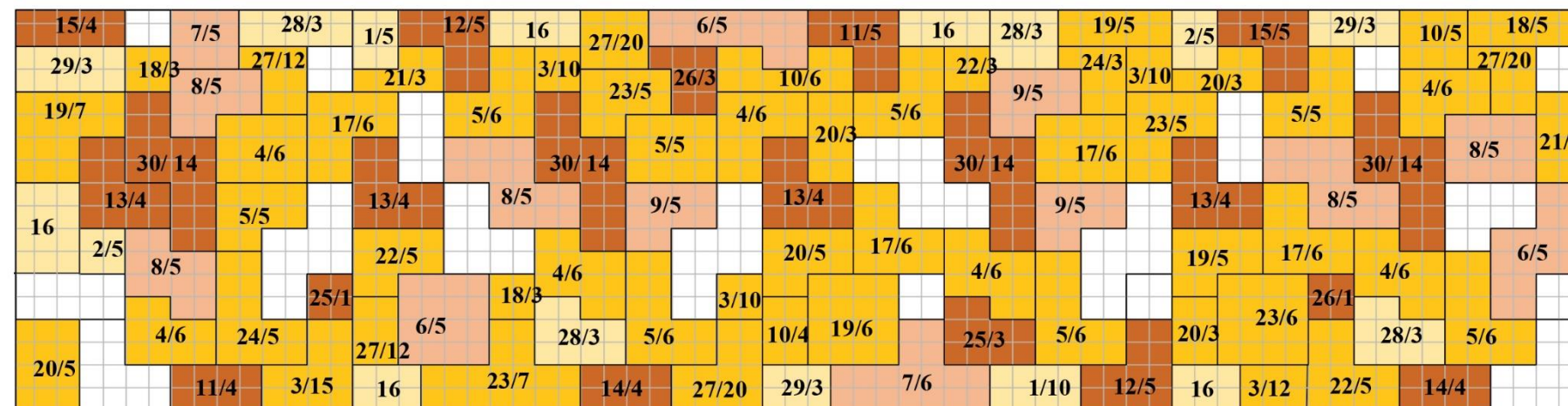
Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka					
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmožská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzivní třída údržby			Četnost okopávků a pleť	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč
29	<i>Scorzonera hispanica</i>	černý kořen	'Libochovický'	KR	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-08	2015-05-24	0,2 x 0,2	2015-06-07	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada								2015-06-13	2	1	2	2	2	1	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
														2015-06-20	2	1	1	1	2	1	1	4	IN	1	1	1	1	1	BZ	3	
														2015-07-01	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-11	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-21	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-26	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-08-01	2	1	1	1	1	1	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-08-17	2	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	3	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	3	1	1	1	1	1	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	3	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	3	1	1	1	1	2	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	4	1	1	1	1	2	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	

Tabulka 39 – *Zea mays* convar. *saccharata* 'Afrodita' - tabulka hodnocení okrasné funkce zeleninových druhů/ kultivarů (vlastní práce autora)

Pořadové číslo	Základní údaje					Ekologické vlastnosti				Pěstitelské vlastnosti			Kompoziční vlastnosti						Režim péče a údržby						Celkové hodnocení	Poznámka					
	Latinský název druhu	Český název druhu	Název kultivaru	Členění dle konzumní části	Druh záhonu	Lokalita	Nadmožská výška	Orientace ke světovým stranám	Světelné nároky	Způsob vypěstování sazenice	Datum výsevu	Datum výsadby	Výsadbový spon	Datum hodnocení	Proměnlivost	Rychlost růstu	Struktura	Textura	Tvar	Barva	Habitus	Zapojenost	Režim péče	Intenzivní třída údržby			Četnost okopávků a pleť	Četnost chemické ochrany	Úroveň udržovací péče	Doplňková závlaha	Mulč
30	<i>Zea mays</i> convar. <i>saccharata</i>	kukuřice cukrová	'Afrodita'	PL	1	Kroměříž	215	SV	PS	PS	2015-04-06	2015-05-24	0,4 x 0,3	2015-06-07	2	2	1	1	1	2	2	4	IN	1	1	0	1	1	BZ	3	
						- Květná zahrada				PV				2015-06-13	2	2	1	1	1	2	2	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-06-20	5	1	2	1	1	3	2	3	IN	1	1	1	1	1	BZ	2	
														2015-07-01	2	1	1	1	1	2	1	3	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-11	2	1	1	1	1	2	1	2	IN	1	1	0	1	1	BZ	2	
														2015-07-21	3	1	1	1	1	2	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-07-26	3	1	1	1	1	2	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-01	3	1	1	1	1	2	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-17	4	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-23	4	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-08-29	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-07	6	1	1	1	1	1	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-13	5	1	1	1	1	2	1	1	IN	1	1	0	1	1	BZ	1	
														2015-09-28	5	2	1	1	3	2	2	1	IN	1	1	0	3	1	BZ	2	

Tabulka 40 – Tabulka výsledků dotazníkového šetření (vlastní práce autora)

Dotazník číslo	Pohlaví		Věk							Otázka 1			Otázka 2			Otázka 3			Otázka 4	Otázka 5		Postřehy, připomínky, nápady				
	Muž	Žena	0 - 15	16 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	66 a víc	Ano	Ne	Nepamatuji se	Druhy	Kde	Ano	Ne	Nepamatuji se	Místo	Číslo 1	Číslo 2	Číslo 3		Proč	Rabatový záhon	Ornamentální záhon	
1	X									X					X			ZF Lednice, Flora Olomouc	8	25	23	barva, kompaktní růst, barva plodů			oba mají něco do sebe	
2	X			X						X					X			Akademická zahrada MENDELU	6	7	15	tvář, barva, květ, barva listu a plodu	X			
3	X									X					X					11	8	23	plody, barva listu	X	X	
4	X			X						X					X					8	23	11		X		
5	X			X						X					X					30	11	17		X		
6	X			X						X					X					32	24	11	barva, kontrast barev, rozdíly velikostí	X		
7	X			X						X					X			Arboretum Brno	11	6	30	barva, efekty zelené růže, plod, květ	X			
8	X			X						X					X			Kroměříž (Květná zahrada), Lednice, městské výsadby	23	12	15	variabilita a barva listů, kompaktnost, kontrast plodů	X		více výškových rozdílů pro větší dynamičnost	
9	X			X						X					X			MENDELU Lednice	15	11	7	plody, listy	X			
10	X					X				X					X			Kew Garden, Beijing, Praha, Lednice	6	7	5	celoroční vybarvení listu	X	X		
11	X					X				X					X			Kew Garden, Vídeň	8	6	5	červená barva, tvar hlávek, kompaktní trs	X			
12	X			X						X					X			v předzahradkách rodinných domů	8	15	22	neobvyklý tvar a zbarvení listů, okrasné drobné plody	X	X		
13	X			X						X					X					27	11	17	netradiční vzhled	X		
14	X			X						X					X					11	4	3	tvář, barva vzhled	X		
15	X			X						X					X					17	8	5	barva plodů, barva listů	X	X	
16	X						X			X					X					8	23	11	barva, rozmanitost tvarů	X		
17	X					X				X					X			Dýňové slavnosti	25	13	12	barevnost	X			
18	X			X						X					X					23	12	13	pestrá barevnost plodů	X		
19	X					X				X					X					3	5	29	tvárová rozmanitost jáseňová barva mangoldu	X		
20	X					X				X					X			na plotě u sousedů	8	3	11	rozmanitost listů, barevnost	X	X		
21	X					X				X					X					5	10	16	textura listů	X		
22	X			X						X					X					13	23	25	červená barva plodů a listů	X		
23	X			X						X					X			zeleň ve městě na záhonech	8	7	22	pestré tvary	X			
24	X			X						X					X					11	26	27	barva	X		
25	X					X				X					X					16	13	22	pestré tvary a barvy	X		
26	X			X						X					X					8	11	23	barevnost a tvar listů	X		
27	X			X						X					X			město	12	16	26	pestrost	X			
28	X					X				X					X			Flora Olomouc	9	4	17	ještě jsem je neviděla	X			
29	X			X						X					X			Flora Kroměříž	12	6	7	tvář, barva	X			
30	X			X						X					X					5	8	10	netradiční zelenina	X		
31	X					X				X					X			Vídeň	8	11	16	zajímavá kombinace textur	X			
32	X			X						X					X					29	3	12	barva	X	X	
33	X					X				X					X					5	4	30	velikost, světle zelená barva	X		
34	X			X						X					X			dýňové slavnosti, Flora Kroměříž	26	17	13	barva, velikost plodů	X	X		
35	X			X						X					X					6	8	16	tvar a textura listů	X		
36	X							X		X					X					4	10	11	rozmanitost listů, vzhled	X		
37	X							X		X					X			zahrada	12	3	26	líbí se mi barevná kombinace	X			
38	X			X						X					X			zahrada v zahradkářské kolonii	5	8	11	barevnost	X	X		
39	X					X				X					X					3	29	5	barva	X		
40	X					X				X					X			televize	8	12	11	barevnost	X			
41	X			X						X					X					27	3	4	tvar	X		
42	X			X						X					X					6	7	15	tvář, barva, květ, barva listu a plodu	X		
43	X			X						X					X					11	8	23	plody, barva listu, barva plodů	X	X	
44	X								X	X					X			městské výsadby	8	22	13	tvar	X			
45	X								X	X					X					8	12	27	-	X		
46	X								X	X					X					25	26	11	velikost, barva	X		
47	X								X	X					X			Flora Olomouc	11	13	25	barva	X			
48	X								X	X					X			květinářství	11	13	26	barva, velikost	X			
49	X								X	X					X			truhlíky	11	12	22	barva, plody	X			
50	X							X		X					X					6	7	8	tvar	X	X	
51	X					X				X					X			Vídeň	8	12	5	zajímavé barvy	X			
52	X			X						X					X			květinářství	11	12	13	velikost, tvar a barva plodů	X			
53	X			X						X					X					29	11	17	výška, pestrost	X		
54	X			X						X					X			používám je	11	12	3	barva plodů a květů	X			
55	X			X						X					X			výstava	11	16	25	textura listů	X			
56	X						X			X					X					4	5	8	zajímavá kombinace	X		
57	X						X			X					X			Dýňové slavnosti	3	6	5	barva	X			
58	X									X					X					30	17	13	výšková rozmanitost	X		
59	X									X					X					3	5	25	barva	X		
60	X							X		X					X			zahrada	4	7	8	kulovitý tvar hlávek a barva listů	X			
61	X									X					X			Flora Kroměříž	5	8	11	barva, výška rostlin	X	X		
62	X			X						X					X			záhony ve městě	8	12	26	barva	X			
63	X					X				X					X			televize	4	10	25	vidím poprvé	X			
64	X			X						X					X					8	13	11	barva	X		
65	X					X				X					X			okrasná květinová vazba na slavnostech	3	11	27	barva, tvar listů	X			
66	X			X						X					X					5	9	13	barva, velikost, textura	X		
67	X			X						X					X					11	12	13	pestré druhy	X		
68	X			X						X					X					11	25	30	ještě jsem je neviděl	X		
69	X			X						X					X					4	11	19	květ salátu	X		
70	X							X		X					X					3	4	5	barva, tvar, velikost	X		
71	X							X		X					X			Vídeň	5	8	12	barva, tvar	X			
72	X							X		X					X			předzahradky domů	3	10	25	velikost, tvar	X			
73	X					X				X					X					11	25	5	barva	X		
74	X			X						X					X			časopis, výstava v Olomouci	8	11	26	barevnost plodů a listů	X			
75	X					X				X					X			květinářství	11	13	26	plody	X	X		
76	X					X				X					X					5	16	27	pestré tvary listů	X		
77	X							X		X					X			Dýňové slavnosti, výstavy	25	13	12	barevnost	X			
78	X					X				X					X			výstava	5	9	29	velikost rostlin, barva	X			
79	X					X				X					X					3	5	26	barva plodů a listů	X		
80	X					X				X					X			mám na zahradě	11	12	3	barva, nízké keřky	X			

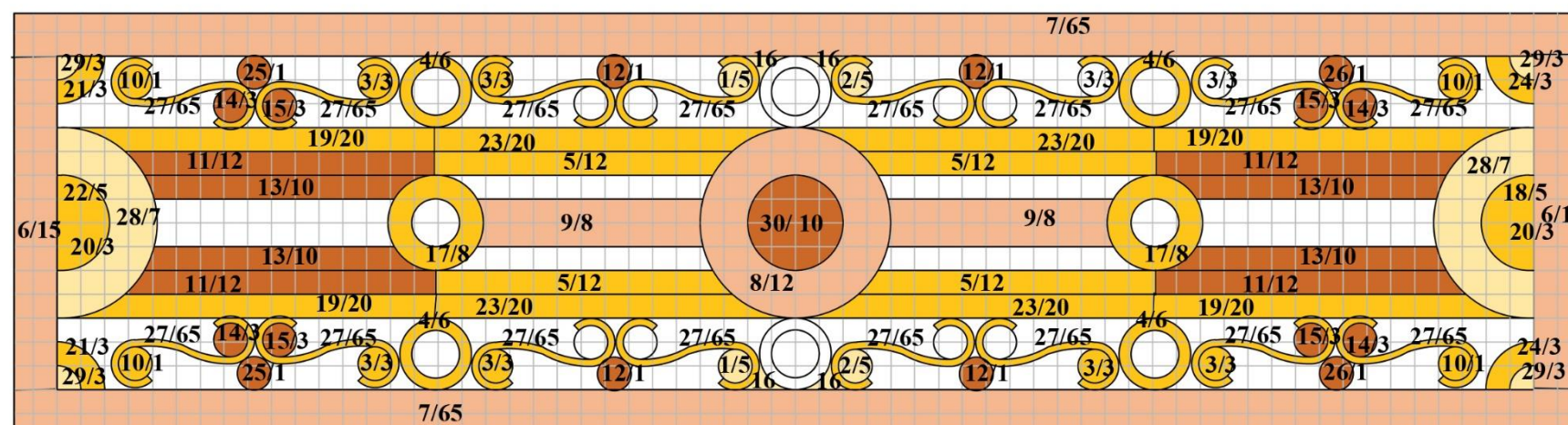
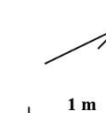

Legenda

1	<i>Allium cepa</i>	cibule kuchyňská	'Štutgartská'
2	<i>Allium cepa</i>	cibule kuchyňská	'Všetana'
3	<i>Allium schoenoprasum</i>	pažitka	'Pražská'
4	<i>Apium graveolens</i> var. <i>dulce</i>	celer řapíkatý	-
5	<i>Beta vulgaris</i> ssp. <i>cicla</i>	mangold	'Zelený'
6	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i>	zelí hlávkové	'Albatros'
7	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i>	zelí hlávkové	'Pluto'
8	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>acephala</i>	kadeřávek	'Scarlet'
9	<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gemmifera</i>	kapusta růžičková	-
10	<i>Brassica rapa</i> ssp. <i>japonica</i>	mibuna	-
11	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Candellight'
12	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Filius Blue'
13	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Kaldóm'
14	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Nachzipfel/ Medusa'
15	<i>Capsicum annuum</i>	paprika roční	'Prairie Fire'
16	<i>Daucus carota</i> ssp. <i>sativus</i>	mrkev setá	'Cortina'
17	<i>Chenopodium foliosum</i>	jahodový špenát	-
18	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>capitata</i>	salát hlávkový	'Julek'
19	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>capitata</i>	salát hlávkový	'Lednický'
20	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>capitata nidus Jaggeri</i>	salát ledový	'Bakata'
21	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>crispa</i>	salát listový	'Black Seeded Simpson'
22	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>crispa</i>	salát listový	'Dubáček'
23	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>crispa</i>	salát listový	'Rosela'
24	<i>Lactuca sativa</i> var. <i>romana</i>	salát římský	'Galender'
25	<i>Lycopersicon esculentum</i>	rajče keříčkové	'Vilma'
26	<i>Lycopersicon esculentum</i>	rajče keříčkové	'Window Box Yellow'
27	<i>Petroselinum crispum</i> var. <i>vulgare</i>	petržel naťová	'Gigante d'Italia'
28	<i>Phaseolus vulgaris</i> var. <i>namus</i>	fazol zahradní keříčkový	'Gama'
29	<i>Scorzonera hispanica</i>	černý kořen	'Libochovický'
30	<i>Zea mays</i> convar. <i>saccharata</i>	kukuřice cukrová	'Afrodita'

	cibulová, kořenová a lusková zelenina
	listová a stonková zelenina
	plodová zelenina
	košťálová zelenina

Prázdná místa byla vyplněna jedlými kvetoucími rostlinami

Diplomová práce	Vypracoval	
Využití okrasné funkce zeleninových druhů	Petr Slovák	
Předmět: Osazovací plán k experimentu DP		4/2015
Osazovací plán záhonů	Formát	2 x A4
	Č. výkresu	1 z 1

Obrázek 7 - Osazovací plán záhonů (vlastní práce autora)

Tabulka 42 – Náklady na 1 rostlinu – *Begonia semperflorens Link & Otto* (Černý, 2016)

Počítání nákladů na rostliny (nádob)		
Pěstičské informace		
počet rostlin	1 květináčů	Zadejte počet pěstovaných hrnkových květin
velikost květináče	10 cm	Zadejte průměr pro kulatý květináč nebo šířku pro čtvercový květináč
plnění květináčů	1000 květináčů z m3 substrát	Počet květináčů naplněných z 1 m3 substrátu
rostlin v květináči	1 rostlin/květináč	Zadejte počet mladých rostlin nebo semen v každé nádobě
spou 1	14 týdnů x	10 cm krát
spou 2	týdnů x	15 cm krát
spou 3	týdnů x	20 cm krát
kultivace týdnů	14 týdnů	Zadejte dobu pěstování v týdnech na základě počtu týdnů zadaných v řádcích 7-9
celková plocha na květ.	0,140 m2/týden	Celková použitá plocha (m2/týden) pro jeden květináč po celou dobu pěstování na základě počtu týdnů zadaných v řádcích 7-9
maximální plocha	0,694444 m2	Celková plocha vyžadovaná na danou odrůdu (při maximálním rozrovnání)
Variabilní náklady		
semeno nebo řízek	0,47 Kč/rostlina	Zadejte cenu rostlin nebo semene. Nenasobte toto číslo 2 x pokud jsou nasazeny 2 rostliny do jednoho květináče
rostlina	0,47 Kč/květináč	Celková cena rostlinných materiálů umístěných v každé nádobě (cena za rostlinu x počet rostlin)
substrát	760 Kč/m3	Zadejte cenu za 1 m3 substrátu
substrát	0,76 Kč/květináč	Spočítaná cena substrátu na jeden květináč
práce	2,30 Kč/květináč	Odhadněte cenu práce potřebné na pěstování jednoho květináče
květináč	3,00 Kč/květináč	Zadejte cenu květináče
jmenovka	3,50 Kč/květináč	Zadejte cenu jmenovky (zadejte celkové náklady pokud jste použili více jak 1 jmenovku na květináč)
hnojivo	0,00 Kč/květináč	Zadejte náklady na hnojení na jeden květináč
agrochemikálie	0,00 Kč/květináč	Zadejte náklady na chemikálie potřebné k pěstování jednoho květináče
ostatní	0,00 Kč/květináč	Zadejte jakékoliv variabilní náklady, které nebyly výše jmenovány
odpad	10 %	Zadejte kolik procent rostlin se neprodalo pro jakýkoliv důvod (choroby, bez odezvy na trhu, ...)
prodáno	0,9 květináčů prodáno	Počet květináčů prodaných po ztrátách uvedených v řádce 24
Celkové variabilní nákl.	10,03 Kč/květináč pěstovaný	Součet variabilních nákladů na vypěstování jednoho květináče
Celkové variabilní nákl.	11,14 Kč/květináč prodaný	Součet variabilních nákladů na jeden prodaný květináč
Režijní náklady		
režijní náklady	30,00 Kč m2/týden	Zadejte režijní náklady na m2/týden
režijní náklady	4,67 Kč/květináč prodaný	Součet režijních nákladů na prodaný květináč, ne jen vypěstovaný
Celkové náklady a tržba		
celkem náklady	15,81 Kč/květináč prodaný	Celkové náklady na prodaný květináč
prodejní cena	19,00 Kč/květináč	Zadejte realizovanou cenu za květináč
tržba	17 Kč/kultura	Hrubá tržba za všechny prodané květináče
Zisk		
ztráta		Kladná hodnota udává zisk v %, záporná znamená ztrátu
zisk %	20,17 %	Zisk na jeden prodaný květináč
zisk	3,19 Kč/květináč prodaný	Celkový zisk nebo ztráta na m2 produkční plochy (maximální plocha ř. 12)
zisk	4,13 Kč/m2	Celkový zisk nebo ztráta počítaná ze zisku z jednoho květináče násobené počtem prodaných jednotek
zisk	3 Kč celkem	
Poznámka: ##### špatně vyplněná buňka tabulky		
##### vypočty, do těchto buněk nezapisujte hodnoty		
##### do těchto buněk vyplňte hodnoty		

Tabulka 43 – Náklady na 1 rostlinu – *Salvia splendens Sellow ex. Schult. (Černý, 2016)*

Počítání nákladů na rostliny (nádob)

Pěstiteleské informace

počet rostlin	1 květináčů
velikost květináče	10 cm
plnění květináčů	1000 květináčů z m3 substrát
rostlin v květináči	1 rostlin/květináč
spou 1	8 týdnů x
spou 2	týdnů x
spou 3	týdnů x
kultivace týdnů	8 týdnů
celková plocha na květ.	0,080 m2/týden
maximální plocha	0,694444 m2

Zadejte počet pěstovaných hrnkových květin
 Zadejte průměr pro kulatý květináč nebo šířku pro čtvercový květináč
 Počet květináčů naplněných z 1 m3 substrátu
 Zadejte počet mladých rostlin nebo semen v každé nádobě

10 cm krát	10 cm
15 cm krát	15 cm
20 cm krát	20 cm

Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (spon nemůže být menší než v řádce 4)
 Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (zadejte 0 pokud je spon na řádce 7 konečný)
 Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (zadejte 0 pokud je konečný spon na řádce 7 nebo 8)
 Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (zadejte 0 pokud je konečný spon na řádce 7 nebo 8)

Celková doba pěstování v týdnech na základě počtu týdnů zadaných v řádcích 7-9
 Celková použitá plocha (m2/týden) pro jeden květináč po celou dobu pěstování na základě počtu týdnů zadaných v řádcích 7-9
 Celková plocha vyžadovaná na danou odrůdu (při maximálním rozrovnání)

Variabilní náklady

semeno nebo řízek	1,4 Kč/rostlina
rostlina	1,4 Kč/květináč
substrát	760 Kč/m3
substrát	0,76 Kč/květináč
práce	2,30 Kč/květináč
květináč	3,00 Kč/květináč
jmenovka	3,50 Kč/květináč
hnojivo	0,00 Kč/květináč
agrochemikálie	0,00 Kč/květináč
ostatní	0,00 Kč/květináč
odpad	10 %
prodáno	0,9 květináčů prodáno
Celkové variabilní nákl.	10,96 Kč/květináč pěstovaný
Celkové variabilní nákl.	12,18 Kč/květináč prodaný

Zadejte cenu rostlin nebo semene. Nenasobte toto číslo 2 x pokud jsou nasazeny 2 rostliny do jednoho květináče
 Celková cena rostlinných materiálů umístěných v každé nádobě (cena za rostlinu x počet rostlin)
 Zadejte cenu za 1 m3 substrátu

Spočítaná cena substrátu na jeden květináč
 Odhadněte cenu práce potřebné na pěstování jednoho květináče
 Zadejte cenu květináče

Zadejte cenu jmenovky (zadejte celkové náklady pokud jste použili více jak 1 jmenovku na květináč)
 Zadejte náklady na hnojení na jeden květináč

Zadejte náklady na chemikálie potřebné k pěstování jednoho květináče

Zadejte jakékoliv variabilní náklady, které nebyly výše jmenovány

Zadejte kolik procent rostlin se neprodalo pro jakýkoliv důvod (choroby, bez odezvy na trhu, ...)

Poččet květináčů prodaných po ztrátách uvedených v řádce 24

Součet variabilních nákladů na vypěstování jednoho květináče

Součet variabilních nákladů na jeden prodaný květináč

Režijní náklady

režijní náklady	30,00 Kč m2/týden
režijní náklady	2,67 Kč/květináč prodaný

Celkové náklady a tržba

celkem náklady	14,84 Kč/květináč prodaný
prodejní cena	19,00 Kč/květináč
tržba	17 Kč/kultura

Zisk (ztráta)

Zisk %	27,99 %
Zisk	4,16 Kč/květináč prodaný
Zisk	5,39 Kč/m2
Zisk	4 Kč celkem

Kladná hodnota udává zisk v %, záporná znamená ztrátu

Zisk na jeden prodaný květináč

Celkový zisk nebo ztráta na m2 produkční plochy (maximální plocha ř. 12)

Celkový zisk nebo ztráta počítaná ze zisku z jednoho květináče násobené počtem prodaných jednotek

Poznámka:

špatně vyplněná buňka tabulky
 vypočty, do těchto buněk nezapisujte hodnoty
 do těchto buněk vyplňte hodnoty

Tabulka 44 – Náklady na 1 rostlinu – Tagetes patula L. (Černý, 2016)

Počítání nákladů na rostliny (nádob)

Pěstiteleské informace

počet rostlin	1 květináčů	Zadejte počet pěstovaných hrnkových květin
velikost květináče	10 cm	Zadejte průměr pro kulatý květináč nebo šířku pro čtvercový květináč
plnění květináčů	1000 květináčů z m3 substrát	Počet květináčů naplněných z 1 m3 substrátu
rostlin v květináči	1 rostlin/květináč	Zadejte počet mladých rostlin nebo semen v každé nádobě
spou 1	7 týdnů x	10 cm krát
spou 2	týdnů x	15 cm krát
spou 3	týdnů x	20 cm krát
kultivace týdnů	7 týdnů	Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (spon nemůže být menší než v řádce 4)
celková plocha na květ.	0,070 m2/týden	Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (zadejte 0 pokud je konečný spon na řádku 7 nebo 8)
maximální plocha	0,694444 m2	Celková použitá plocha (m2/týden) pro jeden květináč po celou dobu pěstování na základě počtu týdnů zadaných v řádcích 7-9
		Celková plocha vyžadovaná na danou odrůdu (při maximálním rozrovnání)

Variabilní náklady

semeno nebo řízek	0,023 Kč/rostlina	Zadejte cenu rostlin nebo semene. Nenasobte toto číslo 2 x pokud jsou nasazeny 2 rostliny do jednoho květináče
rostlina	0,023 Kč/květináč	Celková cena rostlinných materiálů umístěných v každé nádobě (cena za rostlinu x počet rostlin)
substrát	760 Kč/m3	Zadejte cenu za 1 m3 substrátu
substrát	0,76 Kč/květináč	Spočítaná cena substrátu na jeden květináč
práce	2,30 Kč/květináč	Odhadněte cenu práce potřebné na pěstování jednoho květináče
květináč	3,00 Kč/květináč	Zadejte cenu květináče
jmenovka	3,50 Kč/květináč	Zadejte cenu jmenovky (zadejte celkové náklady pokud jste použili více jak 1 jmenovku na květináč)
hnojivo	0,00 Kč/květináč	Zadejte náklady na hnojení na jeden květináč
agrochemikálie	0,00 Kč/květináč	Zadejte náklady na chemikálie potřebné k pěstování jednoho květináče
ostatní	0,00 Kč/květináč	Zadejte jakékoliv variabilní náklady, které nebyly výše jmenovány
odpad	10 %	Zadejte kolik procent rostlin se neprodalo pro jakýkoliv důvod (choroby, bez odezvy na trhu, ...)
prodáno	0,9 květináčů prodáno	Počet květináčů prodaných po ztrátách uvedených v řádce 24
Celkové variabilní nákl.	9,58 Kč/květináč pěstovaný	Součet variabilních nákladů na vypěstování jednoho květináče
Celkové variabilní nákl.	10,65 Kč/květináč prodaný	Součet variabilních nákladů na jeden prodaný květináč

Režijní náklady

režijní náklady	30,00 Kč	Zadejte režijní náklady na m2/týden
režijní náklady	2,33 Kč/květináč prodaný	Součet režijních nákladů na prodaný květináč, ne jen vypěstovaný

Celkové náklady a tržba

celkem náklady	12,98 Kč/květináč prodaný	Celkové náklady na prodaný květináč
prodejní cena	19,00 Kč/květináč	Zadejte realizovanou cenu za květináč
tržba	17 Kč/kultura	Hrubá tržba za všechny prodané květináče

Zisk (ztráta)

Zisk %	46,37 %	Kladná hodnota udává zisk v %, záporná znamená ztrátu
Zisk	6,02 Kč/květináč prodaný	Zisk na jeden prodaný květináč
Zisk	7,80 Kč/m2	Celkový zisk nebo ztráta na m2 produkční plochy (maximální plocha ř. 12)
Zisk	5 Kč celkem	Celkový zisk nebo ztráta počítaná ze zisku z jednoho květináče násobené počtem prodaných jednotek

Poznámka:

špatně vyplněná buňka tabulky
 vypočty, do těchto buněk nezapisujte hodnoty
 do těchto buněk vyplňte hodnoty

Tabulka 45 – Náklady na 1 rostlinu - Brassica oleracea var. capitata L. (Černý, 2016)

Počítání nákladů na rostliny (nádob)

Pěstičské informace

počet rostlin	1 květináčů
velikost květináče	10 cm
plnění květináčů	1000 květináčů z m3 substrát
rostlin v květináči	1 rostlin/květináč
spou 1	7 týdnů x
spou 2	týdnů x
spou 3	týdnů x
kultivace týdnů	7 týdnů
celková plocha na květ.	0,070 m2/týden
maximální plocha	0,694444 m2

Zadejte počet pěstovaných hrnkových květin
Zadejte průměr pro kulatý květináč nebo šířku pro čtvercový květináč
Počet květináčů naplněných z 1 m3 substrátu
Zadejte počet mladých rostlin nebo semen v každé nádobě

10 cm krát	10 cm
15 cm krát	15 cm
20 cm krát	20 cm

Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (spon nemůže být menší než v řádce 4)
Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (zadejte 0 pokud je spon na řádku 7 konečný)
Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (zadejte 0 pokud je konečný spon na řádku 7 nebo 8)

Celková doba pěstování v týdnech na základě počtu týdnů zadaných v řádcích 7-9
Celková použitá plocha (m2/týden) pro jeden květináč po celou dobu pěstování na základě počtu týdnů zadaných v řádcích 7-9
Celková plocha vyžadovaná na danou odrůdu (při maximálním rozrovnání)

Variabilní náklady

semeno nebo řízek	0,1 Kč/rostlina
rostlina	0,1 Kč/květináč
substrát	760 Kč/m3
substrát	0,76 Kč/květináč
práce	2,30 Kč/květináč
květináč	3,00 Kč/květináč
jmenovka	3,50 Kč/květináč
hnojivo	0,00 Kč/květináč
agrochemikálie	0,00 Kč/květináč
ostatní	0,00 Kč/květináč
odpad	10 %
prodáno	0,9 květináčů prodáno
Celkové variabilní nákl.	9,66 Kč/květináč pěstovaný
Celkové variabilní nákl.	10,73 Kč/květináč prodaný

Zadejte cenu rostlin nebo semene. Nenasobte toto číslo 2 x, pokud jsou nasazeny 2 rostliny do jednoho květináče
Celková cena rostlinných materiálů umístěných v každé nádobě (cena za rostlinu x počet rostlin)
Zadejte cenu za 1 m3 substrátu

Spočítaná cena substrátu na jeden květináč

Odhadněte cenu práce potřebné na pěstování jednoho květináče

Zadejte cenu květináče

Zadejte cenu jmenovky (zadejte celkové náklady pokud jste použili více jak 1 jmenovku na květináč)

Zadejte náklady na hnojení na jeden květináč

Zadejte náklady na chemikálie potřebné k pěstování jednoho květináče

Zadejte jakékoli variabilní náklady, které nebyly výše jmenovány

Zadejte kolik procent rostlin se neprodalo pro jakýkoliv důvod (choroby, bez odezvy na trhu, ...)

Počítejte květináčů prodaných po ztrátách uvedených v řádce 24

Součet variabilních nákladů na vypěstování jednoho květináče

Součet variabilních nákladů na jeden prodaný květináč

Režijní náklady

režijní náklady	30,00 Kč m2/týden
režijní náklady	2,33 Kč/květináč prodaný

Zadejte režijní náklady na m2/týden

Součet režijních nákladů na prodaný květináč, ne jen vypěstovaný

Celkové náklady a tržba

celkem náklady	13,07 Kč/květináč prodaný
prodejní cena	19,00 Kč/květináč
tržba	17 Kč/kultura

Celkové náklady na prodaný květináč

Zadejte realizovanou cenu za květináč

Hrubá tržba za všechny prodané květináče

Zisk (ztráta)

zisk %	45,41 %
zisk	5,93 Kč/květináč prodaný
zisk	7,69 Kč/m2
zisk	5 Kč celkem

Kladná hodnota udává zisk v %, záporná znamená ztrátu

Zisk na jeden prodaný květináč

Celkový zisk nebo ztráta na m2 produkční plochy (maximální plocha ř. 12)

Celkový zisk nebo ztráta počítána ze zisku z jednoho květináče násobené počtem prodaných jednotek

Poznámka:

špatně vyplněná buňka tabulky

výpočty, do těchto buněk nezapisujte hodnoty

do těchto buněk vyplňte hodnoty

Tabulka 46 - Náklady na 1 rostlinu - *Capsicum annuum* L. (Černý, 2016)

Počítání nákladů na rostliny (nádobí)

Pěstířské informace

počet rostlin	1 květináčů
velikost květináče	10 cm
plnění květináčů	1000 květináčů z m3 substrát
rostlin v květináči	1 rostlin/květináč
span 1	12 týdnů x
span 2	týdnů x
span 3	týdnů x
kultivace týdnů	12 týdnů
celková plocha na květ.	0,120 m2/týden
maximální plocha	0,694444 m2

Zadejte počet pěstovaných hrnkových květin

Zadejte průměr pro kulatý květináč nebo šířku pro čtvercový květináč

Počet květináčů naplněných z 1 m3 substrátu

Zadejte počet mladých rostlin nebo semen v každé nádobě

10 cm krát

15 cm

20 cm krát

20 cm krát

Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (spon nemůže být menší než v řádce 4)

Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (zadejte 0 pokud je konečný spon na řádku 7 konečný)

Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (zadejte 0 pokud je konečný spon na řádku 7 nebo 8)

Celková doba pěstování v týdnech na základě počtu týdnů zadanych v řádcích 7-9

Celková plocha (m2/týden) pro jeden květináč po celou dobu pěstování na základě počtu týdnů zadanych v řádcích 7-9

Celková plocha vyžadovaná na danou odrůdu (při maximálním rozrovnání)

Variabilní náklady

semeno nebo řízek	1,5 Kč/rostlina
rostlina	1,5 Kč/květináč
substrát	760 Kč/m3
substrát	0,76 Kč/květináč
práce	2,30 Kč/květináč
květináč	3,00 Kč/květináč
jmenovka	3,50 Kč/květináč
hnojivo	0,00 Kč/květináč
agrochemikálie	0,00 Kč/květináč
ostatní	0,00 Kč/květináč
odpad	10 %
prodáno	0,9 květináčů prodáno
Celkové variabilní nákl.	11,06 Kč/květináč pěstovaný
Celkové variabilní nákl.	12,29 Kč/květináč prodaný

Zadejte cenu rostlin nebo semene. Nenasobte toto číslo 2 x pokud jsou nasazeny 2 rostliny do jednoho květináče

Celková cena rostlinných materiálů umístěných v každé nádobě (cena za rostlinu x počet rostlin)

Zadejte cenu za 1 m3 substrátu

Spočítaná cena substrátu na jeden květináč

Odhadněte cenu práce potřebné na pěstování jednoho květináče

Zadejte cenu květináče

Zadejte cenu jmenovky (zadejte celkové náklady pokud jste použili více jak 1 jmenovku na květináč)

Zadejte náklady na hnojení na jeden květináč

Zadejte náklady na chemikálie potřebné k pěstování jednoho květináče

Zadejte jakékoliv variabilní náklady, které nebyly výše jmenovány

Zadejte kolik procent rostlin se neprodalo pro jakýkoliv důvod (choroby, bez odezvy na trhu,...)

Počet květináčů prodaných po ztrátách uvedených v řádce 24

Součet variabilních nákladů na vypěstování jednoho květináče

Součet variabilních nákladů na jeden prodaný květináč

Režijní náklady

režijní náklady	30,00 Kč
režijní náklady	4,00 Kč/květináč prodaný

Zadejte režijní náklady na m2/týden

Součet režijních nákladů na prodaný květináč, ne jen vypěstovaný

Celkové náklady a tržba

celkem náklady	16,29 Kč/květináč prodaný
prodejní cena	19,00 Kč/květináč
tržba	17 Kč/kultura

Celkové náklady na prodaný květináč

Zadejte realizovanou cenu za květináč

Hrubá tržba za všechny prodané květináče

Zisk (ztráta)

zisk %	16,64 %
zisk	2,71 Kč/květináč prodaný
zisk	3,51 Kč/m2
zisk	2 Kč celkem

Kladná hodnota udává zisk v %, záporná znamená ztrátu

Zisk na jeden prodaný květináč

Celkový zisk nebo ztráta na m2 produkční plochy (maximální plocha ř. 12)

Celkový zisk nebo ztráta počítaná ze zisku z jednoho květináče násobené počtem prodaných jednotek

Poznámka:

špatně vyplněná buňka tabulky

výpočty, do těchto buněk nezapisujte hodnoty

do těchto buněk vyplňte hodnoty

Tabulka 47 – Náklady na 1 rostlinu - *Lactuca sativa L.* (Černý, 2016)

Počítání nákladů na rostliny (nádobí)

Pěstiteleské informace

počet rostlin	1 květináčů	Zadejte počet pěstovaných hrnkových květin
velikost květináče	10 cm	Zadejte průměr pro kulatý květináč nebo šířku pro čtvercový květináč
plnění květináčů	1000 květináčů z m3 substrát	Počet květináčů naplněných z 1 m3 substrátu
rostlin v květináči	1 rostlin/květináč	Zadejte počet mladých rostlin nebo semen v každé nádobě
spou 1	5 týdnů x	10 cm krát
spou 2	týdnů x	15 cm krát
spou 3	týdnů x	20 cm krát
kultivace týdnů	5 týdnů	Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (spon nemůže být menší než v řádce 4)
celková plocha na květ.	0,050 m2/týden	Zadejte počet týdnů pěstování v tomto sponu (zadejte 0 pokud je spon na řádku 7 konečný)
maximální plocha	0,694444 m2	Zadejte počet týdnů pěstování na základě počtu týdnů zadaných v řádcích 7-9

Variabilní náklady

semeno nebo řízek	0,06 Kč/rostlina	Zadejte cenu rostlin nebo semene. Nenasobte toto číslo 2 x pokud jsou nasazeny 2 rostliny do jednoho květináče
rostlina	0,06 Kč/květináč	Celková cena rostlinných materiálů umístěných v každé nádobě (cena za rostlinu x počet rostlin)
substrát	760 Kč/m3	Zadejte cenu za 1 m3 substrátu
substrát	0,76 Kč/květináč	Spočítaná cena substrátu na jeden květináč
práce	2,30 Kč/květináč	Odhadněte cenu práce potřebné na pěstování jednoho květináče
květináč	3,00 Kč/květináč	Zadejte cenu květináče
jmenovka	3,50 Kč/květináč	Zadejte cenu jmenovky (zadejte celkové náklady pokud jste použili více jak 1 jmenovku na květináč)
hnojivo	0,00 Kč/květináč	Zadejte náklady na hnojení na jeden květináč
agrochemikálie	0,00 Kč/květináč	Zadejte náklady na chemikálie potřebné k pěstování jednoho květináče
ostatní	0,00 Kč/květináč	Zadejte jakékoliv variabilní náklady, které nebyly výše jmenovány
odpad	10 %	Zadejte kolik procent rostlin se neprodalo pro jakýkoliv důvod (choroby, bez odezvy na trhu, ...)
prodáno	0,9 květináčů prodáno	Počet květináčů prodaných po ztrátách uvedených v řádce 24
Celkové variabilní nákl.	9,62 Kč/květináč pěstovaný	Součet variabilních nákladů na vypěstování jednoho květináče
Celkové variabilní nákl.	10,69 Kč/květináč prodaný	Součet variabilních nákladů na jeden prodaný květináč

Režijní náklady

režijní náklady	30,00 Kč	Zadejte režijní náklady na m2/týden
režijní náklady	1,67 Kč/květináč prodaný	Součet režijních nákladů na prodaný květináč, ne jen vypěstovaný

Celkové náklady a tržba

celkem náklady	12,36 Kč/květináč prodaný	Celkové náklady na prodaný květináč
prodejní cena	19,00 Kč/květináč	Zadejte realizovanou cenu za květináč
tržba	17 Kč/kultura	Hrubá tržba za všechny prodané květináče

Zisk (ztráta)

Zisk %	53,78 %	Kladná hodnota udává zisk v %, záporná znamená ztrátu
Zisk	6,64 Kč/květináč prodaný	Zisk na jeden prodaný květináč
Zisk	8,61 Kč/m2	Celkový zisk nebo ztráta na m2 produkční plochy (maximální plocha ř. 12)
Zisk	6 Kč celkem	Celkový zisk nebo ztráta počítaná ze zisku z jednoho květináče násobené počtem prodaných jednotek

Poznámka:

špatně vyplněná buňka tabulky
 výpočty, do těchto buněk nezapisujte hodnoty
 do těchto buněk vyplňte hodnoty